

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

57 tomas

2014 m. balandžio 10 d.

Turinys

II Įstatymo galios neturintys teisės aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2014 m. vasario 3 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 357/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/83/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 726/2004 nuostatos dėl aplinkybių, kuriomis gali būti reikalaujama atlikti poregistracinius veiksmingumo tyrimus ⁽¹⁾ 1
- ★ 2014 m. balandžio 9 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 358/2014, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių II ir V priedai ⁽¹⁾ 5
- ★ 2014 m. balandžio 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 359/2014, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 136/2004 V priedas dėl to reglamento 9 straipsnyje nurodytų šalių sąrašo ⁽¹⁾ 10
- ★ 2014 m. balandžio 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 360/2014, kuriuo, pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1225/2009 11 straipsnio 2 dalį atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą, importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos kilmės ferosiliciui nustatomas galutinis antidempingo muitas 13
- ★ 2014 m. balandžio 9 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 361/2014, kuriuo nustatomos išsamios Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 taikymo taisyklės, susijusios su dokumentais, kurių reikia keleiviams vežti tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarptautiniais maršrutais, ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2121/98 ⁽¹⁾ 39
- ★ 2014 m. balandžio 9 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 362/2014, kuriuo taisomas Reglamento (EB) Nr. 1881/2006, nustatančio didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas, tekstas ispanų kalba ⁽¹⁾ 56
- 2014 m. balandžio 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 363/2014, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti 57

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

SPRENDIMAI

2014/196/ES:

- ★ 2014 m. vasario 18 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, patvirtinti atnaujintą Portugalijos makroekonominio koregavimo programą 59

2014/197/ES:

- ★ 2014 m. vasario 18 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES dėl Sąjungos finansinės pagalbos suteikimo Portugalijai 61

III Kiti aktai

EUROPOS EKONOMINĖ ERDVĖ

- ★ 2013 m. liepos 10 d. ELPA priežiūros institucijos sprendimas Nr. 303/13/COL dėl Šiaurės Norvegijos Užsakovų skrydžių fondo schemos (Norvegija) 69

II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) Nr. 357/2014

2014 m. vasario 3 d.

kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/83/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 726/2004 nuostatos dėl aplinkybių, kuriomis gali būti reikalaujama atlikti poregistracinius veiksmingumo tyrimus

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus ⁽¹⁾, ypač į jos 22b straipsnį,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 726/2004, nustatantį Bendrijos leidimų dėl žmonėms skirtų ir veterinarinių vaistų išdavimo ir priežiūros tvarką ir įsteigiantį Europos vaistų agentūrą ⁽²⁾, ypač į jo 10b straipsnį,

kadangi:

- (1) sprendimai dėl vaistų leidimo turėtų būti priimami remiantis objektyviais atitinkamo vaisto kokybės, saugos ir veiksmingumo kriterijais, siekiant užtikrinti, kad tik aukštos kokybės vaistai būtų pateikiami rinkai ir skiriami pacientams. Dėl to nauji vaistai, prieš jiems suteikiant rinkodaros leidimą, turi būti išsamiai ištiriami, įskaitant klinikinius veiksmingumo tyrimus;
- (2) pagal Direktyvos 2001/83/EB 21a straipsnio f dalį ir Reglamento (EB) Nr. 726/2004 9 straipsnio 4 dalies cc punktą, tam tikromis aplinkybėmis gali reikėti papildyti suteikiant rinkodaros leidimą turėtus duomenis papildoma informacija apie vaisto veiksmingumą, kad būtų galima išspręsti neaiškumus, kurių nebuvo galima išspręsti iki suteikiant rinkodaros leidimą. Be to, pagal Direktyvos 2001/83/EB 22a straipsnio 1 dalies b punktą ir Reglamento (EB) Nr. 726/2004 10a straipsnio 1 dalies b punktą, atsižvelgiant į poregistracinę informaciją, gali reikėti iš esmės peržiūrėti ankstesnius veiksmingumo vertinimus ir pateikti papildomų, veiksmingumą patvirtinančių duomenų, išlaikant rinkodaros leidimą. Abiem atvejais nacionalinės kompetentingos institucijos, Europos vaistų agentūra ir Komisija (toliau – kompetentingos institucijos) gali įpareigoti rinkodaros leidimo turėtoją atlikti poregistracinį veiksmingumo tyrimą;
- (3) įpareigojimas atlikti poregistracinį veiksmingumo tyrimą turėtų padėti išspręsti tam tikrus pagrįstus mokslinius neaiškumus, galėjusius daryti tiesioginės įtakos rinkodaros leidimo išlaikymui. Toks įpareigojimas neturėtų būti naudojamas kaip skuboto rinkodaros leidimo suteikimo pateisinimas. Pagal Direktyvos 2001/83/EB

⁽¹⁾ OL L 311, 2001 11 28, p. 67.

⁽²⁾ OL L 136, 2004 4 30, p. 1.

22a straipsnio 1 dalį ir pagal Reglamento (EB) Nr. 726/2004 10a straipsnio 1 dalį įpareigojimas atlikti tokį tyrimą turėtų būti pagrįstas kiekvienu konkrečiu atveju, atsižvelgiant į vaisto savybes ir į turimus duomenis. Tyrimas turėtų suteikti kompetentingoms institucijoms ir rinkodaros leidimo turėtojui būtiną informaciją, kad remiantis naujais tyrimo duomenimis būtų galima arba papildyti pradinius įrodymus, arba patikrinti, ar rinkodaros leidimas turėtų būti išlaikytas nepakeistas, ar jis turėtų būti pakeistas, sustabdytas arba atšauktas;

- (4) Direktyvos 2001/83/EB 22b straipsniu ir Reglamento (EB) Nr. 726/2004 10b straipsniu Komisijai suteikiama teisė nustatyti aplinkybes, kuriomis gali būti reikalaujama atlikti poregistracinius veiksmingumo tyrimus. Siekiant skai-drumo ir teisinio aiškumo ir atsižvelgiant į mokslo pažangą, yra tikslinga sudaryti ypatingų atvejų ir aplinkybių, į kurias gali reikėti atsižvelgti, sąrašą;
- (5) įvairiose terapijos srityse pakaitiniai parametrai, kaip antai biologiniai žymenys arba auglių susitraukimas onkolo-gijoje, buvo naudojami kaip įrankis vaistų veiksmingumui nustatyti bandomuosiuose arba patvirtinamuosiuose klinikiniuose tyrimuose. Siekiant pagrįsti šiais parametrais grindžiamą vertinimą, poregistraciniu etapu gali reikėti sugeneruoti papildomų veiksmingumo duomenų, kad būtų galima patikrinti intervencijos poveikį klinikiniams tyrimams arba ligos eigai. Taip pat gali reikėti patikrinti, ar bendri išlikimo duomenys poregistraciniu etapu prieš-tarauja pakaitinių parametrų rezultatui, ar jį patvirtina;
- (6) kai kurie vaistai gali būti reguliariai naudojami kartu su kitais vaistais. Nors pareiškėjas, pateikęs prašymą gauti rinkodaros leidimą, turėtų nagrinėti tokių derinių poveikį atlikdamas klinikinius tyrimus, dažnai nėra nei būtina, nei tikslinga iki registracijos atlikti išsamius visų galimų derinių, apskritai galimų pagal rinkodaros leidimą, tyrimus. Mokslinis vertinimas gali būti iš dalies grindžiamas esamų duomenų ekstrapoliacija. Tam tikrais atvejais gali būti svarbu gauti daugiau klinikinių įrodymų apie kai kuriuos derinius poregistraciniu etapu, jei atliekant tokius tyrimus galima būtų išspręsti tam tikrus likusius neaiškumus. Visų pirma tai taikoma, jei tokie deriniai yra naudojami arba jei juos numatoma naudoti kasdienėje medicinos praktikoje;
- (7) svarbiausiuose klinikiniuose tyrimuose, atliktuose prieš suteikiant rinkodaros leidimą, gali būti sudėtinga tinkamai reprezentuoti visus skirtingus pogrupius, kuriems vaistas priskiriamas. Tai nebūtinai užkerta kelią bendrai teigiamam pavojingumo ir naudingumo balansui leidimo suteikimo metu. Vis dėlto tam tikruose pogrupiuose, dėl kurių kilo abejonių dėl naudingumo, gali reikėti pagrįsti veiksmingumo įrodymus specialiais tiksliniais klinikiniais tyrimais poregistraciniu etapu;
- (8) įprastomis aplinkybėmis ilgalaikę vaistų veiksmingumo stebėsena poregistraciniu etapu nėra privaloma, net jei vaistus buvo leista naudoti lėtinėms ligoms gydyti. Daugeliu atvejų vaisto poveikis laikui bėgant silpnėja ir dėl to reikia iš naujo apibrėžti terapiją. Vis dėlto, tai nebūtinai daro neigiamą poveikį vaisto pavojingumo ir naudingumo balansui ir iki to laiko pasiektam naudingumo poveikio vertinimui. Ypatingais atvejais, turėtų būti reikalaujama atlikti poregistracinius tyrimus, jei dėl galimo poveikio praradimo ilguoju laikotarpiu galėtų kilti abejonių dėl interven-cijos teigiamo pavojingumo ir naudingumo balanso išlaikymo. Taip galėtų būti naujų terapijos būdų, kuriuos taikant turėtų būti pakeista ligos eiga, atveju;
- (9) išimtiniais atvejais kasdienėje medicinos praktikoje gali būti paprašyta atlikti tyrimus, jei yra aiškių įrodymų, kad randomizuotais kontroliuojamais klinikiniais tyrimais įrodytas vaisto naudingumas labai paveikiamas naudojant realiomis sąlygomis arba jei tam tikras mokslinės abejones geriausiai galima išnagrinėti remiantis duomenimis, surinktais taikant kasdienę medicinos praktiką. Be to, vakcinų apsauginio poveikio veiksmingumo tyrimus ne visada įmanoma atlikti. Kaip alternatyvą galima pasitelkti perspektyvines studijas, atliktas vakcinavimo kampanijų metu po leidimo suteikimo, kad būtų galima surinkti daugiau žinių apie vakcinos gebėjimą suteikti trumpalaikę arba ilgalaikę apsaugą;

- (10) per leidžiamo vaisto gyvavimo ciklą priežiūros standartas gali gerokai pakisti ligos diagnozės, gydymo ar prevencijos atžvilgiu; dėl to gali prireikti iš naujo aptarti nustatytą vaisto pavojingumo ir naudingumo balansą. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nusprendė, kad pakitęs medikų konsensusas dėl vaisto terapinio veiksmingumo tinkamo vertinimo kriterijų gali būti konkretus ir objektyvus veiksnys, kuriuo remiantis gali būti nustatomas to vaisto neigiamo pavojingumo ir naudingumo balansas⁽¹⁾. Todėl, siekiant išlaikyti teigiamą pavojingumo ir naudingumo balansą, gali prireikti pateikti naujų vaisto veiksmingumo įrodymų. Taip pat, jei surinkus daugiau žinių apie ligą arba apie vaisto farmakologiją suabejota kriterijais, naudotais vaisto veiksmingumui nustatyti suteikiant rinkodaros leidimą, gali būti svarstoma papildomų tyrimų būtinybė;
- (11) siekiant gauti reikšmingų duomenų, būtina užtikrinti, kad poregistracinis veiksmingumo tyrimas būtų parengtas taip, kad būtų galima atsakyti į keliamą mokslinį klausimą;
- (12) kompetentingos institucijos gali nustatyti įpareigojimą užtikrinti arba patvirtinti žmonėms skirto vaisto veiksmingumą, atsižvelgiant į sąlyginį rinkodaros leidimą ir (arba) rinkodaros leidimą, suteiktą išskirtinėmis aplinkybėmis arba užbaigus kreipimosi procedūrą, inicijuotą pagal Direktyvos 2001/83/EB 31 ir 107i straipsnius arba pagal Reglamento (EB) Nr. 726/2004 20 straipsnį. Be to, pažangiosios terapijos vaisto arba pediatrijoje vartojamo vaisto rinkodaros leidimo turėtojams gali reikėti laikytis tam tikrų papildomų priemonių, kad būtų užtikrintas veiksmingumo stebėjimas. Dėl to reikia atlikti poregistracinį veiksmingumo tyrimą. Būtinybė atlikti tokį tyrimą turėtų būti vertinama atsižvelgiant į tas procedūras ir nepriklausomai nuo Reglamente nurodytų ypatingų atvejų ir aplinkybių,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Nacionalinės kompetentingos institucijos, Europos vaistų agentūra arba Komisija gali paprašyti rinkodaros leidimo turėtoją atlikti poregistracinį veiksmingumo tyrimą pagal Direktyvos 2001/83/EB 21a straipsnio f punktą ir 22a straipsnio 1 dalies b punktą ir pagal Reglamento (EB) Nr. 726/2004 9 straipsnio 4 dalies cc punktą ir 10a straipsnio 1 dalies b punktą, jei

- a) kyla abejonų dėl tam tikrų vaisto veiksmingumo aspektų, kurias galima išspręsti tik pradėjus prekiauti vaistu;
- b) atsižvelgiant į žinias apie ligą, klinikinę metodiką arba vaisto vartojimą realiomis sąlygomis akivaizdu, kad ankstesni veiksmingumo vertinimai galėtų būti iš esmės peržiūrėti.

2. Nacionalinės kompetentingos institucijos, Europos vaistų agentūra arba Komisija 1 dalį taiko tik tokiais atvejais:

- a) pradinio veiksmingumo vertinimo, pagrįsto pakaitiniais parametrais, atveju, kuomet reikia patikrinti intervencijos poveikį klinikiniams rezultatams, ligos eigai arba ankstesnių veiksmingumo prielaidų patvirtinimui;
- b) jei vaistai naudojami kartu su kitais vaistais, būtina gauti išsamesnių veiksmingumo duomenų, kad būtų galima pašalinti neaiškumus, neišspręstus prieš suteikiant vaistui leidimą;
- c) jei yra neaiškumų dėl vaisto veiksmingumo tam tikriems pogrupiams, kurių nebuvo galima pašalinti prieš suteikiant rinkodaros leidimą ir dėl kurių reikia gauti tolesnių klinikinį įrodymų;

⁽¹⁾ Byla C-221/10P *Artegodan* prieš *Komisiją*, dar nepaskelbta, 100–103 dalys.

- d) jei veiksmingumas ilguoju laikotarpiu gali mažėti ir dėl to kyla abejonų, kad bus išlaikytas vaisto teigiamo pavojingumo ir naudingumo balansas;
 - e) jei klinikiniais tyrimais įrodytas vaisto naudingumas yra labai paveikiamas vaistą naudojant realiomis sąlygomis arba vakcinų atveju, apsauginio poveikio veiksmingumo tyrimų nebuvo įmanoma atlikti;
 - f) jei dėl pasikeitusio supratimo apie ligos priežiūros standartą arba apie vaisto farmakologiją reikia papildomų jo veiksmingumo įrodymų;
 - g) jei atsiranda naujų konkrečių ir objektyvių mokslinių veiksnių, dėl kurių galima būtų manyti, kad ankstesni veiksmingumo vertinimai turėtų būti iš esmės peržiūrėti.
3. Nedarant poveikio 1 ir 2 dalyse nurodytoms aplinkybėms, rinkodaros leidimo turėtojas gali būti įpareigotas atlikti poregistracinį veiksmingumo tyrimą tokiais atvejais:
- a) sąlyginio rinkodaros leidimo, suteikto pagal Reglamento (EB) Nr. 726/2004 14 straipsnio 7 dalį, atveju;
 - b) jei rinkodaros leidimas suteiktas išskirtinėmis aplinkybėmis pagal Reglamento (EB) Nr. 726/2004 14 straipsnio 8 dalį arba Direktyvos 2001/83/EB 22 straipsnį ir jam taikomos tam tikros sąlygos;
 - c) jei rinkodaros leidimas suteiktas pažangiosios terapijos vaistui pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1394/2007 ⁽¹⁾ 14 straipsnį;
 - d) jei vaistas vartojamas pediatrijoje pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1901/2006 ⁽²⁾ 34 straipsnio 2 dalį;
 - e) jei pradėta kreipimosi procedūra pagal Direktyvos 2001/83/EB 31 arba 107i straipsnius arba pagal Reglamento (EB) Nr. 726/2004 20 straipsnį.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. vasario 3 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1394/2007 dėl pažangiosios terapijos vaistinių preparatų, iš dalies keičiantis Direktyvą 2001/83/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 726/2004 (OL L 324, 2007 12 10, p. 121).

⁽²⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1901/2006 dėl pediatrijoje vartojamų vaistinių preparatų, iš dalies keičiantis Reglamentą (EEB) Nr. 1768/92, Direktyvą 2001/20/EB, Direktyvą 2001/83/EB ir Reglamentą (EB) Nr. 726/2004 (OL L 378, 2006 12 27, p. 1).

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 358/2014**2014 m. balandžio 9 d.****kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių II ir V priedai****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1223/2009 dėl kosmetikos gaminių ⁽¹⁾, ypač į jo 31 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamento (EB) Nr. 1223/2009 V priedo 25 įrašė nurodyta 0,3 % didžiausia triklozano koncentracija naudojant jį kaip konservantą kosmetikos gaminiuose;
- (2) Vartotojų produktų mokslinis komitetas (VPMK), vėliau pakeistas Vartotojų saugos moksliniu komitetu (VSMK) pagal Komisijos sprendimą 2008/721/EB ⁽²⁾ 2009 m. sausio mėn. ⁽³⁾ priėmė nuomonę dėl triklozano saugumo žmonių sveikatai, o 2011 m. kovo mėn. ⁽⁴⁾ tą nuomonę papildė;
- (3) VPMK manymu, nuolat naudoti didžiausios leidžiamos koncentracijos, t. y. 0,3 %, triklozaną kaip konservantą visuose kosmetikos gaminiuose yra nesaugu vartotojams dėl reikšmingo suminio poveikio, ir VSMK šią nuomonę patvirtino. Vis dėlto VSMK yra nuomonės, kad naudoti didžiausios 0,3 % koncentracijos triklozaną dantų pastose, rankų ir kūno muiluose, dušo želėje ir dezodorantuose, veido pudrose ir maskuojamosiose priemonėse yra saugu. Be to, VSMK mano, kad kitais triklozano naudojimo atvejais didžiausia 0,3 % triklozano koncentracija nagų priežiūros gaminiuose, kurių paskirtis – valyti rankų ir kojų nagus prieš naudojant dirbtinių nagų sistemas, ir didžiausia 0,2 % triklozano koncentracija burnos skalavimo skysčiuose vartotojams yra saugios;
- (4) Komisija, atsižvelgdama į minėtas VSMK nuomones, mano, kad, laikantis apribojimų dėl triklozano naudojimo ir jo nustatyto lygio, galėtų kilti rizika žmonių sveikatai. Todėl VPMK ir VSMK pasiūlyti papildomi apribojimai turėtų būti įtraukti į Reglamento (EB) Nr. 1223/2009 V priedą;
- (5) Reglamento (EB) Nr. 1223/2009 V priedo 12 įrašė nurodyta didžiausia 0,4 % koncentracija vienam esterui ir 0,8 % koncentracija esterių mišiniams naudojant parabenus – 4-hidroksibenzenkarboksirūgštis ir jos druskas bei esterius – kaip konservantus kosmetikos gaminiuose;
- (6) VSMK priėmė nuomonę dėl parabenų 2010 m. gruodžio mėn. ⁽⁵⁾, o 2011 m. spalio mėn. ⁽⁶⁾ – paaiškinimą, reaguodamas į Danijos vienašališką sprendimą uždrausti jaunesniems kaip trejų metų vaikams skirtuose kosmetikos gaminiuose naudoti propilparabeną ir butilparabeną, jų izoformas ir jų druskas, remiantis jų galima endokrinine veikla, priimtą pagal Tarybos direktyvos 76/768/EEB ⁽⁷⁾ 12 straipsnį;
- (7) VSMK patvirtino, kad naudoti metilparabeną ir etilparabeną yra saugu, jei neviršijamos jų leidžiamos koncentracijos. Be to, VSMK pažymėjo, kad pramonė pateikė nepakankamai arba visai nepateikė informacijos apie izopropilparabeno, izobutilparabeno, fenilparabeno, benzilparabeno ir pentilparabeno saugos vertinimą. Todėl šių junginių rizikos žmonių sveikatai įvertinti negalima. Dėl to šios medžiagos daugiau neturėtų būti išvardijamos V priede ir, kadangi jos gali būti naudojamos kaip antimikrobinės medžiagos, jos turėtų būti išvardytos II priede, kad būtų aišku, kad jos draudžiamos kosmetikos gaminiuose;

⁽¹⁾ OL L 342, 2009 12 22, p. 59.⁽²⁾ 2008 m. rugpjūčio 5 d. Komisijos sprendimas 2008/721/EB, kuriuo įsteigiamas mokslinių komitetų ir vartotojų saugos, visuomenės sveikatos ir aplinkos ekspertų konsultacinis padalinys ir panaikinamas Sprendimas 2004/210/EB (OL L 241, 2008 9 10, p. 21).⁽³⁾ SCCP/1192/08, http://ec.europa.eu/health/ph_risk/committees/04_sccp/docs/sccp_o_166.pdf.⁽⁴⁾ SCCS/1414/11, http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/consumer_safety/docs/sccs_o_054.pdf.⁽⁵⁾ 2011 m. kovo 22 d. peržiūra, SCCS/1348/10.⁽⁶⁾ SCCP/1446/11.⁽⁷⁾ OL L 262, 1976 9 27, p. 169.

- (8) išvados, kurias VSMK padarė tokiose pačiose nuomonėse dėl propilparabeno ir butilparabeno, buvo užginčytos Prancūzijos kompetentingoms institucijoms atlikus tyrimą ⁽¹⁾, todėl tolesnį šių dviejų medžiagų rizikos vertinimą VSMK priėmė 2013 m. gegužės mėn. ⁽²⁾ Šiuo metu rengiamos propilparabenui ir butilparabenui skirtos priemonės – tai antrasis parabenų rizikos valdymo etapas;
- (9) nebuvo pareikšta abejonių dėl 4-hidroksibenzenkarboksirūgšties ir jos druskų (kalcio parabeno, natrio parabeno, kalio parabeno) saugumo;
- (10) todėl reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti atitinkamus Reglamento (EB) Nr. 1223/2009 priedus;
- (11) minėtų apribojimų taikymas turėtų būti atidėtas, kad pramonė galėtų atlikti reikiamus gaminių sudėties pakeitimus. Visų pirma įmonėms turėtų būti suteiktas šešių mėnesių laikotarpis pateikti rinkai reikalavimus atitinkančius gaminius ir penkiolikos mėnesių laikotarpis sustabdyti reikalavimų neatitinkančių gaminių tiekimą rinkai nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos, kad būtų sunaudotos turimos atsargos;
- (12) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Kosmetikos gaminių nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1223/2009 II ir V priedai iš dalies keičiami pagal šio reglamento priedą.

2 straipsnis

Nuo 2014 m. spalio 30 d. Sąjungos rinkai pateikiami tik šio reglamento nuostatas atitinkantys kosmetikos gaminiai.

Nuo 2015 m. liepos 30 d. Sąjungos rinkai tiekiami tik šio reglamento nuostatas atitinkantys kosmetikos gaminiai.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. balandžio 9 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ Gazin V., Marsden E., Briffaux J-P (2012), *Propylparaben: 8-week postweaning juvenile toxicity study with 26-week treatment free period in male Wistar rat by the oral route (gavage)* Poster SOT Annual Meeting San Francisco USA – Abstract ID 2359*327.

⁽²⁾ SCCP/1514/13.

PRIEDAS

Reglamento (EB) Nr. 1223/2009 priedai iš dalies keičiami taip:

1) II priedas papildomas 1374–1378 įrašais:

Nuorodos numeris	Medžiagos identifikacija		
	Cheminis pavadinimas (INN)	CAS numeris	EB numeris
a	b	c	d
„1374	Izopropil 4-hidroksibenzoatas (INCI: Isopropylparaben) Natrio druska arba izopropilparabeno druskos	4191-73-5	224-069-3
1375	Izobutil 4-hidroksibenzoatas (INCI: Isobutylparaben)	4247-02-3	224-208-8
	Natrio druska arba izobutilparabeno druskos	84930-15-4	284-595-4
1376	Fenil 4-hidroksibenzoatas (INCI: Phenylparaben)	17696-62-7	241-698-9
1377	Benzil 4-hidroksibenzoatas (INCI: Benzylparaben)	94-18-8	
1378	Pentil 4-hidroksibenzoatas (INCI: Pentylparaben)	6521-29-5	229-408-9“

2) V priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 12 įrašas pakeičiamas taip:

Medžiagos identifikacija					Sąlygos			
Nuorodos numeris	Cheminis pavadinimas (INN)	Bendrųjų ingredientų glosarijaus pavadinimas	CAS numeris	EB numeris	Gaminio rūšis, kūno dalys	Didžiausia koncentracija gatavame preparate	Kita	Naudojimo sąlygos ir išpėjimų formuluotė
a	b	c	d	e	f	g	h	i
„12	4-hidroksibenzenkarboksirūgštis ir jos druskos bei esteriai, išskyrus izopropilo, izobutilo, fenilo, benzilo ir pentilo esterius	4-Hydroxybenzoic acid	99-96-7	202-804-9		0,4 % (rūgšties) vienam esterui, 0,8 % (rūgšties) esterių mišiniui“		
		methylparaben	99-76-3	202-785-7				
		butylparaben	94-26-8	202-318-7				
		potassium ethylparaben	36457-19-9	253-048-1				
		potassium paraben	16782-08-4	240-830-2				
		propylparaben	94-13-3	202-307-7				
		sodium methylparaben	5026-62-0	225-714-1				
		sodium ethylparaben	35285-68-8	252-487-6				
		sodium propylparaben	35285-69-9	252-488-1				
		sodium butylparaben	36457-20-2	253-049-7				
		ethylparaben	120-47-8	204-399-4				
		sodium paraben	114-63-6	204-051-1				
		potassium methylparaben	26112-07-2	247-464-2				
		potassium butylparaben	38566-94-8	254-009-1				
		potassium propylparaben	84930-16-5	284-597-5				
		calcium paraben	69959-44-0	274-235-4				

2014 4 10 LT

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 359/2014**2014 m. balandžio 9 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 136/2004 V priedas dėl to reglamento 9 straipsnyje nurodytų šalių sąrašo****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1997 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyvą 97/78/EB, nustatančią principus, reglamentuojančius iš trečiųjų šalių į Bendriją įvežamų produktų veterinarinio patikrinimo organizavimą ⁽¹⁾, ypač į jos 19 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Direktyvoje 97/78/EB nustatomi principai, reglamentuojantys iš trečiųjų šalių į Sąjungą įvežamų produktų veterinarinių patikrinimų organizavimą;
- (2) tos direktyvos 19 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Komisija turi sudaryti augalinių produktų, kuriems bus taikomi veterinariniai patikrinimai, sąrašą ir trečiųjų šalių, kurioms gali būti leidžiama tuos augalinius produktus eksportuoti į Sąjungą, sąrašą;
- (3) atitinkamai Komisijos reglamento (EB) Nr. 136/2004 ⁽²⁾ IV priede šiaudai ir šienas išvardijami kaip augaliniai produktai, kuriems taikomi veterinariniai patikrinimai, o to paties reglamento V priedo I dalyje išvardijamos šalys, iš kurių valstybėms narėms leidžiama importuoti šieną ir šiaudus;
- (4) Reglamentas (EB) Nr. 136/2004 buvo priimtas iki įsigaliojant 2003 m. Stojimo sutarčiai. Reglamento (EB) Nr. 136/2004 V priedo II dalyje pateiktas stojančiųjų valstybių sąrašas, kuris buvo aktualus iki 2004 m. balandžio 30 d. Todėl V priedo II dalis nebereikalinga, o V priedo nebereikia skirti į dvi dalis;
- (5) siekiant aiškumo, V priede turėtų būti papildomai įrašyti šalių ISO kodai;
- (6) Serbija neseniai pateikė prašymą leisti jai eksportuoti šieną ir šiaudus į Sąjungą;
- (7) Komisijos reglamente (ES) Nr. 206/2010 ⁽³⁾ Serbija nurodyta kaip šalis, iš kurios į Sąjungą galima importuoti šviežios galvijienos, avienos, ožkienos ir naminių viščių viščiukų siuntas;
- (8) nors iš Serbijos į Sąjungą neleidžiama įvežti gyvų kanopinių gyvūnų, šieną ir šiaudus galima leisti įvežti, kadangi gyvūnų sveikatos padėtis Serbijoje nekelia užkrečiamo infekcinėmis ar užkrečiamosiomis ligomis pavojaus per šiuos augalinius produktus, su kuriais gyvi gyvūnai galėjo turėti kontaktą;
- (9) todėl Reglamentas (EB) Nr. 136/2004 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (10) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

⁽¹⁾ OL L 24, 1998 1 30, p. 9.⁽²⁾ 2004 m. sausio 22 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 136/2004, nustatantis produktų, importuojamų iš trečiųjų šalių, veterinarinių patikrinimų Bendrijos pasienio veterinarijos postuose tvarką (OL L 21, 2004 1 28, p. 11).⁽³⁾ 2010 m. kovo 12 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 206/2010, kuriuo nustatomi trečiųjų šalių, teritorijų arba jų dalių, iš kurių į Europos Sąjungą leidžiama įvežti tam tikrus gyvūnus ir šviežią mėsą, sąrašai ir veterinarijos sertifikatų reikalavimai (OL L 73, 2010 3 20, p. 1).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 136/2004 V priedas pakeičiamas šio reglamento priedu.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. balandžio 9 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

„V PRIEDAS

9 STRAIPSNYJE NURODYTŲ ŠALIŲ SĄRAŠAS

ISO kodas	Šalis
AU	Australija
BY	Baltarusija
CA	Kanada
CH	Šveicarija
CL	Čilė
GL	Grenlandija
IS	Islandija
NZ	Naujoji Zelandija
RS	Serbija ⁽¹⁾
US	Jungtinės Amerikos Valstijos
ZA	Pietų Afrika (išskyrus snukio ir nagų ligos kontrolės teritorijos dalį, esančią Šiaurės ir Rytų Transvalio veterinariniame regione, Natalio veterinarinio regiono Ingvavumos rajone ir Botsvanos pasienio zonoje į rytus nuo 28° ilgumos)

⁽¹⁾ Kaip nurodyta Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Serbijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimo 135 straipsnyje (OL L 278, 2013 10 18, p. 16).“

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 360/2014**2014 m. balandžio 9 d.**

kuriuo, pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1225/2009 11 straipsnio 2 dalį atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą, importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos kilmės ferosiliciui nustatomas galutinis antidempingo muitas

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1225/2009 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių ⁽¹⁾ (toliau – pagrindinis reglamentas), ypač į jo 11 straipsnio 2, 5 ir 6 dalis,

kadangi:

A. PROCEDŪRA**1. Galiojančios priemonės**

- (1) Atlikus antidempingo tyrimą (toliau – pirminis tyrimas) Taryba Reglamentu (EB) Nr. 172/2008 ⁽²⁾ importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos (toliau – KLR), Egipto, Kazachstano, buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos ir Rusijos kilmės ferosiliciui (toliau – FeSi), kurio KN kodai šiuo metu yra 7202 21 00, 7202 29 10 ir 7202 29 90, nustatė galutinį antidempingo muitą (toliau – galutinės antidempingo priemonės).
- (2) Pasirinkta priemonė – *ad valorem* muitas: 31,2 % iš KLR importuojamam produktui, išskyrus *Erdos Xijin Kuangye Co.* (15,6 %) ir *Lanzhou Good Land Ferroalloy Factory Co.* (29,0 %), 18,0 % importui iš Egipto, išskyrus *The Egyptian Ferroalloys Co.* (15,4 %), 33,9 % importui iš Kazachstano, 5,4 % importui iš buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos ir 22,7 % importui iš Rusijos, išskyrus *Bratsk Ferroalloy Plant* (17,8 %).
- (3) Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1297/2009 ⁽³⁾ panaikintas Reglamentu (EB) Nr. 172/2008 importuojamam buvusiosios Jugoslavijos Respublikos Makedonijos kilmės FeSi nustatytas antidempingo muitas.
- (4) 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Komisija (toliau – Komisija) gavo eksportuojančio Rusijos gamintojo *Joint Stock Company Chelyabinsk Electrometallurgical Integrated Plant* ir su juo susijusios bendrovės *Joint Stock Company Kuznetsk Ferroalloy Works* (toliau kartu – Rusijos grupė) prašymą pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 3 dalį atlikti dalinę tarpinę peržiūrą (toliau – tarpinė peržiūra). Taryba Reglamentu (ES) Nr. 60/2012 ⁽⁴⁾ nutraukė dalinę tarpinę peržiūrą remdamasi tuo, kad nepateikta pakankamai pasikeitusių ilgalaikių aplinkybių įrodymų. Tiksliau Rusijos grupė neįrodė, kad jos kainodaros politika buvo ilgalaikė. Todėl per pirminį tyrimą Rusijos grupei nustatytas dempingo skirtumas nebuvo pakeistas. Rusijos grupės pateiktas išipareigojimo pasiūlymas atmestas dėl tų pačių priežasčių.

⁽¹⁾ OL L 343, 2009 12 22, p. 51.⁽²⁾ OL L 55, 2008 2 28, p. 6.⁽³⁾ OL L 351, 2009 12 30, p. 1.⁽⁴⁾ OL L 22, 2012 1 25, p. 1.

2. Prašymas atlikti priemonių galiojimo termino peržiūrą

- (5) Paskelbus pranešimą apie artėjantį taikomų galutinių antidempingo priemonių galiojimo terminą ⁽¹⁾, 2012 m. lapkričio 28 d. Komisija gavo prašymą inicijuoti tų priemonių galiojimo termino peržiūrą pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2 dalį. Prašymą gamintojų, kurie pagamina daugiau nei 25 % viso FeSi Sąjungoje, vardu pateikė *Euroalliages* (toliau – pareiškėjas).
- (6) Prašymas buvo susijęs su KLR ir Rusija.
- (7) Prašymas grįstas tuo, kad nustojus galioti priemonėms dempingas ir jo daroma žala Sąjungos pramonei veikiau- siai tęstųsi arba pasikartotų.

3. Priemonių galiojimo termino peržiūros inicijavimas

- (8) Pasikonsultavusi su Patariamuoju komitetu ir nustačiusi, kad esama pakankamai įrodymų, pagrindžiančių prie- monių galiojimo termino peržiūros inicijavimą, Komisija 2013 m. vasario 28 d. pranešimu *Europos Sąjungos oficia- liajame leidinyje* ⁽²⁾ paskelbė inicijuojanti priemonių galiojimo termino peržiūrą pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2 dalį (toliau – pranešimas apie inicijavimą).

4. Tyrimas

4.1. Peržiūros tiriamasis laikotarpis ir nagrinėjamas laikotarpis

- (9) Atliekant dempingo tęsimosi arba pasikartojimo tyrimą nagrinėtas 2012 m. sausio 1 d.–2012 m. gruodžio 31 d. laikotarpis (toliau – peržiūros tiriamasis laikotarpis arba PTL). Analizuojant žalos tęsimosi arba pasikartojimo tiki- mybei įvertinti svarbias tendencijas buvo nagrinėjamas laikotarpis nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2012 m. gruo- džio 31 d. (toliau – nagrinėjamas laikotarpis).

4.2. Su tyrimu susijusios šalys

- (10) Komisija apie priemonių galiojimo termino peržiūros inicijavimą oficialiai pranešė pareiškėjams, kitiems žino- miems Sąjungos gamintojams, eksportuojantiems KLR ir Rusijos gamintojams, nesusijusiems importuotojams, žinomiems susijusiems naudotojams bei eksportuojančių šalių atstovams. Suinteresuotosioms šalims suteikta gali- mybė per pranešime apie inicijavimą nustatytą terminą pareikšti nuomonę raštu ir pateikti prašymą išklausti.
- (11) Visos suinteresuotosios šalys, pateikusios prašymą išklausti ir jame nurodžiusios svarbias priežastis, dėl kurių reiktų jas išklausti, buvo išklaustos.
- (12) Atsižvelgiant į akivaizdžiai didelį eksportuojančių KLR gamintojų ir tyrime dalyvaujančių nesusijusių Sąjungos importuotojų skaičių pranešime apie inicijavimą numatyta atlikti atranką pagal pagrindinio reglamento 17 straipsnį. Kad Komisija galėtų nuspręsti, ar atranka būtina (o jei būtina, kad galėtų atrinkti bendroves), pirmiau minėtų šalių prašyta per 15 dienų po peržiūros inicijavimo pranešti apie save ir Komisijai pateikti pranešime apie inicijavimą prašomą informaciją.
- (13) Atsižvelgiant į tai, kad tik vienas eksportuojantis KLR gamintojas pateikė pranešime apie inicijavimą prašomą informaciją ir išreiškė norą bendradarbiauti su Komisija, nuspręsta eksportuojančių KLR gamintojų atrankos nevykdyti. Gavęs klausimyną eksportuojantis gamintojas nutarė toliau nebendradarbiauti. Todėl laikoma, kad tyrime nebendradarbiavo nė vienas eksportuojantis KLR gamintojas.

⁽¹⁾ OL C 186, 2012 6 26, p. 8.

⁽²⁾ OL C 58, 2013 2 28, p. 15.

- (14) Kalbant apie Rusiją – atliekant tyrimą buvo pakviesti bendradarbiauti visi žinomi Rusijos gamintojai, t. y. *Bratsk Ferroalloy Plant*, *Serov Ferroalloy Plant*, NLMK ir Rusijos grupė. Atliekant šį peržiūros tyrimą su Komisija bendradarbiavo tik viena Rusijos grupė.
- (15) Klausimyno atsakymų nepateikė nė vienas nesusijęs importuotojas. Todėl laikoma, kad tyrime nebendradarbiavo nė vienas nesusijęs Sąjungos importuotojas.
- (16) Klausimyno atsakymus pateikė šeši iš septynių žinomų Sąjungos FeSi gamintojų. Atsižvelgiant į palyginti nedidelį Sąjungos gamintojų skaičių, per peržiūros tyrimą atranka nenumatyta.
- (17) Tikrinamieji vizitai surengti toliau nurodytų bendrovių patalpose.
- a) Sąjungos gamintojai:
- FERROATLANTICA grupė:
- Ferroatlantica S.L.*, Madridas, Ispanija;
- Ferropem*, Šamberi, Prancūzija;
- HUTA LAZISKA S.A.*, Aukštutiniai Laziskai, Lenkija;
- OFZ a.s.*, Istebnė, Slovakija;
- TDR LEGURE d.o.o.*, Rušės, Slovėnija;
- VARGON ALLOYS A.B.*, Varjonas, Švedija;
- b) Sąjungos naudotojai:
- Aperam SA*, Liuksemburgas;
- Ugitech*, Ižinas, Prancūzija;
- c) eksportuojantis Rusijos gamintojas:
- Rusijos grupė:
- JSC Chelyabinsk Electrometallurgical Integrated Plant (JSC CHEMK)*, Čeliabinskas, Rusija;
- JSC Kuznetsk Ferroalloy Works (JSC KF)*, Novokuzneckas, Rusija;
- RFA International LP (RFAI)*, Mišavoka, JAV;
- d) panašios šalies gamintojai:
- Elkem AS*, Oslas, Norvegija;
- FESIL Rana Metall AS*, Trondheimas, Norvegija;
- Finnfjord AS*, Finsnensas, Norvegija.

B. NAGRINĖJAMASIS PRODUKTAS IR PANAŠUS PRODUKTAS

1. Nagrinėjamas produktas

- (18) Nagrinėjamas produktas – KLR ir Rusijos kilmės ferosilicis, kurio KN kodai šiuo metu yra 7202 21 00, 7202 29 10 ir 7202 29 90.

- (19) FeSi gaminamas lankinėse elektrinėse krosnyse, anglies turinčiais produktais mažinant kvarco kiekį. Tai energijai imlus procesas. FeSi parduodamas gabalais, granulėmis arba miltelių pavidalu, jis gali būti įvairios kokybės, nelygu silicio ir priemaišų (pvz., aliuminio) kiekis. FeSi, kurio sudėtyje yra ne mažiau kaip 70 % silicio, laikomas didelio grynumo produktu. Jei sudėtyje yra daugiau nei 55 %, bet mažiau nei 70 % silicio, tai vidutinio grynumo produktas, o jei mažiau nei 55 % – mažo grynumo produktas. Iš esmės nagrinėjamas produktas naudojamas geležies ir plieno pramonėje kaip deguonį šalinanti medžiaga ir legiravimo sudedamoji dalis.

2. Panašus produktas

- (20) Nustatyta, kad Sąjungos pramonės gaminamo ir Sąjungoje parduodamo FeSi ir Norvegijoje (panašioje šalyje, nes KLR yra ne rinkos ekonomikos šalis ir per šį tyrimą nebuvo tirta) bei Rusijoje gaminamo ir parduodamo FeSi fizinės bei cheminės savybės ir pagrindinė naudojimo paskirtis iš esmės yra tokios pačios kaip KLR ir Rusijoje gaminamo ir eksportui į Sąjungą parduodamo FeSi. Todėl šie produktai laikomi panašiais, kaip apibrėžta pagrindinio reglamento 1 straipsnio 4 dalyje.

C. DEMPINGO TĘSIMOSI ARBA PASIKARTOJIMO TIKIMYBĖ

- (21) Pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2 dalį nagrinėta, ar baigus galioti dabartinėms priemonėms tęstusi arba pasikartotų dviejų nagrinėjamųjų šalių vykdomas dempingas.

IMPORTAS IŠ KLR

1. Pirminės pastabos

- (22) Kaip nurodyta 13 konstatuojamojoje dalyje, atliekant tyrimą nebendradarbiavo nė vienas eksportuojantis Kinijos gamintojas. Taigi, nė vienam eksportuojančiam KLR gamintojui nebendradarbiavus, bendra analizė, įskaitant dempingo skaičiavimą, pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį grindžiama turimais faktais.
- (23) Todėl dempingo tęsimosi arba pasikartojimo tikimybė vertinta naudojantis prašyme atlikti priemonių galiojimo termino peržiūrą pateiktais duomenimis ir kitais informacijos šaltiniais, pvz., prekybos statistiniais importo ir eksporto duomenimis (Eurostatas ir Kinijos eksporto duomenys) ir kita viešai prieinama informacija.
- (24) Tai, kad nebuvo bendradarbiauta, turėjo poveikio normaliosios vertės ir įvairių rūšių produkto eksporto kainų palyginimui. Kaip paaiškinta 30 konstatuojamojoje dalyje, manyta, kad būtų tikslinga normaliąją vertę ir eksporto kainą pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį nustatyti bendrai, t. y. remiantis vienu produktu.
- (25) Pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 9 dalį visais atvejais, kai nustatyta, kad aplinkybės nepasikeitė, naudotas tas pats metodas dempingui nustatyti kaip per pirminį tyrimą.

2. Importas dempingo kaina per PTL

2.1. Normaliosios vertės nustatymas

- (26) Pranešime apie inicijavimą Komisija paragino visas suinteresuotąsias šalis pateikti pastabų dėl pasiūlymo rinkos ekonomikos trečiaja šalimi normaliajai vertei KLR nustatyti pasirinkti Norvegiją. Norvegija buvo pasirinkta panašia šalimi atliekant pirminį tyrimą. Negavus šalių pastabų šiuo klausimu padaryta išvada, kad panašia šalimi normaliajai vertei KLR pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 7 dalies a punktą nustatyti reikėtų vėl pasirinkti Norvegiją.

- (27) Pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 2 dalį pirmiausia nagrinėta, ar bendradarbiaujančių Norvegijos gamintojų vidaus rinkoje nepriklausomiems pirkėjams parduotas bendras panašaus produkto kiekis buvo tipiškas palyginti su bendru KLR eksportui į Sąjungą parduotu kiekiu, t. y. ar bendras toks vidaus rinkoje parduotas kiekis sudarė ne mažiau kaip 5 % bendro nagrinėjamojo produkto eksportui į Sąjungą parduoto kiekio. Tuo remiantis nustatyta, kad panašioje šalyje vidaus rinkoje parduotas tipiškas produkto kiekis.
- (28) Be to, nagrinėta, ar panašaus produkto pardavimas vidaus rinkoje galėtų būti laikomas pardavimu įprastomis prekybos sąlygomis pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 4 dalį. Tai atlikta nustatant, kokia pardavimo vidaus rinkoje nepriklausomiems pirkėjams dalis per PTL buvo pelninga.
- (29) Todėl normalioji vertė buvo pagrįsta faktine vidaus rinkos kaina, kuri buvo apskaičiuota kaip vidutinė svertinė pelningo pardavimo vidaus rinkoje per PTL kaina.

2.2. Eksporto kainos nustatymas

- (30) Kaip nurodyta 24 konstatuojamojoje dalyje, atliekant tyrimą eksportuojantys Kinijos gamintojai nebendradarbiavo. Todėl eksporto kaina pagal pagrindinio reglamento 18 straipsnį nustatyta remiantis geriausia turima informacija.
- (31) Pirmiausia iš Eurostato importo duomenų bazės išrinkti duomenys, susiję su produktų, kurie priskiriami 18 konstatuojamojoje dalyje išvardytiems trims KN kodams, apimtimi ir importo kaina, visų pirma produktus atskiriant pagal jų kokybę. Kadangi manyta, kad būtų tikslinga nustatyti vidutinę eksporto kainą, pagal KN kodus 7202 29 10 ir 7202229210290 išrinkti duomenys pakoreguoti atsižvelgiant į silicio kiekį produktuose, kurie priskiriami KN kodui 7202 21 00. Šis metodas yra vienas iš prašyme atlikti peržiūrą pasiūlytų metodų bendrai importo apimčiai nustatyti remiantis FeSi75 kokybe. Parengti apimtys ir importo kainų pagal šiuos tris KN kodus apibendrinti svertiniai duomenys vienam vidurkiui išvesti.
- (32) Pagaliau ši vidutinė CIF importo kaina pakoreguota ir iš jos visų pirma atskaitytos gabenimo išlaidos, kad būtų nustatyta vertė gamintojo kaina EXW sąlygomis. Taigi pardavimo kaina buvo nustatyta pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 8 dalį, remiantis Eurostato importo statistiniuose duomenyse nurodytomis sumokėtomis ar mokėtinomis kainomis.

2.3. Palyginimas ir koregavimai

- (33) Normalioji vertė ir eksporto kaina palygintos remiantis gamintojo kaina EXW sąlygomis. Teisingam palyginimui užtikrinti pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalį taip pat atsižvelgta į skirtumus, turinčius poveikio kainų palyginamumui. Tiksliau remiantis prašyme atlikti peržiūrą pateiktais duomenimis ir atsižvelgiant į tai, kad eksportuojantys Kinijos gamintojai nebendradarbiavo, atlikti koregavimai atsižvelgiant į muitinių eksporto mokesčius.

2.4. Dėmpingas per PTL

- (34) Remiantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, nustatyta, kad dėmpingo skirtumas, išreikštas kainos Sąjungos pasienyje prieš sumokant muitą procentine dalimi, buvo 165 %.
- (35) Tačiau pažymėtina, kad nustačius pirmines priemones bendra nagrinėjamojo produkto importo į Sąjungą apimtis ypač sumažėjo ir kad pirmiau nurodytas dėmpingo skirtumas nustatytas remiantis nedidele importo apimtimi (t. y. mažiau nei 2 500 t per PTL).
- (36) Todėl siekiant atlikti išsamią analizę taip pat nagrinėta eksportuojančių Kinijos gamintojų kainodaros politika trijose svarbiausiose ne Sąjungos rinkose, t. y. Japonijos, Pietų Korėjos ir Jungtinių Amerikos Valstijų (JAV) rinkose.
- (37) Tam Kinijos eksporto duomenys naudoti Kinijos eksporto į Japoniją, Pietų Korėją ir JAV kainai nustatyti. Iš palyginimo su normaliąja verte, kuri nustatyta, kaip nurodyta pirmiau, taip pat buvo matyti, kad vykdomas dėmpingas – nuo 86 iki 92 %, nelygu paskirties šalis.

3. Importo raida, jeigu priemonės būtų panaikintos

3.1. KLR gamybos pajėgumai

- (38) KLR yra daugiausia FeSi pagaminanti šalis pasaulyje. Apskaičiuota, kad per PTL gamybos pajėgumai sudarė apie 10–11 mln. tonų per metus. Taigi, KLR pramonė naudojo apytikriai 50 % savo gamybos pajėgumų. Tai reiškia, kad per metus susidaro apie 5,5 mln. tonų nepanaudotų pajėgumų, o tai beveik septynis kartus viršija visą Sąjungos suvartojimą. Nepaisant šių perteklinių pajėgumų ir remiantis pareiškėjo pateikta informacija paaiškėjo, kad KLR pajėgumai toliau didinami – šiuo metu statomos didesnės ir veiksmingesnės krosnys.
- (39) Nėra įrodymų, kad Kinijos vidaus rinkoje ar trečiųjų šalių rinkose gerokai didėtų suvartojimas, dėl kurio būtų absorbuotas didesnis pagaminto produkto kiekis Kinijos gamintojams ėmus naudoti nepanaudotus pajėgumus.

3.2. Sąjungos rinkos patrauklumas

- (40) 2008 m. vasario mėn. nustačius galutines priemones importo iš KLR apimtis palaipsniui mažėjo ir per PTL buvo nežymi – mažesnė nei 1 % Sąjungos suvartojimo. Po to, kai importo apimtis 2007 m. itin padidėjo iki apytiksliai 330 400 t, 2012 m. ji sumažėjo iki mažiau nei 2 500 t. Tačiau remiantis stebimu kainų lygiu ES FeSi rinka išlieka patraukli Kinijos eksportui.
- (41) Kaip minėta pirmiau, KLR yra daug gamybos perteklinių pajėgumų, o tai reiškia, kad būtina rasti alternatyvias rinkas šioms gamybos pertekliniams pajėgumams absorbuoti. Tačiau Kinijos Vyriausybei nustačius kelis eksporto apribojimus (t. y. 25 % eksporto muitą, 17 % negražintiną PVM ir eksporto licencijas) bendra Kinijos eksporto apimtis sumažėjo nuo 1,5 mln. t 2007 m. iki vos 0,4 mln. t 2009 m. Vis dėlto nuo 2010 m. bendra eksporto padėtis pradėjo keistis, eksporto apimtis padidėjo iki 0,8 mln. t, o 2013 m. numatyta eksportuoti apie 0,7 mln. t. Iš naujausių duomenų matyti, kad eksportas yra ilgalaikis, o jo apimtis yra didesnė už visos Sąjungos suvartojimą.
- (42) Nepaisant minėtų eksporto apribojimų Kinijos gamintojai eksportavo didelį FeSi kiekį į pasaulines rinkas, kuriose netaikomi jokie importo apribojimai (tiksliau į Japoniją, Pietų Korėją ir JAV).
- (43) Iš pirmo žvilgsnio Azijos rinka galėtų būti alternatyvi rinka daliai Kinijos perteklinių gamybos pajėgumų absorbuoti. Tačiau remiantis pareiškėjo pateikta informacija, dėl naujausių šios rinkos pokyčių ji gali būti mažiau patraukli Kinijos eksportui.
- (44) Iš tiesų Azijos rinkai didelį poveikį padarys du Malaizijoje pradėsiantys veikti nauji FeSi gamybos projektai (*Pertama Ferroalloys* ir *Sarawak Ferroalloys* gamyklos). Apskaičiuota, kad Malaizijos metinė ferosilicio produkcijos apimtis nuo 2014 m. padidės 420 000 t, šis produktas bus parduodamas kaimyninėse Pietryčių Azijos šalyse, visų pirma Japonijoje, kurioje ferosilicio paklausa per metus – 600 000 t. Malaizijos gamyklų produkcija turės neigiamo poveikio Kinijos eksportui į Pietryčių Aziją. Be to, Japonijos plieno gamintojai ir Pietų Korėjos plieno gamyklos jau sudarė susitarimus dėl didelio ferosilicio kiekio įsigijimo iš naujų Malaizijos gamintojų per metus, taip sumažindami Kinijos eksporto galimybes patekti į rinką.
- (45) Pastabose po informacijos atskleidimo eksportuojantis gamintojas teigė, kad Malaizijos gamybos apimtis buvo pervertinta. Patikrinus ši pastaba laikyta tinkama, todėl Malaizijos gamybos apimtis buvo patikslinta iki apytikriai 370 000 t.
- (46) Todėl manoma, kad dėl papildomos Malaizijos gamybos apimties šioje ir taip jau prisotintoje rinkoje, kurios didžiausios dalys šiuo metu tenka KLR ir Rusijai, padidės konkurencija.
- (47) Sumažėjusį Kinijos produktų kiekį Sąjungos rinkoje per PTL daugiausia galima paaiškinti tuo, kad Kinijos Vyriausybė nustatė eksporto apribojimus, kaip paaiškinta 41 konstatuojamojoje dalyje.

- (48) Kainos ES rinkoje taip pat būtų vienas iš patrauklumo elementų Kinijos gamintojų pertekliniams pajėgumams absorbuoti. Iš tiesų, vidutinė kaina Sąjungos rinkoje 2012 m. buvo ne mažesnė už Kinijos gamintojų eksporto į pagrindines paskirties šalis (Japoniją, Pietų Korėją ir JAV) kainą, o tai dar labiau pabrėžia, kad Sąjungos rinka būtų patraukli, kai taptų sudėtingiau produktą parduoti kitose tikslinėse rinkose.
- (49) Todėl galima daryti išvadą, kad Europos rinka, kuri yra viena didžiausių pasaulyje, išliks patraukli Kinijos gamintojams.

4. Išvada dėl dempingo tęsimosi tikimybės

- (50) Atsižvelgiant į turimus nepanaudotus pajėgumus KLR ir palyginti patrauklų kainos Sąjungos rinkoje lygį, daroma išvada, kad yra pavojaus, kad Kinijos nagrinėjamojo produkto eksporto apimtis padidėtų, jei dabartinės priemonės baigtų galioti.
- (51) Atsižvelgiant į dabartinius ir galimus nepanaudotus pajėgumus KLR, į tai, kad Sąjungos rinka yra viena didžiausių rinkų pasaulyje, ir į numanomą spaudimą Kinijos eksportui Pietryčių Azijoje, galima daryti išvadą, kad panaikinus antidempingo priemones KLR eksportuotojai veikiausiai didintų eksporto į Sąjungą dempingo kainą apimtį.

IMPORTAS IŠ RUSIJOS

1. Pirminės pastabos

- (52) Kaip nurodyta 14 konstatuojamojoje dalyje, atliekant tyrimą bendradarbiavo tik viena gamintojų grupė. Tačiau nustatyta, kad Rusijos grupei teko didelė visos Rusijos gamybos dalis, t. y. maždaug 78 % Rusijos visos FeSi gamybos apimties, ir didžiausia Rusijos kilmės FeSi importo į Sąjungą dalis. Todėl manyta, kad norint įvertinti dempingo tęsimosi arba pasikartojimo tikimybę reikia naudoti Rusijos grupės pateiktą informaciją kartu su kitų šaltinių informacija – prašymu atlikti peržiūrą ir turimais prekybos statistiniais importo duomenimis (iš Eurostato).
- (53) Dempingo skirtumui apskaičiuoti Rusijos grupei priklausančios bendrovės JSC CHEMK ir JSC KF, kaip ir per pirminį tyrimą, laikomos susijusiomis, kaip apibrėžta pagal Muitinės kodekso ⁽¹⁾ 143 straipsnį. Todėl visai grupei apskaičiuotas vienas dempingo skirtumas pagal toliau nurodytą metodą. Prieš nustatant visos grupės vidutinį svertinį dempingo skirtumą, kiekvienam atskiram eksportuojančiam gamintojui apskaičiuotas dempingo dydis. Pažymėtina, kad šis metodas skyrėsi nuo pirminiame tyrime taikyto metodo, kai dempingas buvo apskaičiuotas susumuojant visus gamybos subjektų gamybos ir pardavimo duomenis. Atliekant nutrauktą tarpinę peržiūrą naudotas kitas metodas. Pasikeitusios aplinkybės, dėl kurių buvo pakeistas metodas, – pasikeitusi grupės organizacinė struktūra, iš kurios galima nustatyti atskirus grupės gamintojus pagal pardavimą ir gamybą.

2. Importas dempingo kaina per PTL

2.1. Normaliosios vertės nustatymas

- (54) Pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 2 dalį pirmiausia nagrinėta, ar bendradarbiaujančių eksportuojančių gamintojų vidaus rinkoje nepriklausomiems pirkėjams parduotas bendras panašaus produkto kiekis buvo tipiškas, palyginti su bendru jų eksportui į Sąjungą parduotu kiekiu, t. y. ar bendras toks parduotas kiekis sudarė ne mažiau kaip 5 % bendro nagrinėjamojo produkto eksportui į Sąjungą parduoto kiekio.

⁽¹⁾ Pagal Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93 (OL L 253, 1993 10 11, p. 1) dėl Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo 143 straipsnį asmenys laikomi susijusiais tik tuomet, jei: a) jie yra vienas kito verslo darbuotojai arba direktoriai; b) jie yra juridškai pripažinti verslo partneriai; c) jie yra darbdavys ir darbuotojas; d) bet kuris asmuo yra tiesioginis arba netiesioginis abiejų šių asmenų 5 % įstatinio kapitalo arba akcijų su balso teise savininkas, valdytojas arba turėtojas; e) vienas iš jų tiesiogiai arba netiesiogiai valdo kitą; f) juos abu tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja trečiasis asmuo; g) abu šie asmenys tiesiogiai arba netiesiogiai valdo trečiąjį asmenį; h) jie yra vienos šeimos nariai. Asmenys laikomi vienos šeimos nariais tik tuo atveju, jeigu jie yra susiję šiais giminystės ryšiais: i) vyras ir žmona, ii) tėvai ir vaikai, iii) brolis ir sesuo (tikri ar pusiau tikri), iv) seneliai ir anūkai, v) dėdė arba teta ir sūnėnas arba dukterėčia, vi) uošvis arba uošvė ir žentas arba marti, vii) svainis ir svainė. Šiuo atveju asmuo reiškia bet kurį fizinį ar juridinį asmenį.

- (55) Taip pat laikantis pagrindinio reglamento 2 straipsnio 2 dalies nagrinėta, ar vidaus rinkoje parduotas pakankamai tipiškas produkto kiekis. Nagrinėti tam tikrų rūšių produktai, kuriuos eksportuojantis gamintojas pardavė savo vidaus rinkoje ir kuriuos, kaip nustatyta, galima tiesiogiai palyginti su eksportui į Sąjungą parduodamais tam tikrų rūšių produktais. Tam tikros rūšies produkto pardavimas vidaus rinkoje laikytas pakankamai tipišku, jeigu eksportuojančio gamintojo vidaus rinkoje nepriklausomiems pirkėjams parduotas visas tos rūšies produkto kiekis sudarė ne mažiau nei 5 % viso jo eksportui į Sąjungą parduoto palyginamos rūšies produkto kiekio.
- (56) Taip pat nagrinėta, ar galima laikyti, kad tam tikros rūšies produktas vidaus rinkoje buvo parduodamas įprastomis prekybos sąlygomis pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 4 dalį. Tai atlikta nustatant, kokia per PTL kiekvienos rūšies eksportuoto nagrinėjamojo produkto pardavimo vidaus rinkoje nepriklausomiems pirkėjams dalis buvo pelninga.
- (57) Tų rūšių produkto, kurio pardavimo vidaus rinkoje didesnėmis už vieneto sąnaudas kainomis apimtis buvo didesnė nei 80 %, o vidutinė svertinė tos rūšies produkto pardavimo kaina buvo ne mažesnė už vieneto gamybos sąnaudas, kiekvienos rūšies produkto normalioji vertė apskaičiuota kaip susijusios rūšies produkto viso pardavimo faktinių vidaus rinkos kainų vidutinė svertinė kaina, neatsižvelgiant į tai, ar pardavimas buvo pelningas.
- (58) Jeigu tos rūšies produkto pelningo pardavimo apimtis buvo ne didesnė kaip 80 % visos tos rūšies produkto pardavimo apimtys arba jeigu tos rūšies produkto vidutinė svertinė kaina buvo mažesnė už vieneto gamybos sąnaudas, normalioji vertė pagrįsta faktine vidaus rinkos kaina, kuri buvo apskaičiuota kaip tos rūšies produkto tik pelningo pardavimo vidaus rinkoje per PTL vidutinė svertinė kaina.
- (59) Jeigu tam tikros rūšies produktas vidaus rinkoje nebuvo parduotas arba tam tikrų rūšių produktų vidaus rinkoje parduota nepakankamai, normalioji vertė buvo apskaičiuota pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 3 dalį.
- (60) Apskaičiuojant normaliąją vertę pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 3 dalį, pardavimo, bendrųjų ir administracinių išlaidų ir pelno sumos pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 6 dalį buvo pagrįstos faktiniais bendradarbiaujančių eksportuojančių gamintojų panašaus produkto gamybos ir pardavimo įprastomis prekybos sąlygomis duomenimis arba turimais faktais.

2.2. Eksporto kainos nustatymas

- (61) Per PTL Rusijos grupė produktą eksportui į Sąjungą pardavė per su ja susijusią bendrovę RFAI (susijusį importuotoją), kuri atliko visus svarbius importo veiksmus, susijusius su į laisvą apyvartą Sąjungoje išleidžiamomis prekėmis, t. y. susijusio importuotojo veiksmus.
- (62) Taigi, eksporto kaina buvo nustatyta pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį remiantis kainomis, už kurias importuoti produktai buvo pirmą kartą perparduoti nepriklausomam pirkėjui, pakoreguotomis atsižvelgiant į visas nuo importo iki perpardavimo patirtas sąnaudas ir pagrįstą PBA išlaidų bei pelno dydį. Tam naudotas faktinis PBA išlaidų procentinis dydis ir, iš nepriklausomų importuotojų negavus naujos informacijos apie uždirbtą pelną, naudotas toks pat pelno dydis, kuris taikytas per pirminį tyrimą, t. y. 6 %.
- (63) Rusijos grupė teigė, kad RFAI turėtų būti laikoma vieno ekonominio subjekto dalimi, nes juos abu kontroliuoja ir valdo tie patys asmenys, o bendrovės veikia kaip vienas ekonominis subjektas. Todėl apskaičiuojant eksporto kainas nereikėtų atskaityti RFAI PBA ir pelno sumų.
- (64) Pagal 2 straipsnio 9 dalį atliekant koregavimą eksporto kainai apskaičiuoti yra nesvarbu, ar Rusijos grupė ir RFAI buvo susijusios kaip vienas ekonominis subjektas, ar ne.
- (65) Todėl, atsižvelgiant į tai, kad Rusijos grupė produktą eksportui pardavė per susijusią bendrovę (RFAI), eksporto kainą reikėjo koreguoti ir iš jos atskaityti pagrįstą PBA išlaidų ir pelno skirtumą, kaip tą aiškiai leidžiama daryti pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį. Tuo remiantis tvirtinimas turėjo būti atmestas.

- (66) Eksportuojantis gamintojas pakartojo tvirtinimą dėl vieno ekonominio subjekto ir kad dėl to nedaryti koregavimai atsižvelgiant į PBA ir pelną pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį. Jis taip pat teigė, kad net jei koregavimai būtų pagrįsti, į apskaičiuotą eksporto kainą reikėtų įtraukti tik su RFAI importu susijusias išlaidas ir neįtraukti jokių su vieno ekonominio subjekto eksportu susijusių PBA išlaidų. Pagaliau jis tvirtino, kad nesutinka su išvada dėl to, kad šiuo atveju vienas ekonominis subjektas neegzistuoja.
- (67) Eksporto kainai apskaičiuoti pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį yra nesvarbu, ar egzistuoja vienas ekonominis subjektas. Jei laikomasi pagrindinio reglamento 2 straipsnio 1 dalyje nustatytų sąlygų, kontrolės ar integracijos laipsnis koregavimų teisėtumui pagal 2 straipsnio 9 dalį ⁽¹⁾ įvertinti yra nesvarbus. Pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad Komisija tam tikromis aplinkybėmis turi apskaičiuoti eksporto kainą ir šią apskaičiuotą eksporto kainą pakoreguoti atsižvelgdama į tam tikrus parametrus, įskaitant jei „įtariama, kad šalis yra tarpusavyje susijusios“. Pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalies formuluotė yra labai aiški, kai kalbama apie tai, kad kaina „yra koreguojama“ (Komisijos papildomai pabrėžta). Komisija tikrino, ar RFAI atlieka visus veiksmus, kuriuos paprastai atlieka susijęs importuotojas Sąjungoje. Iš tiesų, RFAI yra glaudžiai susijusi su grupės tarptautine veikla (pagalba pirkėjams, logistika ir pristatymų tvarkaraštis, gamybos priemonių ir svarbiausių žaliavų pirkimas ir kt.). Todėl pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalies būtina sąlyga koregavimui atlikti buvo įvykdyta, o atlikti koregavimai yra pagrįsti. Taigi daroma išvada, kad koregavimai atlikti, nes jie buvo būtini pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį.
- (68) Eksportuojantis gamintojas tvirtino, kad, remiantis sprendimu byloje *Nikopolsky/Interpipe* ⁽²⁾, jei eksportuotojas ir susijęs prekyautojas yra vienas ekonominis subjektas, neleidžiama koreguoti eksporto kainos pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį. Šis tvirtinimas nepagrįstas. Iš tiesų, minėtas sprendimas susijęs su koregavimu, kuris atliktas pagal 2 straipsnio 10 dalies i punktą, atsižvelgiant į formalius komisinius, kuriuos gavo prekyautojas, kurio funkcijos yra tokios pačios kaip už komisinius veikiančio tarpininko. Todėl ta byla yra nesusijusi su šiuo atveju, kai Šveicarijos bendrovė RFAI vykdo visas funkcijas, kurias paprastai vykdo susijęs importuotojas. Vieno ekonominio subjekto egzistavimas neturi tokio paties poveikio koregavimams pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalį, kaip skundžiamiesiems koregavimams, kurie buvo atlikti pagal to reglamento 2 straipsnio 9 dalį. Be to, negalima savo nuožiūra prašyti atlikti koregavimo atsižvelgiant į pagrįstą PBA išlaidų ir pelno skirtumą. Toks koregavimas atliekamas pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį, kai šalis yra susijusios.
- (69) Dėl koregavimo apimties: tvirtinimo dėl dalinio PBA ir pelno atskaitymo negalima priimti, nes eksportuojantis gamintojas nepateikė susijusių įrodymų. Koregavimai pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį yra atliekami apskaičiuojant eksporto kainą įprasciausiai susijusių bendrovių atvejais. Jei bendra PBA ir pelno suma būtų tik iš dalies koreguojama, tokį pakeitimą reikėtų pagrįsti eksportuojančio gamintojo pateiktais įrodymais dėl išlaidų, ypač dėl to, ar tai yra specialiosios išlaidos, patirtos nuo importavimo iki pirmojo perpardavimo dėl bet kokios veiklos, kuri nėra tiesiogiai susijusi su nagrinėjamojo produkto importu.
- (70) Rusijos grupė taip pat teigė, kad apskaičiuojant eksporto kainą pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 10 dalį neturėtų būti atskaitytas antidempingo muittas, nes muittas tinkamai atsispindi perpardavimo kainose ir vėlesnėse pardavimo Sąjungoje kainose.
- (71) Atlikus tyrimą visų pirma nustatyta, kad 99 % sandorių, apie kuriuos pranešta, atveju nagrinėjamojo produkto perpardavimo Sąjungoje kainose neatspindi sumokėtas muittas. Todėl galima daryti išvadą, kad antidempingo muittas Rusijos grupės perpardavimo kainose tinkamai neatspindi. Todėl šio Rusijos grupės tvirtinimo nebuvo galima priimti ir apskaičiuojant eksporto kainas antidempingo muittų suma pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 9 dalį iš eksporto kainų buvo atskaityta.

2.3. Palyginimas ir koregavimai

- (72) Normalioji vertė ir eksporto kaina lygintos remiantis gamintojo kaina EXW sąlygomis. Teisingam palyginimui užtikrinti pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalį buvo atsižvelgta į skirtumus, turėjusius įtakos kainų palyginamumui.

⁽¹⁾ 1987 m. gegužės 7 d. Sprendimas *Minebea Company Limited prieš Europos Bendrijų Tarybą*, C-260/84, 37 punktą.

⁽²⁾ 2009 m. kovo 10 d. Sprendimas *Interpipe Nikopolsky Seamless Tubes Plant Niko Tube ZAT (Interpipe Niko Tube ZAT) ir Interpipe Nizhnedneprovsky Tube Rolling Plant VAT (Interpipe NTRP VAT) prieš Europos Sąjungos Tarybą*, T-249/06, Rink. p. ECR II-00383. Sprendimą vėliau Teisingumo Teismas patvirtino per apeliacinę sujungtose bylose C-191/09 P ir C-200/09 P.

- (73) Koreguojant pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 10 dalį prireikus ir pateisinamais atvejais buvo atsižvelgta į transporto, draudimo, galutines ir tvarkymo išlaidas, kreditų išlaidas ir komisinius.

2.4. Dėmpingas per PTL

- (74) Pagal pagrindinio reglamento 2 straipsnio 11 ir 12 dalis kiekvieno bendradarbiaujančio Rusijos grupės eksportuojančio gamintojo vidutinė svertinė normalioji vertė lyginta su kiekvienos rūšies produkto vidutine svertine eksporto kaina remiantis gamintojo kaina EXW sąlygomis.
- (75) Susijęs eksportuojantis gamintojas pateikė keletą tvirtinimų dėl dėmpingo skirtumo skaičiavimo.
- (76) Pirma, kalbant apie grupės vienos gaminančios bendrovės iš grupės kitos gaminančios bendrovės įsigyto kvarcito kainos koregavimą, užginčytas 5 % pelno dydis, kuris buvo pridėtas prie patikrintos įsigijimo kainos. Pateiktas argumentas, kad abi bendrovės priklauso tam pačiam vienam ekonominiam subjektui.
- (77) Nors argumentas dėl vieno ekonominio subjekto yra nesusijęs su kvarcito kainos koregavimu, pripažįstama, kad sandoriai tarp susijusių šalių gali būti sudaromi negaunant pelno. Kai kvarcitas neparduodamas nesusijusioms šalims, taip pat negalima įrodyti, kad gautas pelnas. Dėl to prie pakoreguotos kvarcito kainos papildomas procentinis pelno dydis nebuvo pridėtas ir sprendimas dėl dėmpingo atitinkamai patikslintas.
- (78) Antras tvirtinimas buvo susijęs su tuo, kad Komisija taikė ginčo su Norvegija dėl lašišos PPO ginčų sprendimo institucijos rekomendacijas. Tuo atveju buvo rekomenduota, kad kai tam tikro produkto pardavimas vidaus rinkoje nėra tipiškas, tokių sandorių PBA ir pelnas vis dėlto būtų naudojami normaliajai vertei apskaičiuoti. Eksportuojantis gamintojas taip pat tvirtino, kad per priemonių galiojimo termino peržiūrą nebuvo galima naudoti naujo metodo, nes aplinkybės iš esmės nebuvo pasikeitusios.
- (79) Komisija paaiškino, kokio metodo laikytasi šios tarybos dėl lašišos surengtame eksportuojančio gamintojo, kurio nuomone šios tarybos rekomendacija buvo pažeistos pagrindinio reglamento 2 straipsnio 4 ir 6 dalys, klausyme. Tačiau Komisija, laikydamosi savo PPO įsipareigojimų, turi įgyvendinti tokius sprendimus. Šis metodas taikomas visais atvejais, o ne tik per tyrimus, kurie pradėti remiantis pagrindinio reglamento 5 straipsniu.
- (80) Remdamasi trečiuoju teiginiu Komisija atliko koregavimus tais atvejais, kai grupės vieno eksportuojančio gamintojo išlaidos buvo lygintos su tam tikru grupės kito gamintojo pardavimu.
- (81) Komisija patvirtina, kad apyvarta buvo pakoreguota atsižvelgiant į tuos pačius elementus, kaip koreguojant gamybos sąnaudas, t. y. į transporto, draudimo ir tvarkymo išlaidas pelningumui nustatyti ir į pakavimo išlaidas dėmpingo skirtumams nustatyti.
- (82) Ketvirta, eksportuojantis gamintojas mano, kad galiojantis antidėmpingo muitas buvo netinkamai atskaitytas iš eksporto kainos. Šiam teiginiui įrodyti teigiama, kad per peržiūros tiriamąjį laikotarpį pardavimo eksportui kainos buvo daugiau nei 100 % didesnės nei per pirminį tiriamąjį laikotarpį, ir tariamai tai įrodo, kad antidėmpingo muitas buvo įtrauktas į eksporto kainas. Be to, neturėjo būti atskaityti tam tikri importo muitai ir antidėmpingo muitai, nes jie tariamai buvo sumokėti iš anksto ir susieti su būsimu laikotarpiu. Pagaliau Komisija taip pat neturėjo atsižvelgti į biuro Japonijoje išlaidas ir Šveicarijos federalinius ir kantonų pajamų mokesčius.

- (83) Eksportuojančio gamintojo pateikti įrodymai nėra įtikinami – jis neįrodė, kad šiuo atveju šio produkto antidempingo muitas tinkamai atspindėjo eksporto kainoje. Nuo pirminio tyrimo labai padidėjo perpardavimo kainos ir gamybos sąnaudos. Todėl eksporto kainų padidėjimo negalima įtikinamai susieti su tariamu muito atspindėjimu kainoje. Norėdama parodyti, kad pateikti įrodymai yra neįtikinami, Komisija palygino eksporto kainas su prekių sąnaudomis (įtraukdama antidempingo muitą) per peržiūros tiriamąjį laikotarpį ir nustatė, kad 99 % eksporto sandorių eksporto kaina nėra pakankamai didelė, kad aprėptų antidempingo muitą. Pagaliau net jei muitas nebūtų atskaitytas, to nepakaktų nustatytiems faktams dėl didelio dempingo panaikinti ir nepaveiktų išvados dėl dempingo tęsimosi tikimybės. Taigi tai neturėtų jokio poveikio šio priemonių termino galiojimo peržiūros tyrimo išvada.
- (84) Komisija pastebėjo, kad iš anksto sumokėti importo muitų ir antidempingo muitų neįmanoma ir kad tokie muitai surenkami produktą importavus. Be to, grupė naudojo muitinės sandėlių, reiškia muitai turėjo būti mokami tik tada, kai buvo faktiškai importuojama ir parduodama. Be to, remiantis 2012 m. gruodžio 31 d. bandomojo balanso palyginimu su audito patikrintomis ataskaitomis aiškiai nustatyta, kad auditoriai tariamai iš anksto sumokėtus antidempingo muitus perkvalifikavo į faktiškai sumokėtus antidempingo muitus kaip sąnaudas pelno ir nuostolio ataskaitoje.
- (85) Biuro Japonijoje išlaidos nebuvo susijusios su nagrinėjamuoju produktu, todėl jos neturėjo poveikio Komisijos atliktam skaičiavimui. Todėl šis tvirtinimas atmetas. Pagaliau paminėtus Šveicarijos mokesčius būtų buvę galima atskaityti tik jei jie būtų susiję su pelno mokesčiu, o tai, remiantis atsakymu į informacijos atskleidimą, ir yra šiuo atveju. Todėl dempingo skaičiavimas buvo atitinkamai pakoreguotas.
- (86) Komisija pakoregavo grupės bendrovės Didžiosios Britanijos Mergelių Salose kitai grupės bendrovei suteiktos paskolos palūkanas, kai gavo pastabą, kad tokias paskolas galima teikti nesilaikant rinkos sąlygų ir iš esmės tokią paskolą teikti būtų logiška tik jei paskolos palūkanos būtų mažesnės už iš banko gautos paskolos palūkanas. Komisija patvirtina, kad RFAI pelno dydis buvo pridėtas prie grynosios sąskaitos faktūros vertės bendrovės apskaitos valiuta ir nebuvo pagrįstas CIF kaina, prie kurios buvo pridėtos tam tikros išlaidos.
- (87) Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes ir patikslinus skaičiavimą po to, kai buvo priimti tvirtinimai dėl kvarcito pardavimo tarp grupės bendrovių, paskolos tarp grupės bendrovių ir Šveicarijos federalinių ir kantonų pajamų mokesčių, dempingo skirtumas, išreikštas kainos Sąjungos pasienyje prieš sumokant muitą procentine dalimi, buvo patikslintas ir nustatyta, kad dempingo skirtumas buvo 43 %.
- (88) Reikėtų priminti, kad per 4 konstatuojamojoje dalyje minėtą tarpinę peržiūrą padaryta išvada, kad Rusijos grupės importas 2009 m. spalio mėn.–2010 m. rugsėjo mėn. vykdytas dempingo kaina.

3. Importo raida, jeigu priemonės būtų panaikintos

- (89) Atlikus analizę dėl dempingo vykdymo per PTL, taip pat nagrinėta dempingo tęsimosi arba pasikartojimo tikimybė.

3.1. Rusijos gamybos pajėgumai

- (90) Rusija yra antra didžiausia FeSi gamintoja pasaulyje. Bendrovės *Metal Expert market research* duomenimis Rusijos gamybos pajėgumai – maždaug 900 000 t FeSi. Šiam skaičiui priskiriama produkto gamyba krosnyse, kuriose galima pagaminti ir kitų rūšių geležies lydinių. Iš tiesų dviejų gamintojų (t. y. JSC CHEMK ir Serov Ferroalloy Plant) turimais gamybos įrenginiais per trumpą laikotarpį vietoje FeSi galima pradėti gaminti kitų rūšių geležies lydinius. Tačiau kitų Rusijos gamintojų (t. y. Bratsk Ferroalloy Plant, NLMK ir JSC KF) įrenginiais galima gaminti tik FeSi.

- (91) Atskleidus informaciją vienintelis bendradarbiaujantis eksportuojantis gamintojas tvirtino, kad skaičiuojant Rusijos gamybos pajėgumus neatsižvelgta į jo informaciją. Tačiau, kaip minėta 52 konstatuojamojoje dalyje, pirminis naudotas informacijos šaltinis – Rusijos grupės pateikta informacija. *Metal Expert* bendrovės ataskaita naudota kitų Rusijos gamintojų gamybos pajėgumams nustatyti. Todėl šio reikalavimo priimti negalima.
- (92) Be to, šis eksportuojantis gamintojas teigė, kad JSC CHEMK gamyba buvo neteisingai įvertinta, nes, jo teigimu, nuo vieno geležies lydinio gamybos pereiti prie kito geležies lydinio gamybos praktiškai neįmanoma be didelių papildomų išlaidų ir gaišties. Tačiau per patikrinimą vietoje JSC CHEMK patalpose rasta įrodymų, kad JSC CHEMK krosnyse vieno geležies lydinio gamybą kito geležies lydinio gamyba galima pakeisti be pirmiau nurodytos gaišties. Todėl šio reikalavimo priimti negalima.
- (93) Apskaičiuota kad per PTL faktinis produkcijos kiekis – maždaug 633 000 t (daugiausia FeSi75), ir dar esama nepanaudotų pajėgumų iki 267 000 t pagaminti. Taikant konservatyvų metodą ir atsižvelgiant į naudotus gamybos pajėgumus kitiems geležies lydiniams gaminti, nepanaudoti FeSi gamybos pajėgumai sudaro ne mažiau kaip 120 000 t.
- (94) Rusijos grupė teigė, kad Rusijos nepanaudoti pajėgumai neteisingai apskaičiuoti, nes Komisija neatsižvelgė į tai, kad Rusijos grupė naudojo 95–100 % savo gamybos pajėgumų. Tačiau, kaip minėta pirmesnėje konstatuojamojoje dalyje, konservatyvus metodas tai pat taikytas atsižvelgiant į faktinius nepanaudotus pajėgumus. Todėl šio reikalavimo priimti negalima.
- (95) *Metal Expert* bendrovės ataskaitos duomenimis tokia didelė nepanaudotų pajėgumų apimtis susidarė dėl to, kad 2002–2009 m. paklausa vidaus rinkoje sumažėjo 50 % ir iki 2012 m. nesikeitė. Taigi, gamybos pajėgumai yra kur kas didesni už paklausą vidaus rinkoje. Todėl Rusijos gamintojai turi eksportuoti.

3.2. Sąjungos rinkos patrauklumas

- (96) Nepaisant šiuo metu taikomų priemonių ES rinka yra vis tiek patraukli Rusijos eksportui. Importo apimtis per PTL rodo, kad nustatyti antidempingo muitai turėjo tam tikro poveikio importui iš Rusijos, tačiau per PTL vis dėlto importuotas nemažas kiekis.
- (97) Viena šalis teigė, kad Europos Sąjungos FeSi rinka yra nepatraukli tokiam pasaulinio lygio tiekėjui kaip Rusijos grupė ir kad apskritai importo apimtis itin sumažėjo ir toliau mažėjo 2012 m. Ji teigė, kad ateityje ši tendencija nesikeis. Tačiau išnagrinėjus iš Eurostato gautus prekybos duomenis ir atsižvelgiant į pagrindinio reglamento 14 straipsnio 6 dalį nustatyta, kad importo iš Rusijos apimtis 2010–2012 m. palyginti nesikeitė.
- (98) Be to, palyginus nagrinėjamojo produkto eksporto į Europos Sąjungą kainas ir trečiųjų šalių rinkose taikytas FeSi kainas pastebėta, kad Rusijos grupės kainos ES, priklausomai nuo paskirties šalies, yra didesnės.
- (99) Todėl teiginį, kad Sąjungos rinka Rusijos gamintojams yra nepatraukli, tenka atmesti.
- (100) Viena šalis teigė, kad Rusijos rinka tampa vis patrauklesnė dėl kelių naujų projektų, kaip antai 2014 m. Žiemos olimpinės žaidynės, dėl kurių turėtų labai padidėti plieno paklausa ir kartu FeSi suvartojimas vidaus rinkoje. Tačiau pirmiausia reikėtų pažymėti, kad ši šalis nepateikė jokių susijusių duomenų ar skaičiavimų, įrodančių, kad šie projektai turėtų poveikio FeSi suvartojimui vidaus rinkoje. Bet kuriuo atveju, jei taip iš tiesų atsitiktų, poveikis jau turėtų būti matomas 2012–2013 m. Tačiau iš turimų duomenų matyti, kad suvartojimas vidaus rinkoje nesikeitė. Pagaliau šių projektų poveikis bet kuriuo atveju būtų ribotas ir laikinas. Todėl į šį argumentą neatsižvelgiama. Viena šalis teigė, kad Rusijos pertekliniai pajėgumai daugiausia absorbuojami eksportuojant į Azijos rinkas

ir JAV. Iš tikrųjų, per PTL Rusijos gamintojai į įvairias pasaulio šalis eksportavo daugiau nei 73 % savo produkcijos. Tačiau, kaip minėta 93 konstatuojamojoje dalyje, Rusijoje dėl mažėjančio suvartojimo vidaus rinkoje vis dar esama daug perteklinių pajėgumų, o tai reiškia, kad būtina rasti alternatyvias rinkas nuostoliams dėl mažėjančių pardavimų vidaus rinkoje kompensuoti ir pertekliniams pajėgumams absorbuoti.

- (101) Kaip minėta 44 konstatuojamojoje dalyje, Azijos rinkose didelė konkurencija, nes Malaizijoje statomos naujos gamyklos, kurios jau 2014 m. pagamins apie 420 000 t produkto. Dėl to Rusijos gamintojams bus sunkiau eksportuoti į Azijos rinkas.
- (102) Kaip paaiškinta 45 konstatuojamojoje dalyje, Malaizijos gamybos apimtis sumažinta iki 370 000 t.
- (103) Be to, vienoje pagrindinių Rusijos eksportuotojų eksporto rinkoje JAV jau vykdomas antidempingo tyrimas, kurio prašyme nurodomi tariaimi dideli dempingo skirtumai.
- (104) Taigi, tenka daryti išvadą, kad eksportuojantys Rusijos gamintojai labai priklauso nuo eksporto į trečiųjų šalių rinkas, kuriose didėja konkurencija. Dėl to Sąjungos rinka jiems taps dar patrauklesnė.

4. Išvada dėl dempingo tęsimosi tikimybės

- (105) Atsižvelgiant į pirmiau nustatytus faktus, galima daryti išvadą, kad produktas iš Rusijos vis dar importuojamas dempingo kaina ir esama didelės tikimybės, kad dempingas tęsis. Atsižvelgiant į dabartinius ir galimus būsimus nepanaudotus pajėgumus Rusijoje, į tai, kad Sąjungos rinka yra viena didžiausių rinkų pasaulyje, ir į tai, kad Pietryčių Azijos rinkoje numatoma didinti pajėgumus, galima daryti išvadą, kad antidempingo priemonėms baigus galioti Rusijos eksportuotojai veikiausiai toliau didins savo eksportą į Sąjungą dempingo kaina.

5. Išvada

- (106) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, daroma išvada, kad esama didelės ir realios grėsmės, kad baigus galioti dabartinėmis priemonėmis bus toliau vykdomas KLR ir Rusijos kilmės FeSi dempingas.

D. SAJUNGOS PRAMONĖS APIBRĖŽTIS

- (107) Per PTL panašų produktą gamino septyni žinomi Sąjungos gamintojai. Jie sudaro Sąjungos pramonę, kaip apibrėžta pagrindinio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje, ir toliau vadinami Sąjungos pramone.
- (108) Kaip nurodyta 16 konstatuojamojoje dalyje, prašomą informaciją pateikė šeši Sąjungos gamintojai. Apskaičiuota, kad šios bendrovės pagamina apie 90 % visos Sąjungos produkcijos, ir laikoma, kad jų padėtis atitinka tipiską Sąjungos pramonės padėtį.

E. PADĖTIS SAJUNGOS RINKOJE

1. Sąjungos suvartojimas

- (109) Sąjungos suvartojimas nustatytas remiantis Sąjungos pramonės nesusijusio ir susijusio pardavimo Sąjungos rinkoje apimtimi, su nebendradarbiaujančiu gamintoju susijusiais skaičiavimais (remiantis prašymu atlikti peržiūrą) ir iš Eurostato gautais importo duomenimis pagal KN kodus.

- (110) Nagrinėjamoju laikotarpiu Sąjungos suvartojimas padidėjo 40 %. Tačiau reikėtų atsižvelgti į tai, kad nagrinėjamojo laikotarpio pirmieji metai (2009 m.) buvo ypač blogi dėl neigiamo ekonomikos krizės poveikio. Nepaisant dalinio atsigavimo po 2009 m., Sąjungos suvartojimas vis tiek nebuvo tokio lygio, kuris nustatytas per pirminį tyrimą, kai kiekvienais metais buvo suvartojama daugiau nei 850 000 t produkto.

1 lentelė

Suvartojimas

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Suvartojimas (t)	544 093	799 233	841 796	760 128
Indeksas (2009 m. = 100)	100	147	155	140

Šaltinis: klausimyno atsakymai, prašymas atlikti priemonių galiojimo termino peržiūrą, Eurostatas.

2. Importo iš nagrinėjamųjų šalių kiekis, kainos ir rinkos dalis

- (111) Importo iš KLR ir Rusijos apimtis ir rinkos dalys analizuotos remiantis Eurostato informacija ir duomenimis, gautais pagal pagrindinio reglamento 14 straipsnio 6 dalį. Kadangi importo iš KLR apimtis labai nedidelė, importas iš nagrinėjamųjų šalių nebuvo vertinamas bendrai.

a) Nagrinėjamojo importo apimtis ir rinkos dalis

- (112) Importo dempingo kaina į Sąjungą per nagrinėjamąjį laikotarpį apimtis ir rinkos dalys keitėsi taip:

2 lentelė

Nagrinėjamojo importo apimtis ir rinkos dalys

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
KLR				
Importo apimtis (t)	8 105	13 828	5 125	2 516
Indeksas (2009 m. = 100)	100	171	63	31
Rinkos dalis (%)	1,5	1,7	0,6	0,3
Indeksas (2009 m. = 100)	100	116	41	22
Rusija				
Importo apimtis (t)	74 678	53 671	29 338	40 725
Indeksas (2009 m. = 100)	100	72	39	55
Rinkos dalis (%)	13,7	6,7	3,5	5,4
Indeksas (2009 m. = 100)	100	49	25	39

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Iš viso iš nagrinėjamųjų šalių				
Importo apimtis (t)	82 783	67 499	34 463	43 241
Indeksas (2009 m. = 100)	100	82	42	52
Rinkos dalis (%)	15,2	8,4	4,1	5,7
Indeksas (2009 m. = 100)	100	56	27	37
Šaltinis: Eurostatas.				

- (113) Per nagrinėjamąjį laikotarpį importo iš nagrinėjamųjų šalių apimtis sumažėjo net 48 %. Jo rinkos dalis taip pat sumažėjo nuo 15,2 % 2009 m. iki 5,7 % per PTL. Dėl tokios tendencijos Kinijos eksporto Sąjungos rinkoje praktiškai nebeliko. Tačiau eksportuojančių Rusijos gamintojų rinkos dalis vis dar buvo didelė – Rusija buvo ketvirta didžiausia eksportuotoja į Sąjungą.

b) Importo kaina ir priverstinis kainų mažinimas

- (114) Lentelėje pateikta vidutinė dempingo kaina vykdomo importo kaina. Per nagrinėjamąjį laikotarpį vidutinė importo iš KLR kaina sumažėjo 38 %. Vidutinė importo iš Rusijos kaina per šį laikotarpį padidėjo 31 %, tačiau vis tiek buvo mažesnė už Sąjungos pramonės pardavimo kainas.

3 lentelė

Vidutinė importo dempingo kaina

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
KLR				
Vidutinė kaina (EUR/t)	991	1 088	873	611
Indeksas (2009 m. = 100)	100	110	88	62
Rusija				
Vidutinė kaina (EUR/t)	716	776	889	999
Indeksas (2009 m. = 100)	100	108	124	140
Iš viso iš nagrinėjamųjų šalių				
Vidutinė kaina (EUR/t)	742	840	887	976
Indeksas (2009 m. = 100)	100	113	119	131
Šaltinis: Eurostatas.				

- (115) Siekiant nustatyti priverstinį kainų mažinimą per PTL, pagal gamintojo kainą EXW sąlygomis pakoreguotos vidutinės svertinės bendradarbiaujančių Sąjungos gamintojų kiekvienos rūšies produkto kainos, taikytos nesusijusiems pirkėjams Sąjungos rinkoje, palygintos su atitinkamomis vidutinėmis svertinėmis bendradarbiaujančių Rusijos gamintojų kiekvienos rūšies produkto importo dempingo kainomis, taikytomis pirmam nepriklausomam pirkėjui Sąjungos rinkoje, nustatytomis remiantis CIF kaina ir tinkamai pakoreguotomis atsižvelgiant į muitus.
- (116) Kadangi atliekant peržiūros tyrimą nebendradarbiavo nė vienas eksportuojantis Kinijos gamintojas, dėl Kinijos eksporto vykdomas priverstinis kainų mažinimas nustatytas lyginant Sąjungos gamintojų vidutines svertines kainas nesusijusiems pirkėjams Sąjungos rinkoje gamintojo kaina EXW pagrindu su Kinijos vidutinėmis eksporto CIF kainomis, nustatytomis pagal Eurostato duomenis ir tinkamai pakoreguotomis atsižvelgiant į muitus.

- (117) Remiantis palyginimo rezultatais, išreikštais bendradarbiaujančių Sąjungos gamintojų apyvartos per PTL procentine dalimi, nustatytas 6–39 % vidutinis svertinis priverstinio kainų mažinimo skirtumas Sąjungos rinkoje dėl Rusijos eksporto ir 46 % – dėl KLR eksporto.

3. Importas iš kitų trečiųjų šalių, kurioms priemonės netaikomos

4 lentelė

Importas iš kitų trečiųjų šalių

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Brazilija				
Importo apimtis (t)	37 303	90 324	72 769	58 548
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	242	195	157
Kaina (EUR/t)	974	1 136	1 352	1 173
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	117	139	120
Rinkos dalis (%)	6,9	11,3	8,6	7,7
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	165	126	112
Islandija				
Importo apimtis (t)	101 036	103 043	91 462	101 275
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	102	91	100
Kaina (EUR/t)	985	1 027	1 251	1 118
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	104	127	114
Rinkos dalis (%)	18,6	12,9	10,9	13,3
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	69	59	72
Norvegija				
Importo apimtis (t)	122 707	193 121	224 372	224 542
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	157	183	183
Kaina (EUR/t)	1 019	1 142	1 287	1 286
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	112	126	126
Rinkos dalis (%)	22,6	24,2	26,7	29,5
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	107	118	131
Kitos trečiosios šalys				
Importo apimtis (t)	119 274	160 690	211 670	120 966
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	135	177	101
Kaina (EUR/t)	917	1 054	1 190	1 067
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	115	130	116
Rinkos dalis (%)	21,9	20,1	25,1	15,9
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	92	115	73

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Visos trečiosios šalys				
Importo apimtis (t)	380 320	547 178	600 273	505 331
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	144	158	133
Kaina (EUR/t)	974	1 093	1 255	1 187
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	112	129	122
Rinkos dalis (%)	69,9	68,5	71,3	66,5
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	98	102	95
<i>Šaltinis: Eurostatas.</i>				

(118) Importo iš trečiųjų šalių į Sąjungos rinką apimtis per nagrinėjamąjį laikotarpį padidėjo 33 % – šis padidėjimas atitiko suvartojimo didėjimo tendenciją. Trečiųjų šalių importui tenkanti rinkos dalis per nagrinėjamąjį laikotarpį buvo palyginti tokia pati, t. y. apie 70 % Sąjungos suvartojimo, ir per PTL šiek tiek sumažėjo. Tačiau labiau pasikeitė importo geografinė struktūra – pastebimai padidėjo importo iš Brazilijos ir Norvegijos apimtis ir rinkos dalys, nes šios šalys, panašu, daugiausia pasinaudojo suvartojimo didėjimu.

(119) Vidutinės importo iš trečiųjų šalių kainos per nagrinėjamąjį laikotarpį padidėjo 22 % ir yra gerokai didesnės už importo iš KLR ir Rusijos kainas.

4. Sąjungos pramonės ekonominė padėtis

(120) Remdamasi pagrindinio reglamento 3 straipsnio 5 dalimi Komisija nagrinėjo visus ekonominius veiksnius ir rodiklius, turinčius poveikio Sąjungos pramonės padėčiai.

(121) Žalai išanalizuoti Sąjungos pramonės ekonominė padėtis vertinama remiantis tokiais rodikliais, kaip antai: gamyba, gamybos pajėgumai, pajėgumų naudojimas, pardavimo apimtis, rinkos dalis ir augimas, užimtumas, našumas, faktinio dempingo skirtumo dydis ir atsigavimas po buvusio dempingo, vidutinės vieneto kainos, vieneto sąnaudos, pelningumas, gryųjų pinigų srautas, investicijos, investicijų grąža ir gebėjimas padidinti kapitalą, atsargos ir darbo sąnaudos.

a) *Gamyba, gamybos pajėgumai ir pajėgumų naudojimas*

(122) Sąjungos pramonės gamyba nagrinėjamoju laikotarpiu labai padidėjo. Didžiausias padidėjimas užfiksuotas 2009–2011 m. – tuo laikotarpiu gamyba padidėjo 178 %. Po to per PTL ji nesikeitė. Primenama, kad nagrinėjamojo laikotarpio pirmieji metai buvo išskirtiniai dėl ekonomikos krizės – gamybos lygis tais metais buvo neįprastai žemas. Iš tikrųjų, nepaisant akivaizdaus atsigavimo po 2009 m., reikėtų priminti, kad Sąjungos pramonės gamyba vis dėlto nepasiekė pirminio tyrimo (2003 m.) pradinio lygmens – tuomet buvo pranešta, kad gamybos apimtis buvo 270 000 t.

5 lentelė

Sąjungos pramonės gamyba (iš viso)

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Gamyba (t)	81 147	192 495	225 376	224 540
<i>Indeksas (2009 m. = 100)</i>	100	237	278	277

Šaltinis: klausimyno atsakymai ir prašymas atlikti peržiūrą.

- (123) Per nagrinėjamąjį laikotarpį gamybos pajėgumai palyginti nesikeitė, tik šiek tiek padidėjo per PTL. Kadangi 2009–2011 m. gamybos apimtis gerokai padidėjo, pajėgumų naudojimas bendrai padidėjo 179 %. Ši tendencija per PTL, kai sumažėjo pajėgumų naudojimas, pasikeitė. Tačiau šio neigiamo pokyčio priežastis – ne faktinės gamybos apimtys sumažėjimas, o pačių pajėgumų padidėjimas.

6 lentelė

Gamybos pajėgumai ir pajėgumų naudojimas

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Gamybos pajėgumai (t)	301 456	301 456	299 914	324 884
Indeksas (2009 m. = 100)	100	100	99	108
Pajėgumų naudojimas (%)	27	64	75	69
Indeksas (2009 m. = 100)	100	237	279	257

Šaltinis: klausimyno atsakymai ir prašymas atlikti peržiūrą.

b) Pardavimo apimtis, rinkos dalis ir augimas

- (124) Sąjungos pramonės pardavimo Sąjungos rinkoje nesusijusiems pirkėjams apimtis (nustatyta remiantis pardavimu susijusiems ir nesusijusiems pirkėjams Sąjungoje) 2009–2011 m. keitėsi taip pat kaip suvartojimas. Vėliau pardavimo apimtis per PTL staiga padidėjo, nes Sąjungos pramonė produktą pradėjo pardavinėti ne susijusiems, o nesusijusiems pirkėjams Sąjungoje, kaip buvo tais metais pastebėta. Taip atsitiko dėl vieno Sąjungos gamintojo įmonės struktūros pasikeitimo.

7 lentelė

Sąjungos pramonės pardavimas nesusijusiems pirkėjams

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Apimtis (t)	60 257	113 048	122 860	191 525
Indeksas (2009 m. = 100)	100	188	204	318

Šaltinis: klausimyno atsakymai ir prašymas atlikti peržiūrą.

- (125) Pardavimo Sąjungos rinkoje apimtis keitėsi panašiai kaip suvartojimas, tačiau Sąjungos pramonės rinkos dalis po pirminio padidėjimo 2010 m. palyginti nesikeitė per nagrinėjamąjį laikotarpį, tik šiek tiek didėjo.

8 lentelė

Sąjungos pramonės rinkos dalis

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Sąjungos pramonės rinkos dalis (%)	14	21	22	25
Indeksas (2009 m. = 100)	100	155	165	187

Šaltinis: klausimyno atsakymai ir Eurostatas.

- (126) Kaip minėta 111 konstatuojamojoje dalyje, Sąjungos suvartojimas 2009 m. – PTL padidėjo 40 %. Sąjungos pramonei per tą patį laikotarpį pavyko pasinaudoti šiuo padidėjimu ir padidinti savo pardavimo apimtį ir rinkos dalį.

c) **Užimtumas ir našumas**

- (127) Su nagrinėjamoju produktu susijęs Sąjungos pramonės užimtumas per nagrinėjamąjį laikotarpį padidėjo beveik 50 %. Be šio darbuotojų skaičiaus padidėjimo kur kas daugiau padidėjo našumas (apskaičiuotas kaip vienam darbuotojui tenkantis pagamintas kiekis (tonomis) per metus), kuris per tą patį laikotarpį sudarė 86 %.

9 lentelė

Užimtumas ir našumas

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Darbuotojų skaičius	701	869	1064	1042
Indeksas (2009 m. = 100)	100	124	152	149
Našumas (vnt./vienam darbuotojui)	116	222	212	216
Indeksas (2009 m. = 100)	100	191	183	186

Šaltinis: klausimyno atsakymai ir prašymas atlikti peržiūrą.

d) **Faktinio dempingo skirtumo dydis ir atsigavimas po buvusio dempingo**

- (128) Kaip nurodyta 37 ir 87 konstatuojamosiose dalyse, importo iš nagrinėjamųjų šalių dempingo skirtumas buvo didelis. Išanalizavus žalos rodiklius įrodyta, kad pramonė atsigauja po buvusio dempingo praktikos. Tačiau Sąjungos pramonė atsigavo tik neseniai, ir pastebėta, kad per PTL Sąjungos rinkoje pablogėjo tam tikri žalos rodikliai, pvz., pelningumas, grynujų pinigų srautas ir investicijų grąža. Be to, reiktų pažymėti, kad šis teigiamas pokytis įvyko taikant dabartines antidempingo priemones. Jei priemonės būtų panaikintos, faktinių dempingo skirtumų poveikis Sąjungos pramonei būtų didžiulis.

e) **Vidutinės vieneto pardavimo kainos Sąjungos rinkoje ir vieneto gamybos sąnaudos**

- (129) 2009–2011 m. bendradarbiaujančių Sąjungos gamintojų vidutinės pardavimo nesusijusiems pirkėjams Sąjungoje kainos padidėjo 25 %, o per PTL vėl sumažėjo. Apskritai toks kainų pokytis rodo, kad per tą patį laikotarpį keitėsi žaliavų ir energijos kainos. Tokia pati tendencija pastebėta ir dėl importo iš trečiųjų šalių, kurioms tenka didžioji Sąjungos rinkos dalis, pardavimo kainų, t. y. 2009–2011 m. jos padidėjo ir per PTL sumažėjo.

10 lentelė

Pardavimo kainos ir sąnaudos

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Vidutinė vieneto pardavimo Sąjungoje nesusijusiems pirkėjams kaina (EUR/t)	1 136	1 282	1 421	1 151
Indeksas (2009 m. = 100)	100	113	125	101
Vieneto gamybos sąnaudos (EUR/t)	1 094	1 031	1 228	1 063
Indeksas (2009 m. = 100)	100	94	112	97

Šaltinis: klausimyno atsakymai.

f) **Pelningumas, grynujų pinigų srautas, investicijos, investicijų grąža ir pajėgumas padidinti kapitalą**

- (130) Per nagrinėjamąjį laikotarpį Sąjungos gamintojų grynujų pinigų srautas, investicijos, investicijų grąža ir pajėgumas padidinti kapitalą keitėsi taip:

11 lentelė

Pelningumas, grynujų pinigų srautas, investicijos ir investicijų grąža

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Pardavimo Sąjungoje nesusijusiems pirkėjams pelningumas (pardavimo apyvartos %)	2,3	27,0	18,3	7,4
Grynujų pinigų srautas (EUR)	4 554 714	44 888 689	39 959 668	19 353 017
Investicijos (EUR)	26 599 036	20 962 570	25 274 658	27 076 802
Indeksas (2009 m. = 100)	100	79	95	102
Investicijų grąža (%)	– 62,6	159,2	58,3	24,8

Šaltinis: klausimyno atsakymai.

- (131) Bendradarbiaujančių Sąjungos gamintojų pelningumas nustatytas ikimokestinį grynąjį pelną, gautą parduodant panašų produktą nesusijusiems pirkėjams Sąjungoje, išreikškus susijusios apyvartos procentine dalimi. 2009 m. pelno dydis buvo labai nedidelis, o kai kurių Sąjungos gamintojų – net neigiamas; tačiau 2010 m. jis pradėjo didėti – kaip suvartojimas ir pardavimas. Tačiau reikėtų pažymėti, kad pelno dydis per PTL mažėjo nepaisant to, kad bendradarbiaujančios Sąjungos pramonės (taip pat atsižvelgiant į organizacinės struktūros pasikeitimus) pardavimo apimtis nesikeitė. Tai kelia susirūpinimą dėl ES pramonės pelno dydžio pokyčių ateityje.
- (132) Grynujų pinigų srautas, t. y. pramonės gebėjimas pačiai finansuoti savo veiklą, kuris buvo apskaičiuotas remiantis operacijomis, buvo teigiamas per visą nagrinėjamąjį laikotarpį. Tačiau šis rodiklis pagerėjo tik 2010 m., vėliau per kitus dvejus metus jis labai pablogėjo. Be to, atlikus tyrimą nustatyta, kad labiau pablogėjo mažesniųjų Sąjungos gamintojų grynujų pinigų srautas. Tai kelia susirūpinimą dėl ES pramonės gebėjimo toliau pačiai finansuoti savo veiklą esamomis ekonominėmis aplinkybėmis.
- (133) Pelningumo ir grynujų pinigų srauto pokyčiai per nagrinėjamąjį laikotarpį turėjo poveikio bendradarbiaujančių Sąjungos gamintojų gebėjimui investuoti į savo veiklą. Dėl to investicijų lygis per nagrinėjamąjį laikotarpį yra pakankamai aukštas ir pastovus. Investicijų grąža, išreikšta investicijų grynosios buhalterinės vertės procentiniu pelnu, tapo teigiama tik po 2009 m. Tačiau, kaip ir pelningumo ir grynujų pinigų srauto rodikliai, šis rodiklis taip pat buvo geriausias 2010 m., o 2011–2012 m. nuolatos blogėjo.
- (134) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, galima daryti išvadą, kad nors bendradarbiaujančių Sąjungos gamintojų finansinė padėtis beveik per visą nagrinėjamąjį laikotarpį buvo gera, to laikotarpio pabaigoje ir ypač per PTL ji pradėjo blogėti. Kaip parodyta 11 lentelėje, ES pardavimo pelningumas labai sumažėjo, o Sąjungos pramonės grynujų pinigų srautas buvo mažesnis už investicijų vertę, reikšia pramonę per PTL turėjo ieškoti išorinio finansavimo.

- (135) Tuo pačiu metu pranešta apie sunkumus padidinti kapitalą. Šis veiksnys gali būti pagrindinis Sąjungos pramonės pažeidžiamumo elementas, jei priemonės baigtų galioti. Dabartinėmis ekonominėmis sąlygomis panašu, kad Sąjungos pramonei būtų sunku rasti finansinių priemonių kovoti su pasikartojančiu importu dempingo kaina iš nagrinėjamųjų šalių, ir jai vėl per labai trumpą laikotarpį būtų padaryta didelė žala. Tai ypač aktualu Sąjungos pramonę sudarančioms MVĮ.

g) **Atsargos**

- (136) Nors bendradarbiaujančių Sąjungos gamintojų laikotarpio pabaigos atsargos 2009 m. – PTL padidėjo 32 %, jos sumažėjo, palyginti su gamybos apimtimi, ir gamintojai jų nelaiko neįprastai didelėmis.

12 lentelė

Laikotarpio pabaigos atsargos

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Laikotarpio pabaigos atsargos (t)	23 946	21 214	26 117	31 504
Indeksas (2009 m. = 100)	100	89	109	132

Šaltinis: klausimyno atsakymai.

h) **Darbo sąnaudos**

- (137) Nors per nagrinėjamąjį laikotarpį bendradarbiaujančių Sąjungos gamintojų darbuotojų skaičius padidėjo beveik 50 %, jų vidutinis darbo užmokestis per šį laikotarpį nesikeitė.

13 lentelė

Darbo sąnaudos

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	PTL
Vidutinės darbo sąnaudos vienam darbuotojui (EUR)	29 705	30 296	28 991	29 837
Indeksas (2009 m. = 100)	100	102	98	100

Šaltinis: klausimyno atsakymai.

IŠVADA DĖL SĄJUNGOS PRAMONĖS PADĖTIES

- (138) Atlikus tyrimą nustatyta, kad 2008 m. nustačius pirmines priemones importo mažomis dempingo kainomis iš nagrinėjamųjų šalių į Sąjungos rinką apimtis sumažėjo. Tai leido Sąjungos pramonei padidinti savo gamybos lygį, pardavimo apimtį, rinkos dalį bei pelningumą ir pagerinti savo bendrą finansinę padėtį.
- (139) Todėl daroma išvada, kad Sąjungos pramonei per PTL materialinė žala nedaryta. Tačiau atsižvelgiant į suvartojimo mažėjimą ir tam tikrų finansinių rodiklių, kaip antai pelningumo, grynujų pinigų srauto ir investicijų grąžos, blogėjimą per PTL, Sąjungos pramonės padėtis yra vis dar pažeidžiama.

F. ŽALOS PASIKARTOJIMO TIKIMYBĖ

1. Pirminės pastabos

- (140) Siekiant įvertinti žalos pasikartojimo tikimybę, jei priemonės baigtų galioti, pagal pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2 dalį analizuotas galimas importo iš Kinijos ir Rusijos poveikis Sąjungos rinkai ir Sąjungos pramonei.

- (141) Analizuota suvartojimo Sąjungos rinkoje tendencija, nepanaudoti pajėgumai, prekybos srantai ir Sąjungos rinkos patrauklumas, taip pat nagrinėjamųjų šalių kainodaros politika.

2. Suvartojimas Sąjungoje

- (142) Nagrinėjamojo produkto suvartojimas Sąjungoje per PTL, palyginti su ankstesniais metais, sumažėjo 10 %. Kartu tai didesnis nei 25 % sumažėjimas, palyginti su 2007 m. lygiu prieš krizę. Nagrinėjamojo produkto suvartojimas mažėjo dėl mažėjančios plieno gamybos Sąjungoje, be to, galima tikėtis, kad per kitus metus suvartojimas toliau mažės. Sąjungos pramonei tai bus problemiška, nes ji veiks labai konkurencingoje aplinkoje. Todėl manoma, kad negalima leisti, kad iš KLR ir Rusijos būtų importuojama mažomis dempingo kainomis. Dėl tokio importo bus daromas spaudimas rinkoje mažinti kainas, bus iškreipta konkurencija ir dėl to Sąjungos gamintojams bus daroma didelė materialinė žala.

3. Nepanaudoti pajėgumai, prekybos srantai, Sąjungos rinkos patrauklumas ir nagrinėjamųjų šalių kainodaros politika

a) KLR

- (143) Reikia pažymėti, kad prognozuojama, kad bendri KLR nagrinėjamojo produkto gamybos pajėgumai – 10–11 mln. t, o tai yra daugiau nei bendras FeSi suvartojimas visame pasaulyje. Kartu bendras pajėgumų naudojimas siekia apytikriai 50 %.
- (144) Kinijos FeSi eksportas į kitas pasaulio šalis per nagrinėjamąjį laikotarpį buvo pakankamai pastovus – apie 0,8 mln. t. Šią eksporto apimtį iš esmės lemia eksporto apribojimai, kaip aprašyta 41 konstatuojamojoje dalyje. Tačiau Sąjunga šių mechanizmų negali kontroliuoti ir Kinijos Vyriausybė bet kuriuo metu gali panaikinti eksporto apribojimus – taip kiltų didelis pavojus, kad į Sąjungos rinką gali patekti didelis iš Kinijos eksportuojamas nagrinėjamojo produkto kiekis.
- (145) NET jei eksporto apribojimai nebūtų keičiami, reikėtų pažymėti, kad Kinijos į kitas pasaulio šalis eksportuojamas bendras kiekis yra didesnis nei visas Sąjungoje suvartojamas kiekis.
- (146) Galima pagrįstai tikėtis, kad, priemonėms baigus galioti, dėl ES rinkos patrauklumo (kaip aprašyta 40–49 konstatuojamosiose dalyse) bent dalis Kinijos eksportuojamo produkto kiekio būtų vėl nukreipta į Sąjungos rinką, ypač atsižvelgiant į tai, kad netrukus Kinijos eksportuotojai susidurs su papildoma konkurencija savo tradicinėse Azijos rinkose dėl papildomų gamybos pajėgumų atsiradimo Malaizijoje, kaip paaiškinta 44 konstatuojamojoje dalyje.
- (147) Baigus galioti antidempingo muitams ir atsiradus didesnei konkurencijai Azijoje, Sąjungos rinką tikrai taps patrauklia tiksline rinka Kinijos eksportuotojams. Tokiomis aplinkybėmis primenama, kad prieš nustatant priemones Kinija buvo pagrindinė eksportuotoja į Sąjungos rinką.
- (148) Pagaliau atsižvelgiant į dabartinį Kinijos eksporto kainų lygį, nustatyto dempingo skirtumo dydį ir į tai, kad esama aktyvaizdaus priverstinio kainų mažinimo, patvirtinama, kad netaikant antidempingo priemonių pasikartotų nesąžininga konkurencija dėl Kinijos eksporto ir Sąjungos pramonei būtų daroma materialinė žala.

b) Rusija

- (149) Atliekant peržiūros tyrimą nustatyta, kad Rusijoje per PTL pagaminta 633 000 t nagrinėjamojo produkto, o apskaičiuoti gamybos pajėgumai sudaro apie 900 000 t. Reiškia nepanaudoti pajėgumai sudaro apie 267 000 t, kurių pakanka trečdaliui Sąjungos paklausos patenkinti.

- (150) Dėl Rusijos nagrinėjamojo produkto eksporto reikėtų pažymėti, kad Rusija šiuo metu eksportuoja 73 % savo produkcijos. Be Sąjungos, ji eksportuoja į kitas tradicines eksporto rinkas – JAV, Japoniją ir Pietų Korėją. Atsižvelgiant į tai, kad Azijos rinkose didėja konkurencija (kaip aprašyta 44 konstatuojamojoje dalyje), yra akivaizdžių požymių, kad didžioji dalis šių prekybos srautų bus vėl nukreipta į Sąjungą, jei antidempingo priemonės bus panaikintos. Ši tendencija gali dar sustiprėti, jei po šiuo metu JAV vykdomo antidempingo tyrimo dėl importo iš Rusijos (pradėtas po to, kai 2013 m. liepos mėn. inicijuotas tyrimas) būtų nustatytos priemonės.
- (151) Dėl to vienas eksportuojantis Rusijos gamintojas teigė, kad nepanašu, kad JAV nustatytų muitus Rusijos kilmės ferosiliciui. Šiam teiginiui pagrįsti buvo pateiktos kelios neoficialios vykdomo tyrimo išvados. Tačiau gamintojas nepateikė jokių jo teiginius įrodančių dokumentų, be to, atsižvelgiant į tai, kad JAV inicijavo antidempingo tyrimą, kuris yra tebevykdomas, negalima atmesti to, kad priemonės bus nustatytos.
- (152) Pasibaigus antidempingo muitų galiojimui ir padidėjus konkurencijai jų pagrindinėse eksporto rinkose, Rusijos eksportuotojams Sąjungos rinka bus patraukli tikslinė rinka. Tokiomis aplinkybėmis primenama, kad prieš nustatant priemones Rusija buvo pagrindinė eksportuotoja į Sąjungos rinką ir vis dar į ją eksportuoja, nepaisant to, kad priemonės taikomos jau penkerius metus.
- (153) Pagaliau reikėtų pabrėžti, kad Rusija kelia pavojų ne tik dėl eksporto apimties, bet ir dėl jos kainodaros politikos eksporto rinkose. Atlikus pirminį tyrimą ir šią priemonių galiojimo termino peržiūrą nustatyta, kad Rusijos dempingo praktika yra struktūrinė: jos eksporto kaina visada mažesnė už kainą Rusijos vidaus rinkoje. Be to, dabartiniu tyrimu patvirtinama, kad dėl importo iš Rusijos kainų vis dar priverstinai mažinamos Sąjungos gamintojų pardavimo kainos.

4. Išvada

- (154) Atsižvelgiant į tyrimo metu nustatytus faktus, t. y. į tai, kad nagrinėjamose šalyse yra nepanaudotų pajėgumų, toliau vykdomas dempingas, o Kinijos ir Rusijos eksportuotojai gali parduoti tik nedidelį kiekį kitoms pagrindinėms trečiųjų šalių rinkoms ir dėl to Sąjungos rinka yra dar patrauklesnė, manoma, kad panaikinus priemones Sąjungos pramonės padėtis jos pagrindinėje rinkoje susilpnėtų, o patirta žala pasikartotų, jei iš Kinijos ir Rusijos būtų importuojama dempingo kaina.
- (155) Nėra priežasčių manyti, kad dėl taikomų priemonių pagerėjusi Sąjungos pramonės veikla panaikinus priemones išliktų tokia pat gera ar dar labiau sustiprėtų. Priešingai, sąlygos yra palankios tam, kad importas iš nagrinėjamųjų šalių būtų nukreiptas į Sąjungos rinką ir būtų vykdomas dempingo kaina ir didelėmis apimtimis, o tai veikiausiai pakenktų nagrinėjamuoju laikotarpiu įvykusiems teigiamiems pokyčiams Sąjungos rinkoje. Dėl tikėtino importo dempingo kaina Sąjungos pramonė būtų priversta sumažinti pardavimo kainas ir netektų rinkos dalies, taip būtų padarytas neigiamas poveikis Sąjungos pramonės finansinei padėčiai, kuri tebėra pažeidžiama.
- (156) Šiuo klausimu gauta eksportuojančio Rusijos gamintojo pastaba, kad žalos pasikartojimo negalima pagrįsti paprasčiausia žalos pasikartojimo galimybe – ją reikia pagrįsti žalos tikimybe. Tačiau atlikus tyrimą nustatyta nemažai faktinių elementų, įskaitant tai, kad Rusijos gamintojai dempingo praktikos nenutraukė ir kad Rusijoje esama nepanaudotų pajėgumų. Be to, nustatyta, kad Sąjungos suvartojimas per PTL buvo mažesnis nei prieš pirminį tyrimą. Pagaliau manoma, kad pasauliniu mastu padidės produkto produkcijos kiekis, ypač Azijos rinkoje. Išnagrinėjus šiuos elementus galima pagrįstai manyti, kad remiantis turimais faktais Sąjungos pramonei vėl būtų daroma žala dėl importo dempingo kaina, jei priemonės baigtų galioti.

G. SĄJUNGOS INTERESAI

1. Įvadas

- (157) Vadovaujantis pagrindinio reglamento 21 straipsniu nagrinėta, ar toliau taikant galiojančias priemones nebūtų prieštaraujama visos Sąjungos interesams. Nustatant Sąjungos interesus įvertinti visi susiję, t. y. Sąjungos pramonės, importuotojų ir naudotojų, interesai. Suinteresuotosioms šalims buvo suteikta galimybė pareikšti savo nuomonę pagal pagrindinio reglamento 21 straipsnio 2 dalį.

- (158) Kadangi šis tyrimas yra galiojančių priemonių peržiūra, jį atliekant buvo galima įvertinti bet kokią netinkamą neigiamą poveikį, kurį šios galiojančios antidempingo priemonės daro suinteresuotosioms šalims.

2. Sąjungos pramonės interesai

- (159) 154 konstatuojamojoje dalyje padaryta išvada, kad nustojus galioti antidempingo priemonėms Sąjungos pramonės padėtis veikiausiai labai pablogėtų. Todėl tolesnis priemonių taikymas būtų naudingas Sąjungos pramonei, nes Sąjungos gamintojai galėtų išsaugoti savo pardavimo apimtį, rinkos dalį, pelningumą ir apskritai teigiamą ekonominę padėtį. Priešingu atveju nutraukus priemonių taikymą Sąjungos pramonės gyvybingumui kiltų rimta grėsmė, nes yra priežasčių manyti, kad Kinijos ir Rusijos importas būtų nukreiptas į Sąjungos rinką ir vykdomas dempingo kaina ir didelėmis apimtimis, ir dėl to pasikartotų žala.

3. Naudotojų interesai

- (160) Atliekant šią peržiūrą su Komisija bendradarbiavo dešimt Sąjungos naudotojų (liejyklos ir plieno gamintojai). Keturi naudotojai pateikė bendrų pastabų ir tik šeši – išsamius klausimyno atsakymus. Remiantis šiais duomenimis nustatyta, kad su nagrinėjamuoju produktu susijusios sąnaudos sudaro vidutiniškai apie 1 % naudotojų visų gamybos sąnaudų ir nesiekia 2 % nė vieno bendradarbiaujančio naudotojo gamybos sąnaudų. Taigi, nors kai kurie naudotojai 2011 m. ir per PTL veikė nuostolingai, šių nuostolių negalima susieti su importuojamam FeSi taikomais antidempingo muitais.
- (161) Reikėtų atsižvelgti į tai, kad per pirminį tyrimą nustatyta, kad Kinijai ir Rusijai teko apie 40 % Sąjungos rinkos dalies, o šioms dviem šalims nustatyti 15,6–31,2 % muitai. Todėl manoma, kad baigus galioti muitams būtų galima sutaupyti vidutiniškai ne daugiau kaip 0,1 % sąnaudų (apskaičiuota remiantis tuo, kad šalims, kurioms taikomos priemonės, tenka 40 % rinkos dalies, o vidutinis *ad valorem* muftas yra 20 %). Dėl to nepanašu, kad baigus galioti muitui naudotojai, kurie paskutinius dvejus nagrinėjamojo laikotarpio metus veikė nuostolingai, vėl pradėtų veikti pelningai. Be to, dėl produkto pobūdžio ir rinkoje esančio ne vieno tiekimo šaltinio naudotojai gali lengvai keisti tiekėjus.

4. Importuotojų interesai

- (162) Visiems žinomiems importuotojams pranešta apie šios peržiūros inicijavimą. Nė vienas nagrinėjamojo produkto importuotojas nepateikė prie pranešimo apie inicijavimą pridėto atrankos klausimyno atsakymų. Atlikus tyrimą nustatyta, kad importuotojai gali lengvai produktą pirkti iš įvairių šiuo metu rinkoje esančių šaltinių, visų pirma Sąjungos pramonės ir pagrindinių trečiųjų šalių eksportuotojų, kurie produktą parduoda ne dempingo kaina. Be to, importuotojams neparodžius susidomėjimo, prieita prie išvados, kad tolesnis priemonių taikymas neprieštarautų jų interesams.

5. Išvada

- (163) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, daroma išvada, kad nėra įtikinamų su Sąjungos interesais susijusių priežasčių, kodėl nereikėtų toliau taikyti galiojančių antidempingo priemonių.

H. ANTIDEMPINGO PRIEMONĖS

- (164) Visoms šalims buvo pranešta apie esminius faktus ir aplinkybes, kuriais remiantis buvo ketinama rekomenduoti toliau taikyti galiojančias priemones. Joms taip pat nustatytas laikotarpis pastaboms dėl atskleistos informacijos pateikti. Į pateiktą pagrįstą informaciją ir pastabas buvo deramai atsižvelgta.
- (165) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, kaip numatyta pagrindinio reglamento 11 straipsnio 2 dalyje, Tarybos reglamentu (EB) Nr. 172/2008 importuojamam KLR ir Rusijos kilmės ferosiliciui nustatytos antidempingo priemonės turėtų būti toliau taikomos.

(166) Siekiant sumažinti priemonių vengimo riziką, kylančią dėl didelio maito normų skirtumo, manoma, kad šiuo atveju būtinos specialios priemonės, kuriomis būtų užtikrintas tinkamas antidempingo maitų taikymas. Šios specialios priemonės, taikomos tik toms bendrovėms, kurioms nustatyta individuali maito norma, yra šios: valstybių narių muitinėms pateikiama galiojanti komercinė sąskaita faktūra, atitinkanti šio reglamento priede išdėstytus reikalavimus. Importuojant be šios sąskaitos faktūros, taikomas visiems kitiems gamintojams nustatytas antidempingo maitas.

(167) Pagal pagrindinio reglamento 15 straipsnio 1 dalį įsteigtas komitetas nuomonės nepateikė,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Importuojamam Kinijos Liaudies Respublikos ir Rusijos kilmės ferosiliciui, kurio KN kodai šiuo metu yra 7202 21 00, 7202 29 10 ir 7202 29 90, nustatomas galutinis antidempingo maitas.
2. Galutinio antidempingo maito norma, taikoma 1 dalyje aprašytų ir toliau išvardytų bendrovių pagamintų produktų neto kainai Sąjungos pasienyje prieš sumokant maitą:

Šalis	Bendrovė	Antidempingo maito norma (%)	Papildomas TARIC kodas
Kinijos Liaudies Respublika	Erdos Xijin Kuangye Co. Ltd., Qipanjing Industry Park	15,6	A829
	Lanzhou Good Land Ferroalloy Factory Co., Ltd., Xicha Villa	29,0	A830
	Visos kitos bendrovės	31,2	A999
Rusija	Bratsk Ferroalloy Plant Bratskas	17,8	A835
	Visos kitos bendrovės	22,7	A999

3. Individualios maito normos, nustatytos 2 dalyje nurodytoms bendrovėms, taikomos tik tuo atveju, jei valstybių narių muitinėms pateikiama galiojanti komercinė sąskaita faktūra, atitinkanti priede išdėstytus reikalavimus. Jeigu tokia sąskaita faktūra nepateikiama, taikoma visoms kitoms bendrovėms nustatyta maito norma.

4. Jeigu nenurodyta kitaip, taikomos galiojančios maitus reglamentuojančios nuostatos.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. balandžio 9 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

1 straipsnio 3 dalyje nurodytoje galiojančioje komercinėje sąskaitoje faktūroje turi būti ši komercinė sąskaitą faktūrą išrašiusios bendrovės atstovo pasirašyta deklaracija:

1. Komerčinę sąskaitą faktūrą išrašancio bendrovės atstovo vardas, pavardė ir pareigos.
2. Deklaracija:

„Patvirtinu, kad (kiekis) šioje sąskaitoje faktūroje nurodyto ferosilicio (papildomas TARIC kodas), parduoto eksportui į Europos Sąjungą, pagamino (bendrovės pavadinimas ir adresas) (nagrinėjamosios šalies pavadinimas). Patvirtinu, kad šioje sąskaitoje faktūroje pateikta informacija yra išsami ir teisinga.“

Data ir parašas

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 361/2014**2014 m. balandžio 9 d.****kuriuo nustatomos išsamios Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 taikymo taisyklės, susijusios su dokumentais, kurių reikia keleiviams vežti tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarptautiniais maršrutais, ir panaikinamas Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2121/98****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinę keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais rinką taisyklių ir iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 561/2006 ⁽¹⁾, visų pirma į jo 5 straipsnio 3 ir 5 dalis, 6 straipsnio 4 dalį, 7 straipsnio 2 dalį, 12 straipsnio 5 dalį ir 28 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 5 straipsniu nustatyta, kad reguliarioms ir tam tikroms specialioms reguliarioms paslaugoms teikti reikia leidimo;
- (2) to reglamento 12 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad vienkartinės paslaugos, nurodytos 2 straipsnio 4 dalyje, turi būti teikiamos turint kontrolės dokumentą;
- (3) to reglamento 5 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad vežimo savo sąskaita veikai, apibrėžtai 2 straipsnio 5 dalyje, taikoma sertifikatų sistema;
- (4) reikia nustatyti to reglamento 12 straipsnyje nurodyto kontrolės dokumento naudojimą reglamentuojančias taisykles ir priemones, kuriomis atitinkamoms valstybėms narėms pranešami vienkartinės paslaugas teikiančių vežėjų pavadinimai ir informuojama apie persėdimo punktus kelyje;
- (5) paprastinimo tikslu būtina sunorminti tarptautinių vienkartinių paslaugų ir vienkartinių kabotažo operacijų kelionės lapą;
- (6) vykdančias specialias reguliarias kabotažo operacijas kelionės lapas, t. y. kontrolės dokumentas, turėtų būti pildomas kaip mėnesio suvestinė;
- (7) būtina sunorminti Komisijai valstybių narių pateikiamo pranešimo formą, kurioje pateikiami leidimų teikti reguliarias paslaugas ir vykdyti kabotažo operacijas skaičiaus statistiniai duomenys;
- (8) siekiant skaidrumo ir paprastumo, visi 1998 m. spalio 2 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 2121/98, nustatančiu išsamias Tarybos reglamentų (EEB) Nr. 684/92 ir (EB) Nr. 12/98 taikymo taisykles dėl keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais dokumentų ⁽²⁾, nustatytų dokumentų pavyzdžiai turėtų būti pritaikyti pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009, taikomą tarptautinėms tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais teikiamoms paslaugoms;
- (9) todėl Reglamentas (EB) Nr. 2121/98 turėtų būti panaikintas;
- (10) valstybėms narėms reikia laiko naujiems dokumentams atspausdinti ir išplatinti. Todėl kol kas vežėjai turėtų toliau galėti naudoti Reglamentu (EB) Nr. 2121/98 numatytus dokumentus, kuriuose turėtų būti nurodyta, kad jais atsižvelgiama į Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 nuostatas;
- (11) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Kelių transporto komiteto nuomonę,

⁽¹⁾ OL L 300, 2009 11 14, p. 88.⁽²⁾ OL L 268, 1998 10 3, p. 10.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ,

I SKIRSNIS

KONTROLĖS DOKUMENTAS

1 straipsnis

1. Kontrolės dokumentas (kelionės lapas) Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 2 straipsnio 4 dalyje nurodytoms vienkartinėms paslaugoms teikti atitinka šio reglamento I priede pateiktą pavyzdį.
2. Kelionės lapai sudaro knygą, kurioje yra 25 nuplėšiami lapai po du egzempliorius. Kiekviena knyga yra sunumeruota. Lapai taip pat numeruojami nuo 1 iki 25. Knygos viršelis atitinka II priede pateiktą pavyzdį. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių šiems reikalavimams taip pritaikyti, kad kelionės lapuose pateiktus duomenis būtų galima tvarkyti kompiuteriu.

2 straipsnis

1. 1 straipsnyje nurodyta knyga išduodama vežėjo vardu be teisės perduoti kitam vežėjui.
2. Du kelionės lapo egzempliorius prieš išvykdamas į kiekvieną kelionę įskaitomomis ir neištrinamomis raidėmis užpildo vežėjas arba vairuotojas. Šis lapas galioja visą kelionę.
3. Pirmasis nuplėšiamo kelionės lapo egzempliorius laikomas transporto priemonėje per visą kelionę, kuriai tas lapas skirtas. Lapo kopija laikoma bendrovės buveinėje.
4. Už kelionės lapų laikymą atsakingas vežėjas.

3 straipsnis

Jeigu tarptautinę vienkartinę paslaugą to paties sutarties vykdytojo vardu teikia vežėjų grupė ir jeigu ją teikiant keleiviai persėda į kitą tos pačios grupės vežėjo transporto priemonę, kelionės lapo originalas laikomas paslaugą teikiančio vežėjo transporto priemonėje. Kelionės lapo kopija laikoma kiekvieno vežėjo buveinėje.

4 straipsnis

1. Vienkartinį kabotažo operacijų pagal Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 15 straipsnio b punktą kelionės lapų (kontrolės dokumentų) kopijas vežėjas grąžina valstybės narės, kurioje jis yra įsisteigęs, kompetentingai institucijai arba tarnybai tos institucijos arba tarnybos nustatyta tvarka.
2. Specialių reguliarių kabotažo operacijų pagal Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 15 straipsnio a punktą atveju šio reglamento I priede nustatytas kelionės lapas užpildomas kaip mėnesio suvestinė, kurią vežėjas grąžina valstybės narės, kurioje jis yra įsisteigęs, kompetentingai institucijai arba tarnybai tos institucijos arba tarnybos nustatyta tvarka.

5 straipsnis

Kelionės lapo turėtoji teikiant tarptautines vienkartinės paslaugas kitoje valstybėje narėje negu ta, kurioje vežėjas yra įsisteigęs, Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 13 straipsnio antroje pastraipoje nustatytais sąlygomis leidžiama organizuoti vietines ekskursijas. Įrašas kelionės lape apie vietines ekskursijas daromas prieš transporto priemonei išvykstant į atitinkamą ekskursiją. Kelionės lapo originalas vietinės ekskursijos metu laikomas transporto priemonėje.

6 straipsnis

Kontrolės dokumentas pateikiamas bet kurio įgalioto tikrinančio pareigūno prašymu.

II SKIRSNIS

LEIDIMAI*7 straipsnis*

1. Paraiškos išduoti leidimą teikti reguliarias ir specialias reguliarias paslaugas, kurioms teikti reikalingas leidimas, atitinka III priede pateiktą pavyzdį.
2. Paraiškose išduoti leidimą pateikiama tokia informacija:
 - a) tvarkaraštis;
 - b) mokesčio už važiavimą skalės;
 - c) Bendrijos licencijos, išduotos Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 4 straipsnyje numatytam keleivių vežimui tarptautiniais maršrutais tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais samdos pagrindais ar už atlygį, tikra patvirtinta kopija;
 - d) informacija apie paslaugos, kurią pareiškėjas numato teikti, tipą ir apimtį, jei tai yra paraiška pradėti teikti paslaugą, arba informacija apie suteiktas paslaugas, jei tai yra paraiška pratęsti leidimo galiojimo laiką;
 - e) atitinkamo mastelio žemėlapis, kuriame pažymėtas maršrutas ir sustojimo vietos keleiviams įlaipinti arba išlaipinti;
 - f) transporto priemonės vairavimo tvarkaraštis, pagal kurį būtų galima patikrinti, ar laikomasi Sąjungos teisės aktų dėl vairavimo laiko ir poilsio trukmės.
3. Pareiškėjai pateikia bet kokią kitą informaciją, kurią jie laiko svarbia arba kurios prašo leidimą išduodanti institucija paraiškai pagrįsti.

8 straipsnis

1. Leidimai atitinka IV priede pateiktą pavyzdį.
2. Kiekvienoje transporto priemonėje, kuria teikiama paslauga, kuriai būtinas leidimas, turi būti leidimas arba leidimą išduodančios institucijos patvirtinta jo kopija.
3. Leidimai galioja ne ilgiau kaip penkerius metus.

III SKIRSNIS

SERTIFIKATAI*9 straipsnis*

1. Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 2 straipsnio 5 dalyje apibrėžtos vežimo savo sąskaita veiklos sertifikatai atitinka šio reglamento V priede pateiktą pavyzdį.
2. Įmonės, prašančios išduoti sertifikatą, jį išduodančiai institucijai pateikia įrodymą arba patvirtinimą, kad atitinka Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 2 straipsnio 5 dalyje nustatytas sąlygas.
3. Sertifikatas arba tikra patvirtinta jo kopija per visą kelionę laikomi kiekvienoje pagal sertifikatų sistemą paslaugą teikiančioje transporto priemonėje ir pateikiami bet kurio įgalioto tikrinančio pareigūno prašymu.
4. Sertifikatai galioja ne ilgiau kaip penkerius metus.

IV SKIRSNIS

STATISTINIŲ DUOMENŲ PATEIKIMAS

10 straipsnis

Duomenys apie Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 28 straipsnio 2 dalyje nurodytas kabotažo transporto operacijas nurodomi lentelėje pagal šio reglamento VI priede pateiktą pavyzdį.

V SKIRSNIS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11 straipsnis

1. Valstybės narės gali leisti naudoti turimas kelionės lapų, paraiškų išduoti leidimą, leidimų ir sertifikatų, parengtų pagal Reglamento (EB) Nr. 2121/98 nuostatas, atsargas iki 2015 m. gruodžio 31 d.
2. Kitos valstybės narės savo teritorijose priima kelionės lapus ir paraiškas išduoti leidimą iki 2015 m. gruodžio 31 d.
3. Leidimai ir sertifikatai, parengti pagal Reglamento (EB) Nr. 2121/98 nuostatas ir išduoti iki 2015 m. gruodžio 31 d., galios iki galiojimo pabaigos datos.

12 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 2121/98 panaikinamas.

13 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. balandžio 9 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

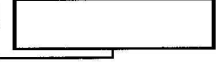
I PRIEDAS

Knygos Nr. ... KELIONĖS LAPO –PAVYZDYS Nr.

(Šviesiai žalios (Pantone 358) arba kuo panašesnės spalvos DIN A4 formato nepadengtas popierius)

TARPTAUTINĖS VIENKARTINĖS PASLAUGOS ir VIENKARTINĖS KABOTAŽO OPERACIJOS

(Prireikus kiekvieną punktą galima pateikti ant atskiro lapo)

1	 	Tolimojo susisiekimo autobuso registracijos numeris				 Vieta, data ir vežėjo parašas	
2	 	Vežėjas ir atitinkamais atvejais subrangovas arba vežėjų grupė				1. 2. 3.	
3	 	Vairuotojo (-ų) vardas, pavardė				1. 2. 3.	
4	Už vienkartinės paslaugos teikimą atsakinga organizacija arba asmuo				1. 3. 2. 4.		
5	Paslaugos rūšis		☐ Tarptautinė vienkartinė paslauga ☐ Vienkartinė kabotažo operacija ☐ Specialios reguliarios kabotažo operacijos — mėnesio suvestinė Mėnuo Metai				
6	Vieta, iš kurios paslaugą pradedama teikti: Šalis: Vieta, kurioje paslaugą baigiama teikti: Šalis:						
7	Kelionė	Maršrutas/Dienos etapai ir (arba) keleivių įlaipinimo arba išlaipinimo vietos				Suplanuota km	
	Datos	nuo	iki	keleivių skaičius	be keleivių (žymėti X)		
8	Persėdimo punktai, jei yra, į kito tos pačios grupės vežėjo transportą		Išlaipintų keleivių skaičius	Išlaipintų keleivių galutinė paskirties vieta	Vežėjas, įlaipinantis keleivius		
9	Vietinės ekskursijos						
	Data	Suplanuota km	Išvykimo vieta	Ekskursijos vieta	Keleivių skaičius		
10	Nenumatyti pakeitimai						
							
							

II PRIEDAS

Viršelis

(100 g/m² arba didesnės masės DIN A4 formato nepadengtas popierius)

Turi būti rašoma vežėjo įsisteigimo valstybės narės oficialioji (-iosiomis) kalba (-omis) arba viena iš oficialiųjų kalbų

IŠDUODANTI VALSTYBĖ

Kompetentinga institucija

Tarptautinis skiriamasis ženklas ⁽¹⁾

.....

Kelionės lapų

KNYGA Nr.

- a) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 išduota tarptautinėms vienkartinėms paslaugoms tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp valstybių narių teikti;
- b) pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 išduota vienkartinėms kabotažo operacijoms ne vežėjo įsisteigimo valstybėje narėje teikti.

kam:

(Vežėjo vardas ir pavardė arba pavadinimas)

.....

.....

(Visas adresas, telefonas ir fakso numeris)

.....

(Išdavimo vieta ir data)

.....

(Išduodančios institucijos arba tarnybos parašas ir antspaudas)

⁽¹⁾ Airija – IRL, Austrija – A, Belgija – B, Bulgarija – BG, Čekijos Respublika – CZ, Danija – DK, Estija – EST, Graikija – GR, Ispanija – E, Italija – I, Jungtinė Karalystė – JK, Kipras – CY, Kroatija – HR, Latvija – LV, Lenkija – PL, Lietuva – LT, Liuksemburgas – L, Malta – M, Nyderlandai – NL, Portugalija – P, Prancūzija – F, Rumunija – RO, Slovakija – SK, Slovėnija – SLO, Suomija – FIN, Švedija – S, Vengrija – H, Vokietija – D.

(Antrasis puslapis)

Turi būti rašoma vežėjo įsisteigimo valstybės narės oficialioji (-iosiomis) kalba (-omis) arba viena iš oficialių kalbų

SVARBI PASTABA**A. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 12 straipsnio 1 dalyje, 5 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje ir 17 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad vienkartinės paslaugos teikiamos turint kontrolės dokumentą (kelionės lapą, išplėstą iš vežėjui išduotos kelionės lapų knygos).
2. Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 2 straipsnio 4 dalyje vienkartinės paslaugos apibrėžiamos kaip paslaugos, „kurioms netaikoma reguliarių paslaugų, įskaitant specialias reguliarias paslaugas, apibrėžtis, ir kurių pagrindinė savybė yra ta, kad jas teikiant yra vežamos vartotojo ar paties vežėjo iniciatyva sudarytos keleivių grupės“.

Reguliarių paslaugų apibrėžtis pateikiama Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 2 straipsnio 2 dalyje, tai – „paslaugos, kai keleiviai vežami nustatytais laiko tarpais nustatytais maršrutais, įlaipinant ir išlaipinant keleivius iš anksto numatytuose sustojimo punktuose“. Reguliarios paslaugos yra teikiamos visiems, atitinkamais atvejais jas privalomai užsisakant iš anksto.

Teikiamos paslaugos reguliarumas, jeigu keičiamos paslaugos teikimo sąlygos, negali keistis.

Paslaugos, kad ir kas jas organizuotų, kai vežami konkrečių kategorijų keleiviai, tačiau nevežami kiti keleiviai, yra laikomos reguliariomis paslaugomis. Tokios paslaugos vadinamos „specialiomis reguliariomis paslaugomis“ ir apima:

- a) darbuotojų vežimą iš namų į darbovietę ir atgal;
 - b) mokyklos moksleivių ir studentų vežimą į mokymo įstaigą ir atgal. Tai, kad speciali paslauga gali kisti pagal naudotojų poreikius, jos priskyrimui reguliarioms paslaugoms įtakos neturi.
3. Kelionės lapas galioja visos kelionės metu.
 4. Bendrijos licencijos ir kelionės lapo turėtojas gali:
 - i. tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais teikti tarptautines vienkartinės paslaugas tarp dviejų ar daugiau valstybių narių;
 - ii. cabotage operations in the form of occasional services in a Member State other than that in which the carrier is established.
 5. Du kelionės lapo egzempliorius prieš pradėdamas teikti kiekvieną paslaugą užpildo vežėjas arba vairuotojas. Kelionės lapo kopija paliekama įmonei. Kelionės lapo originalą visos kelionės metu vairuotojas laiko transporto priemonėje ir pateikia įgaliotų pareigūnų prašymu.
 6. Atitinkamos kelionės pabaigoje vairuotojas kelionės lapą grąžina jį išdavusiai įmonei. Už dokumentų laikymą atsakingas vežėjas. Dokumentai užpildomi įskaitomai ir neištrinamai.

(Trečiasis puslapis)

B. SPECIALIOSIOS TARPTAUTINIŲ VIENKARTINIŲ PASLAUGŲ NUOSTATOS

1. Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 5 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad norint organizuoti analogiškas ar laikinas paslaugas, kurias galima palyginti su jau teikiamomis reguliariomis paslaugomis ir kuriomis aptarnaujami tie patys keleiviai, reikia gauti leidimą.
2. Vežėjai, teikdami tarptautines vienkartinės paslaugas ne savo įsisteigimo valstybėje narėje, gali organizuoti vietines ekskursijas. Tokios paslaugos skiriamos kitos valstybės narės keleiviams, kuriuos teikdamas tarptautinę vienkartinę paslaugą jau anksčiau atvežė tas pats vežėjas. Keleiviai vežami ta pačia arba kita tam pačiam vežėjui ar tai pačiai vežėjų grupei priklausančia transporto priemone.
3. Organizuojant vietines ekskursijas, kelionės lapas užpildomas prieš transporto priemonei išvykstant į atitinkamą ekskursiją.
4. Jeigu tarptautinę vienkartinę paslaugą teikia to paties kliento vardu veikianti vežėjų grupė ir jeigu tos paslaugos gavėjams gali tekti kelyje persėsti į kito tos pačios grupės vežėjo transporto priemonę, kelionės lapo originalas laikomas transporto priemonėje, kuria teikiama paslauga. Kelionės lapo kopija laikoma kiekvieno dalyvaujančio vežėjo buveinėje.

C. SPECIALIOSIOS VIENKARTINIŲ KABOTAŽO OPERACIJŲ NUOSTATOS

1. Jeigu Sąjungos teisės aktuose nenumatyta kitaip, vienkartinėms kabotažo operacijoms taikomi priimančiojoje valstybėje narėje galiojantys įstatymai ir kiti teisės aktai, kuriais reglamentuojama:
 - i) vežimo sutarties sąlygos;
 - ii) kelių transporto priemonių svoris ir matmenys;
 - iii) tam tikrų kategorijų keleiviams, t. y. moksleiviams, vaikams ir riboto judumo asmenims, vežti keliama reikalavimai;
 - iv) vairavimo laikas ir poilsio trukmė;
 - v) transporto paslaugoms taikomas pridėtinės vertės mokestis (PVM). Šioje srityje paslaugoms, nurodytoms Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 1 straipsnyje, taikoma 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ⁽¹⁾, visų pirma jos 48 straipsnis kartu su 193 ir 194 straipsniais.
2. Techniniai kabotažinėms transporto operacijoms vykdyti naudojamų transporto priemonių surinkimo ir įrengimo standartai – tai tarptautinėms transporto operacijoms naudojamoms transporto priemonėms nustatyti standartai.
3. Valstybės narės taiko 1 ir 2 punktuose nurodytas nacionalines nuostatas vežėjams nerezidentams tomis pačiomis sąlygomis kaip ir vežėjams, įsisteigusiems priimančiojoje valstybėje narėje, kad būtų užkirstas kelias bet kokiam diskriminavimui dėl nacionalinės priklausomybės ar įsisteigimo vietos.
4. Vykdam vienkartinės kabotažo operacijas, kelionės lapus vežėjas grąžina įsisteigimo valstybės narės kompetentingai institucijai ar tarnybai tos institucijos ar tarnybos nustatyta tvarka ⁽²⁾.
5. Vykdam specialias reguliarias kabotažo operacijas, kelionės lapai užpildomi kaip mėnesio suvestinė, kurią vežėjas įsisteigimo valstybės narės kompetentingai institucijai ar tarnybai grąžina tos institucijos ar tarnybos nustatyta tvarka.

⁽¹⁾ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

⁽²⁾ Valstybių narių kompetentingos institucijos 4 punktą gali papildyti, nurodydamos už kelionės lapų surinkimą ir informacijos perdavimą tvarką atsakingą tarnybos personalą.

III PRIEDAS

Viršelis

(DIN A4 formato nepadengtas popierius)

*Turi būti rašoma vežėjo įsisteigimo valstybės narės oficialioji (-iosiomis) kalba (-omis) arba viena iš oficialiųjų kalbų*PASKIRTIS ⁽¹⁾:PRADĖTI TEIKTI REGULIARIĄ PASLAUGĄ ☐PRADĖTI TEIKTI SPECIALIĄ REGULIARIĄ PASLAUGĄ ⁽²⁾ ☐PRATĘSTI LEIDIMĄ TEIKTI PASLAUGĄ ⁽³⁾ ☐KEISTI SĄLYGAS, KURIOMIS TEIKIAMA PASLAUGA SU LEIDIMU ⁽³⁾ ☐**kai ta paslauga teikiama tolimojo susisiekimo arba miesto autobusais tarp valstybių narių pagal Reglamentą (EB)
Nr. 1073/2009**

kam:

(Kompetentinga institucija)

1. Pareiškėjo ir asociacijos (bendradarbiavimo sutarties) atveju vadovaujančio vežėjo vardas ir pavardė arba pavadinimas, adresas, telefonas, faksas ir (arba) e. paštas:

.....

.....

2. Paslaugą (-as) teikia ⁽¹⁾

įmonė ☐kaip asociacijos narys (bendradarbiavimo sutarties šalis) ☐kaip subrangovas ☐

3. Pavadinimai ir adresai:

Vežėjo asocijuoto (-ų) vežėjo (-ų) arba rangovo (-ų) ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾

3.1 tel.

3.2 tel.

3.3 tel.

3.4 tel.

⁽¹⁾ Pažymima varnele arba prireikus užpildoma.

⁽²⁾ Specialios reguliarios paslaugos, kurioms organizatoriaus ir vežėjo sutartis netaikoma.

⁽³⁾ Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1073/2009 9 straipsnį.

⁽⁴⁾ Kiekvienu atveju nurodoma, ar dalyvauja asociacijos narys ar subrangovas.

⁽⁵⁾ Pridedamas sąrašas, jeigu taikoma.

(Antrasis paraiškos gauti leidimą arba paraiškos pratęsti jo galiojimo laiką puslapis)

4. Speciali reguliari paslauga:

4.1 Keleivių kategorija:

5. Prašomo leidimo galiojimo trukmė arba paslaugos teikimo pabaigos data:

.....
.....
.....
.....

6. Pagrindinis teikiamos paslaugos maršrutas (nurodomos keleivių įlaipinimo vietos)

.....
.....
.....
.....

7. Paslaugos teikimo laikotarpis

.....
.....
.....

8. Dažnumas (kasdien, kas savaitę ir t. t.)

.....

9. Kainos: Pridedamas priedas

10. Pridedamas transporto priemonės važiavimo tvarkaraštis, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi Bendrijos teisės aktų dėl vairavimo ir poilsio trukmės

11. Prašomų leidimų ar jų kopijų skaičius ⁽¹⁾

.....

12. Bet kokia papildoma informacija

.....
.....
.....

13.

(Vieta ir data)

.....

(Pareiškėjo parašas)

⁽¹⁾ Pareiškėjo dėmesys atkreipiamas į tai, kad leidimas turi būti laikomas transporto priemonėje, todėl leidimų, kuriuos pareiškėjas privalo turėti, skaičius turėtų atitikti transporto priemonių, vienu metu būtinų tam tikrai paslaugai suteikti, skaičių.

(Trečiasis paraiškos gauti leidimą arba paraiškos pratęsti jo galiojimo laiką puslapis)

SVARBI PASTABA

1. Jei reikia, prie paraiškos pridedama:
 - a) tvarkaraštis;
 - b) mokesčio už važiavimą skalės;
 - c) Bendrijos licencijos, išduotos Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 4 straipsnyje numatytam tarptautiniam keleivių vežimui kelių transportu samdos pagrindais ar už atlygį, tikra patvirtinta kopija;
 - d) informacija apie paslaugos, kurią pareiškėjas numato teikti, rūšį ir apimtį, jei tai yra paraiška pradėti teikti naują paslaugą, arba informacija apie suteiktas paslaugas, jei tai yra paraiška pratęsti leidimo galiojimo laiką;
 - e) atitinkamo mastelio žemėlapis, kuriame pažymėtas maršrutas ir sustojimo vietos keleiviams įlaipinti arba išlaipinti;
 - f) transporto priemonės vairavimo tvarkaraštis, pagal kurį būtų galima patikrinti, ar laikomasi Bendrijos teisės aktų dėl vairavimo laiko ir poilsio trukmės.
2. Pareiškėjai pateikia bet kokią kitą informaciją, kurią jie laiko svarbia arba kurios prašo leidimą išduodanti institucija paraiškai pagrįsti.
3. Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 5 straipsnyje nurodoma, kad šios paslaugos teikiamos tik gavus leidimą:
 - a) reguliarios paslaugos, t. y. paslaugos, kurias teikiant pagal nustatytą tvarkaraštį keleiviai vežami tam tikrais maršrutais, juos įlaipinant ir išlaipinant iš anksto nustatytose stotelėse. Reguliarios paslaugos yra teikiamos visiems, atitinkamais atvejais jas privalomai užsisakant iš anksto. Paslaugų teikimo reguliaramui negali daryti įtakos joks derinimasis prie paslaugos teikimo sąlygų;
 - b) specialios reguliarios paslaugos, kurioms organizatoriaus ir vežėjo sutartis netaikoma. Paslaugos, kad ir kas jas organizuotų, kai vežami konkrečių kategorijų keleiviai, tačiau nevežami kiti keleiviai, yra laikomos reguliariomis paslaugomis. Tokios paslaugos vadinamos „specialiomis reguliariomis paslaugomis“ ir apima:
 - i) darbuotojų vežimą iš namų į darbovietę ir atgal;
 - ii) mokyklos moksleivių ir studentų vežimą į mokymo įstaigą ir atgal.

Specialias paslaugas pagal klientų poreikius iš dalies pakeitus, jos vis tiek laikomos reguliariomis paslaugomis.
4. Paraiška teikiama valstybės narės, iš kurios pradedama paslaugą teikti, t. y. kurioje yra viena iš galinių stotelių, kompetentingai institucijai.
5. Leidimas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus.

IV PRIEDAS

(Leidimo pirmasis puslapis)

(Rausvos (Pantone 182) arba kuo panašesnės spalvos DIN A4 formato 100 g/m² ar didesnės masės nepadengtas popierius)

Turi būti rašoma vežėjo įsisteigimo valstybės narės oficialioji (-iosiomis) kalba (-omis) arba viena iš oficialiųjų kalbų

IŠDUODANTI VALSTYBĖ

Kompetentinga institucija

Tarptautinis skiriamasis ženklas ⁽¹⁾

.....

LEIDIMAS Nr.

teikti reguliarias paslaugas ⁽²⁾**teikti specialias reguliarias paslaugas****tolimojo susisiekiimo arba miesto autobusais tarp valstybių narių pagal****Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 III skyrių**

kam:

(Vežėjo arba, jei yra sudaryta įmonių asociacija (bendradarbiavimo sutartis), vadovaujančio vežėjo vardas, pavardė arba pavadinimas)

.....

Adresas:

Tel., faksas ir (arba) e. paštas:

Asocijuotų narių arba įmonių asociacijos narių (bendradarbiavimo sutarties šalių) ir subrangovų pavadinimas, adresas, telefono ir fakso numeriai ir (arba) e. paštas:

1)

2)

3)

4)

5)

Jei reikia, pridedamas sąrašas.

Leidimo galiojimo pabaigos data:

.....

(Išdavimo vieta ir data)

.....

(Išduodančios institucijos arba tarnybos parašas ir antspaudas)

⁽¹⁾ Airija – IRL, Austrija – A, Belgija – B, Bulgarija – BG, Čekijos Respublika – CZ, Danija – DK, Estija – EST, Graikija – GR, Ispanija – E, Italija – I, Jungtinė Karalystė – JK, Kipras – CY, Kroatija – HR, Latvija – LV, Lenkija – PL, Lietuva – LT, Liuksemburgas – L, Malta – M, Nyderlandai – NL, Portugalija – P, Prancūzija – F, Rumunija – RO, Slovakija – SK, Slovėnija – SLO, Suomija – FIN, Švedija – S, Vengrija – H, Vokietija – D.

⁽²⁾ Nereikalingą įrašą išbraukti.

(Leidimo Nr. ... antrasis puslapis)

1. Maršrutas:
 - a) Vieta, iš kurios paslaugą pradedama teikti:
 - b) Vieta, kurioje paslaugą baigiama teikti:
 - c) Pagrindinis maršrutas, kuriame pabraukiamos keleivių įlaipinimo ir išlaipinimo vietos:
.....
.....
.....
.....
2. Paslaugos teikimo laikotarpiai:
.....
3. Dažnumas
4. Tvarkaraštis
5. Specialiosios reguliarios paslaugos:
— Keleivių kategorija:
6. Kitos sąlygos ar ypatingi aspektai (pvz., kabotažo operacijos su leidimu⁽¹⁾):
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(Leidimą išduodančios institucijos antspaudas ir (arba) parašas)

⁽¹⁾ Dėl kurių priimančioji valstybė narė susitarė ir pranešė leidimus išduodančiai valdžios institucijai per Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 8 straipsnio 2 dalyje nurodytą laikotarpį.

(Leidimo trečiasis puslapis)

Turi būti rašoma vežėjo įsisteigimo valstybės narės oficialiąja (-iosiomis) kalba (-omis) arba viena iš oficialių kalbų

SVARBI PASTABA

1. Šis leidimas galioja visos kelionės metu. Juo naudotis gali tik ta šalis ar šalys, kurios (-ių) pavadinamas (-ai) nurodytas (-i) leidime.
 2. Leidimas ar tikra jo kopija, kurią patvirtina leidimą išdavusi valdžios institucija, per visą kelionę laikomas transporto priemonėje ir pateikiamas įgaliotų pareigūnų prašymu.
 3. Tikra patvirtinta Bendrijos licencijos kopija laikoma transporto priemonėje.
-

V PRIEDAS

(Pirmasis sertifikato puslapis)

(Geltonos (Pantone 100) arba kuo panašesnės spalvos DIN A4 formato 100 g/m² ar didesnės masės nepadengtas popierius)

Turi būti rašoma vežėjo įsisteigimo valstybės narės oficialioji (-iosiomis) kalba (-omis) arba viena iš oficialiųjų kalbų

IŠDUODANTI VALSTYBĖ

Kompetentinga institucija

Tarptautinis skiriamasis ženklas ⁽¹⁾

.....

SERTIFIKATAS

kuriuo suteikiamas leidimas vykdyti transporto operacijas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais tarp valstybių narių savo sąskaita pagal Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 nuostatas

(Šią dalį pildo transporto operacijas savo sąskaita vykdančias asmuo ar subjektas)

Toliau pasirašęs
atsakingas už įmonę, ne pelno organizaciją ar kitą instituciją (apibūdinti)

(Vardas ir pavardė arba oficialus pavadinimas, visas adresas)

patvirtina, kad:

- numatyta transporto paslauga nėra komercinė ir už ją nebus gauta pelno,
- transporto veikla šiam asmeniui ar subjektui yra tik šalutinė veikla,
- tolimojo susisiekimo ar miesto autobusas, registracijos Nr., yra šio asmens ar subjekto nuosavybė arba jo įgytas atidėto apmokėjimo sąlygomis ar pagal ilgalaikės išperkamosios nuomos sutartį,
- tolimojo susisiekimo ar miesto autobusą vairuos toliau pasirašiusio asmens ar subjekto darbuotojas, toliau pasirašęs asmuo arba darbuotojas, kurį įmonė samdo arba kurio paslaugomis naudojasi pagal sutartį.

(Asmens ar subjekto atstovo parašas)

(Šią dalį pildo kompetentinga institucija)

Tai yra sertifikatas, apibrėžtas Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 5 straipsnio 5 dalyje.

.....
(Galiojimo laikas).....
(Išdavimo vieta ir data).....
(Kompetentingos institucijos pareigūno parašas ir antspaudas)

⁽¹⁾ Airija – IRL, Austrija – A, Belgija – B, Bulgarija – BG, Čekijos Respublika – CZ, Danija – DK, Estija – EST, Graikija – GR, Ispanija – E, Italija – I, Jungtinė Karalystė – JK, Kipras – CY, Kroatija – HR, Latvija – LV, Lenkija – PL, Lietuva – LT, Liuksemburgas – L, Malta – M, Nyderlandai – NL, Portugalija – P, Prancūzija – F, Rumunija – RO, Slovakija – SK, Slovėnija – SLO, Suomija – FIN, Švedija – S, Vengrija – H, Vokietija – D.

(Antrasis sertifikato puslapis)

Turi būti rašoma vežėjo įsisteigimo valstybės narės oficialiaja (-iosiomis) kalba (-omis) arba viena iš oficialių kalbų

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad „vežimo savo sąskaita veikla – operacijos, kurias nekomerciniais ir pelno nesiekiančiais tikslais vykdo fizinis ar juridinis asmuo:
 - jeigu transporto veikla tam fiziniam ar juridiniam asmeniui tėra pagalbinė veikla, ir
 - naudojamos transporto priemonės yra to fizinio ar juridinio asmens nuosavybė, arba tas asmuo jas įgijo išsimokėtinai ar pagal ilgalaikės išperkamosios nuomos sutartį ir vairuojamos fizinio ar juridinio asmens darbuotojo arba paties fizinio asmens ar personalo, kurį pagal sutartinę prievolę yra įdarbinusi ar kuris suteiktas įmonei“.
2. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 3 straipsnio 2 dalį vežėjams savo sąskaita, jų nediskriminuojant nacionalinės priklausomybės ar įsisteigimo vietos atžvilgiu, leidžiama atlikti šios rūšies transporto operaciją, jei jie:
 - įsisteigimo valstybėje narėje turi leidimą vežti tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais pagal nacionalinės teisės aktuose nustatytas patekimo į rinką sąlygas,
 - atitinka atitinkamuose Sąjungos teisės aktuose nustatytus teisinius kelių saugos reikalavimus, taikomus vairuotojams ir transporto priemonėms.
3. 1 punkte nurodytai vežimo savo sąskaita veiklai taikoma sertifikatų sistema.
4. Sertifikatu suteikiama teisė jo turėtojų vykdyti tarptautines transporto operacijas tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais savo sąskaita. Sertifikatą išduoda valstybės narės, kurioje transporto priemonė yra įregistruota, kompetentinga institucija. Jis galioja visos kelionės metu, įskaitant visas tranzitines keliones.
5. Atitinkamas šio sertifikato dalis trimis egzemplioriais neištrinamomis raidėmis užpildo asmuo ar operaciją atliekančio subjekto atstovas ir kompetentinga institucija. Po vieną sertifikato kopiją pasilieka administracija ir pats asmuo ar subjektas. Vairuotojas visos bet kokios tarptautinės kelionės metu sertifikato originalą ar patvirtintą tikrą jo kopiją laiko transporto priemonėje. Sertifikatas pateikiamas įgaliotų valdžios institucijų prašymu. Asmuo ar atitinkamais atvejais subjektas yra atsakingi už sertifikatų laikymą.
6. Sertifikatas galioja ne ilgiau kaip penkerius metus.

VI PRIEDAS

PRANEŠIMO PAVYZDYS,

nurodytas 2009 m. spalio 21 d. Reglamento (EB) Nr. 1073/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinę keleivių vežimo tolimojo susisiekimo ir miesto autobusais rinką taisyklių ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 561/2006 28 straipsnio 2 dalyje

Leidimų, išduotų reguliarioms kabotažo transporto operacijoms

..... **skaičius** (2 metų laikotarpis)

..... (priimančiosios valstybės narės pavadinimas)

Šalis, kurioje įsisteigęs paslaugų teikėjas	Išduotų leidimų skaičius
B	
BG	
CZ	
DK	
D	
EST	
GR	
E	
F	
IRL	
HR	
I	
CY	
LV	
LT	
L	
H	
M	
NL	
A	
PL	
P	
RO	
SLO	
SK	
FIN	
S	
UK	
Iš viso	

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 362/2014**2014 m. balandžio 9 d.****kuriuo taisomas Reglamento (EB) Nr. 1881/2006, nustatančio didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas, tekstas ispanų kalba****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1993 m. vasario 8 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 315/93, nustatantį Bendrijos procedūras dėl maisto teršalų ⁽¹⁾, ypač į jo 2 straipsnio 3 dalį,atsižvelgdama į 2011 m. gruodžio 2 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1258/2011, kuriuo dėl didžiausios leidžiamosios nitratų koncentracijos maisto produktuose iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006 ⁽²⁾, ypač į jo 1 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos reglamento (EB) Nr. 1881/2006 ⁽³⁾ ir jį iš dalies keičiančio Reglamento (ES) Nr. 1258/2011, kuriuo dėl didžiausios leidžiamosios nitratų koncentracijos maisto produktuose iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006, redakcijoje ispanų kalba buvo klaidingai nurodyta didžiausia leidžiamoji nitratų koncentracija maisto produktuose. Todėl būtina ištaisyti Reglamento (EB) Nr. 1881/2006 redakcijos ispanų kalba priedo lentelės tekstą. Tai neturi poveikio redakcijoms kitomis kalbomis;
- (2) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1881/2006 turėtų būti atitinkamai pataisytas;
- (3) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę ir joms neprieštarauja nei Europos Parlamentas, nei Taryba,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

*1 straipsnis**(Taikoma tik redakcijai ispanų kalba.)**2 straipsnis*Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. balandžio 9 d.

*Komisijos vardu**Pirmininkas*

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ OL L 37, 1993 2 13, p. 1.⁽²⁾ OL L 320, 2011 12 3, p. 15.⁽³⁾ 2006 m. gruodžio 19 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1881/2006, nustatantis didžiausias leistinas tam tikrų teršalų maisto produktuose koncentracijas (OL L 364, 2006 12 20, p. 5).

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 363/2014**2014 m. balandžio 9 d.****kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai
nustatyti**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendrą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą) ⁽¹⁾,atsižvelgdama į 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės ⁽²⁾, ypač į jo 136 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 543/2011, atsižvelgiant į daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde rezultatus, nustatomi kriterijai, pagal kuriuos Komisija nustato standartinės importo iš trečiųjų šalių vertes produktams ir laikotarpiams, nurodytiems jo XVI priedo A dalyje;
- (2) remiantis Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnio 1 dalimi, standartinė importo vertė apskaičiuojama kiekvieną darbo dieną atsižvelgiant į kintančius kasdienius duomenis. Todėl šis reglamentas turėtų įsigalioti jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011 136 straipsnyje minimos standartinės importo vertės yra nustatytos šio reglamento priede.

*2 straipsnis*Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. balandžio 9 d.

*Komisijos vardu**Pirmininko pavedimu*

Jerzy PLEWA

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius⁽¹⁾ O L L 299, 2007 11 16, p. 1.⁽²⁾ O L L 157, 2011 6 15, p. 1.

PRIEDAS

Standartinės importo vertės, skirtos kai kurių vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

(EUR/100 kg)

KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė
0702 00 00	MA	62,4
	TN	100,0
	TR	130,0
	ZZ	97,5
0707 00 05	EG	170,1
	MA	44,0
	TR	126,8
	ZZ	113,6
0709 93 10	MA	39,8
	TR	85,7
	ZZ	62,8
0805 10 20	EG	49,3
	IL	68,0
	MA	52,3
	TN	50,1
	TR	60,1
	ZZ	56,0
	ZZ	56,0
0805 50 10	MA	63,6
	TR	63,1
	ZZ	63,4
0808 10 80	AR	84,7
	BR	103,6
	CL	102,5
	CN	77,1
	MK	23,1
	NZ	140,3
	US	174,6
	ZA	108,1
	ZZ	101,8
0808 30 90	AR	105,3
	CL	157,3
	CN	81,0
	ZA	103,6
	ZZ	111,8
	ZZ	111,8

⁽¹⁾ Šalių nomenklatūra nustatyta Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1833/2006 (OL L 354, 2006 12 14, p. 19). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

SPRENDIMAI

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

2014 m. vasario 18 d.

patvirtinti atnaujintą Portugalijos makroekonominio koregavimo programą

(2014/196/ES)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo ⁽¹⁾, ypač į jo 7 straipsnio 5 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Reglamentas (ES) Nr. 472/2013 taikomas valstybėms narėms, kurios jo įsigaliojimo metu jau gavo finansinę pagalbą, įskaitant pagalbą iš Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonės (EFSM) ir (arba) Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF);
- (2) Reglamentu (ES) Nr. 472/2013 nustatomos valstybių narių, kurios gavo tokią finansinę pagalbą, makroekonominio koregavimo programos patvirtinimo taisyklės, kurias būtina taikyti kartu su Reglamentu (ES) Nr. 407/2010 ⁽²⁾, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė, kai valstybė narė gauna pagalbą ir pagal EFSM, ir iš kitų šaltinių;
- (3) Portugalijai buvo suteikta finansinė pagalba ir pagal EFSM, remiantis Įgyvendinimo sprendimu 2011/344/ES ⁽³⁾, ir iš EFSF;
- (4) siekiant nuoseklumo, pagal Reglamentą (ES) Nr. 472/2013 turėtų būti patvirtinta atnaujinta Portugalijos makroekonominio koregavimo programa, darant nuorodas į atitinkamas Įgyvendinimo sprendimo 2011/344/ES nuostatas;
- (5) pagal Įgyvendinimo sprendimo 2011/344/ES 3 straipsnio 10 dalį Komisija kartu su Tarptautiniu valiutos fondu ir bendradarbiaudama su Europos Centrinio Banku atliko dešimtą peržiūrą, siekdama įvertinti Portugalijos valdžios institucijų pasiektą pažangą įgyvendinant sutartas priemones pagal makroekonominio koregavimo programą, taip pat sutartų priemonių veiksmingumą ir jų ekonominį bei socialinį poveikį. Todėl po tos peržiūros reikia padaryti kelis esamos makroekonominio koregavimo programos pakeitimus;
- (6) tie pakeitimai nustatyti atitinkamose Įgyvendinimo sprendimo 2011/344/ES su pakeitimais, padarytais 2014 m. vasario 18 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2014/197/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES dėl Sąjungos finansinės pagalbos suteikimo Portugalijai ⁽⁴⁾, nuostatose,

⁽¹⁾ OL L 140, 2013 5 27, p. 1.

⁽²⁾ 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 407/2010, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė (OL L 118, 2010 5 12, p. 1).

⁽³⁾ 2011 m. gegužės 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES dėl Sąjungos finansinės pagalbos suteikimo Portugalijai (OL L 159, 2011 6 17, p. 88).

⁽⁴⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 61.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Patvirtinamos įgyvendinimo sprendimo 2011/344/ES 3 straipsnio 8 ir 9 dalyse išdėstytos priemonės, kurių Portugalija turi imtis įgyvendindama savo makroekonominio koregavimo programą.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja nuo pranešimo apie jį dienos.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Portugalijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2014 m. vasario 18 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
G. STOURNARAS

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS**2014 m. vasario 18 d.****kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES dėl Sąjungos finansinės pagalbos suteikimo Portugalijai**

(2014/197/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 407/2010, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Portugalijos prašymu 2011 m. gegužės 17 d. Taryba suteikė jai finansinę pagalbą Įgyvendinimo sprendimu 2011/344/ES ⁽²⁾. Ta finansinė pagalba suteikta remiant griežtą ekonomikos ir finansų reformų programą (toliau – Programa), kuria siekiama atkurti pasitikėjimą, sudaryti sąlygas tvariam ekonomikos augimui atkurti ir Portugalijos, euro zonos bei Sąjungos finansiniam stabilumui apsaugoti;
- (2) pagal Įgyvendinimo sprendimo 2011/344/ES 3 straipsnio 10 dalį Komisija kartu su Tarptautiniu valiutos fondu (toliau – TVF) ir bendradarbiaudama su Europos Centrinio Banku (toliau – ECB) 2013 m. gruodžio 4–16 d. atliko dešimtą Portugalijos valdžios institucijų pažangos įgyvendinant pagal Programą sutartas priemones peržiūrą;
- (3) 2013 m. trečiąjį ketvirtį realaus bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) augimas ir toliau buvo teigiamas, o trumpojo laikotarpio rodikliai rodo, kad numatomas ekonomikos atsigavimas. Prognozuojama, kad realusis BVP 2013 m. dar sumažės 1,6 %, per metus, tačiau 2014 m. ir 2015 m. pradės didėti – augimas sudarys atitinkamai 0,8 % ir 1,5 %. Darbo rinkos perspektyvos taip pat pagerėjo, tačiau nedarbo lygis išlieka aukštas ir numatoma, kad 2014 m. jis pasieks aukščiausią 16,8 % ribą, o po to palaipsniui mažės. Makroekonominių perspektyvų blogėjimo rizika išlieka, nes numatomas ekonomikos atsigavimas labai priklauso nuo teigiamos prekybos ir finansų rinkų raidos, kuri taip pat priklauso nuo platesnio masto Europos perspektyvų;
- (4) iki 2013 m. lapkričio mėn. buvo fiksuojamas valdžios sektoriaus deficito pagal pinigų apskaitą padėties gerėjimas 0,25 % BVP (neįskaitant ypatingų veiksmų), palyginti su tuo pačiu laikotarpiu ankstesniais metais, nes pajamų augimas pralenkė išlaidų augimą. Mokestinių pajamų augimo spartėjimas atspindi ekonominės veiklos atsigavimą pastaraisiais mėnesiais bei išaugusį mokesčių administravimo veiksmingumą, visų pirma kovojant su sukčiavimu. Biudžeto vykdymas išlaidų požiūriu iš esmės atitinka antrojo papildomo biudžeto tikslus;
- (5) valdžios sektoriaus 5,5 % BVP deficito tikslas (atėmus bankų rekapitalizavimą) 2013 m. greičiausiai bus įgyvendintas, o galutinis deficitas gali būti netgi mažesnis, nei planuota. Taip yra dėl to, kad per paskutinius metų mėnesius teigiama rizika pasitvirtino, o didelė dalis neigiamos – išnyko. Visų pirma tikimasi, kad mokesčių surinkimas gali viršyti antrojo papildomo biudžeto numanomus tikslus. Be to, pajamos iš 2013 m. pabaigoje pradėtos vienkartinės skolų reguliavimo schemos, susijusios su nesumokėtais mokesčiais ir socialinio draudimo įmokomis, buvo maždaug 0,3 % BVP didesnės, negu numatyta. Taip pat tikimasi, kad Sąjungos lėšų įsisavinimas bus geresnis, negu anksčiau numatyta. Be to, buvo sumažinta neigiamą riziką, kylanti dėl pakartotinių derybų dėl viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystės. Vis dėlto išlieka tam tikra neigiamą riziką, visų pirma mažesnių, nei planuota, pajamų iš turto mokesčio, taip pat negalima atmesti ir tam tikrų išlaidų, ypač personalo išlaidų, tarpinio vartojimo ir pensijų išmokų perviršio tikimybės;
- (6) 2014 m. valstybės biudžetas ir kiti pagalbiniai teisės aktai atitinka 2014 m. 4 % BVP deficito tikslą. Siekiant šio tikslo įgyvendinamos konsolidavimo priemonės, kurių vertė siekia apie 2,3 % BVP, ir kurios taip pat atitinka biudžeto spaudimą bei poreikį atkurti laikinojo biudžeto asignavimą 2014 metams. Tos priemonės daugiausia yra nuolatinio pobūdžio ir daugiausia grindžiamos lėšų taupymu.

⁽¹⁾ O L L 118, 2010 5 12, p. 1.⁽²⁾ 2011 m. gegužės 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES dėl Sąjungos finansinės pagalbos suteikimo Portugalijai (O L L 159, 2011 6 17, p. 88).

- (7) Didžioji dalis 2014 m. numatyto konsolidavimo, maždaug 1,8 % BVP, turėtų būti atliekama vykdant viešųjų išlaidų peržiūrą, kuri buvo atlikta pernai siekiant padidinti teisingumą ir veiksmingumą vykdant socialinius perveidimus ir teikiant viešąsias paslaugas. Pagrindinės viešųjų išlaidų peržiūros priemonės bus įgyvendinamos taikant šias tris pagrindines ašis: (1) darbo užmokesčio išlaidų mažinimą, mažinant viešojo sektoriaus darbuotojų skaičių, kartu keičiant darbuotojų sudėtį taip, kad būtų daugiau aukštesnės kvalifikacijos darbuotojų, visų pirma įgyvendinant perkvalifikavimo programą ir savanoriško išėjimo iš darbo schemą; viešojo sektoriaus darbo taisyklių derinimą su privačiojo sektoriaus darbo taisyklėmis ir bendros darbo užmokesčio skalės peržiūrą bei darbo užmokesčio priedų derinimą; paramos gavėjų įnašų į specialią viešosios sveikatos draudimo sistemą didinimą, siekiant užtikrinti šių sistemų gebėjimą save finansuoti; (2) valstybės išlaidų pensijoms ribojimą, atsižvelgiant į tai, kad būtina iš naujo įvertinti jų tvarumą vykstant demografiniams pokyčiams, kartu apsaugant mažiausias pensijas, ilginant įstatymais nustatytą pensinį amžių ir keičiant tvarumo veiksnį; „specialios solidarumo įmokos“ suderinimą mažinant minimalią progresyvinio tarifo taikymo ribą bei aukštesnių tarifų taikymo ribas; našlių ir našlaičių pensijų pagal Caixa Geral de Aposentações (CGA) ir bendrąją pensijų sistemą suderinimą; pensijų iki gyvos galvos mažinimą politikams; (3) tarpinio vartojimo ir išlaidų programų lėšų taupymą šakinėse ministerijose;
- (8) kad būtų pasiektas 4 % BVP deficito tikslas, valdžios institucijos turėtų imtis tolesnių mažesnio pelningumo nuolatinių pajamų priemonių, kurios sudaro 0,4 % BVP ir kuriomis siekiama toliau didinti esamos mokesčių ir išmokų sistemos veiksmingumą ir teisingumą, bei papildyti viešųjų išlaidų peržiūros paketą. Be to, turėtų būti įgyvendintos kelios vienkartinės priemonės, kurių bendra vertė – 0,2 % BVP ir kurios daugiau nei kompensuos išlaidas, susidariusias dėl vienkartinių pradinių mokėjimų, susijusių su viešajame sektoriuje pradėta taikyti išėjimo iš darbo abipusiu susitarimu schema;
- (9) dauguma minėtų priemonių buvo priimtos taikant 2014 m. biudžeto įstatymą arba pakeitus konkrečius teisės aktus. Kai kurios numatytos konsolidavimo priemonės kol kas nėra visiškai pagrįstos teisės aktais. Tarp jų – našlių ir našlaičių pensijų skyrimo sąlygų sugriežtinimas (neskaitant pajamų pakeitimo normos keitimo, kai gaunama ir kitos rūšies pensija); internetinių lošimų licencijų pardavimas; pašto tarnybos (CTT) sveikatos fondo perdavimas valdžios sektoriui ir uosto koncesijų pardavimas;
- (10) plati įmonių pelno mokesčio reforma, kuria siekiama skatinti paprastinimą ir didinti Portugalijos įmonių internacionalizaciją ir konkurencingumą, buvo patvirtinta parlamente 2013 m. gruodžio mėn. ir įsigaliojo 2014 m. sausio 1 d. Svarbus šios reformos bruožas – standartinės įmonių pelno mokesčio normos sumažinimas nuo 25 % iki 23 % ir sumažintos 17 % normos taikymas pirmai 15 000 EUR mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) apmokestinamųjų pajamų sumai. Be jau egzistuojančių papildomų mokesčių, apmokestinamajam pelnui, viršijančiam 35 mln. EUR, bus taikomas papildomas trečias 7 % valstybės mokestis. Kitos esminės reformos nuostatos apima mokesčių lengvatų peržiūrą, dividendų ir kapitalo prieaugio apmokestinimo pakeitimus, įmonių grupių apmokestinimo ir nematerialiojo turto režimą, atleidimo nuo mokesčių režimo įvedimą, laikotarpio, per kurį nuostoliai gali būti perkelti į kitus metus, pratęsimą ir tolesnį palūkanų atskaitymo apribojimą;
- (11) numatoma, kad skolos santykis su BVP 2013 m. šoktelės iki 129,5 %, bet vėliau mažės. Skolos projekcijos padidinimas, lyginant bendrai su aštunta ir devinta peržiūromis, nepaisant geresnio, nei tikėtasi, biudžeto vykdymo, daugiausia paaiškinamas esminiu išdo pinigų balanso padidėjimu ir Socialinio draudimo finansinės padėties stabilizavimo fondo kai kurių trumpalaikės skolos mažinimo veiksmų atidėjimu iki 2014 m. Atitinkamai numatoma, kad grynoji skola – neskaitant Instituto de Gestão do Crédito Público (IGCP) grynųjų pinigų indėlių – pasieks maždaug 120 % BVP, t. y. šiek tiek mažiau, nei buvo tikėtasi atliekant paskutinę peržiūrą. Tikėtiną sektoriaus skolos ir BVP santykio mažėjimą nuo 2014 m. palaikys numatomas ekonomikos atsigavimas, taip pat piniginių indėlių mažėjimas ir trumpalaikių socialinio draudimo skolą mažinančių veiksmų įgyvendinimas;
- (12) biudžeto koregavimo procesas susijęs su įvairiomis fiskalinėmis struktūrinėmis priemonėmis, kuriomis siekiama stiprinti valdžios sektoriaus išlaidų kontrolę ir gerinti pajamų surinkimą. Visapusiška biudžeto sistemos įstatymo reforma sėkmingai vykdoma keliose svarbiose srityse. Tačiau atsižvelgiant į reformos taikymo sritį ir į tai, kad reikia pradėti rengti plataus masto konsultacijas su visomis susijusiomis suinteresuotosiomis šalimis, procesas turėtų vykti dviem etapais. Naujoji išpareigojimų kontrolės sistema duoda rezultatų, nes ribojamas naujų neįvykdytų išpareigojimų kaupimasis, tačiau jos įgyvendinimą reikia atidžiai stebėti, siekiant užtikrinti, kad išpareigojimai būtų padengti turimomis lėšomis. Siekiant įvertinti ir pagerinti šį procesą bus sukurta speciali darbo grupė. Įgyvendinamos viešojo administravimo reformos siekiant modernizuoti ir racionalizuoti užimtumą viešajame sektoriuje ir viešojo sektoriaus institucijas. Toliau vykdomos reformos, kuriomis siekiama sukurti šiuolaikinį

pajamų administravimo atitikties rizikos valdymo modelį. Neseniai buvo įkurtas naujas rizikos vertinimo skyrius, kuris netrukus pradės veikti ir pirmiausia sutelks dėmesį į tam tikrų mokesčių mokėtojų grupių, kaip antai savarankiškai dirbančių ir itin turtingų asmenų, mokestinių reikalavimų laikymosi gerinimą. Kai kurios kitos reformos, pvz., vietos mokesčių įstaigų skaičiaus mažinimo, yra atidėtos. Nors ir pasistūmėta derantis dėl viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės, derybų nepavyko užbaigti iki 2013 m. pabaigos. Nepaisant to, tikimasi sutaupyti daug lėšų 2014 m. ir vėliau. Valstybinės įmonės pasiekė veiklos balansą vidutiniškai ne vėliau kaip 2012 m. pabaigoje, o norint, kad jų rezultatai vėl nepradėtų blogėti, numatytos papildomos reformos. Nemaža pažanga padaryta privatizavimo srityje, ir pajamos viršija pagal Programą numatytą tikslą. Daug sutaupyti padeda sveikatos priežiūros sektoriaus reformos ir jos toliau įgyvendinamos iš esmės laikantis numatytų tikslų;

- (13) toliau vykdoma politika ir reformos sveikatos sektoriuje, dėl kurių išaugus efektyvumui sutaupoma lėšų. Konsoliduotas sektoriaus deficitas nuo 2010 m. gerokai sumažėjo. Tačiau likęs išiskolinimas, biudžeto suvaržymai ir dėl 13-os ir 14-os priemonių sugrąžinimo išaugusios darbo sąnaudos priverė valdžios institucijas paspartinti vykdomas reformas. Didelis išiskolinimas (bet ne vien tai) didele dalimi lėmė nuolat nepakankamą valstybinių ligoninių finansavimą, palyginti su jų teikiamomis paslaugomis. Valdžios institucijos toliau įgyvendina pradėtą ligoninių reformą ir derina priemonių, susijusių su vaistais, centralizuotais viešaisiais pirkimais ir pirmine sveikatos priežiūra, rinkinį;
- (14) pernai bankų kapitalo normos ir toliau atitiko Europos bankininkystės institucijos (EBI) nustatytą kapitalo rezervo reikalavimą ir pasiekė metų pabaigos 1 lygio kapitalo programos 10 % tikslą. Tas kapitalo rezervo reikalavimas apskritai ir toliau yra pakankamas taikant naujas Direktyvos dėl kapitalo poreikio (DKP) IV taisyklės dėl bankų nuosavų lėšų vertinimo. Šios naujos kapitalo taisyklės taikomos nuo 2014 m. sausio mėn., o nustatytas mažiausias bendro 1 lygio nuosavo kapitalo pakankamumo koeficientas – 7 %. Visos sistemos paskolų ir indėlių santykis yra 120,7 %, ir jis veikiausiai toliau mažės iki 2014 m. pabaigos, o kai kuriuose bankuose jis jau yra žemiau šios ribos. Nuolat stiprinamos pastangos diversifikuoti įmonių sektoriaus finansavimo šaltinius. Remdamosi esamų Vyriausybės finansuojamų kredito linijų 2013 m. išorės audito rekomendacijomis, valdžios institucijos įgyvendina priemones, kuriomis siekiama pagerinti tų priemonių veikimą ir valdymą, įskaitant rizikos valdymo pajėgumus bei praktiką. Yra sukurta ir visu pajėgumu veikia namų ūkiams skirtų naujų skolos restruktūrizavimo priemonių, kuriomis siekiama ne ginčo tvarka gražinti skolas, teisinė sistema. Taip pat vertinamas įmonių nemokumo ir atkūrimo įstatymo pakeitimų poveikis, nes jau veikia naujieji skolos restruktūrizavimo ir skolų išieškojimo mechanizmai. Baigiamas rengti krizės valdymo priemonių rinkinys. Veikia bankų pertvarkymo fondas, buvo įvesti ankstyvosios intervencijos įgaliojimai ir iš dalies pakeistas rekapitalizavimo įstatymas, atsižvelgiant į Komisijos komunikatą dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo (nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d.) bankams skirtoms priemonėms finansų krizės sąlygomis paremti ⁽¹⁾. Siekiant geriau tenkinti MVĮ finansavimo poreikius, įgyvendinamas Nacionalinės garantijų sistemos efektyvumo didinimo ir valdymo gerinimo veiksmų planas;
- (15) padaryta tolesnė pažanga įgyvendinant augimą ir konkurencingumą didinančias struktūrines reformas. Valdžios institucijos ėmėsi papildomų priemonių nedarbui mažinti ir darbo rinkos veiksmingumui didinti, įskaitant aktyvumą skatinančią politiką ir jaunimo garantijų įgyvendinimo planą. Rengiami pakeitimai, turėsiantys įtakos teisingo darbuotojų atleidimo iš darbo apibrėžčiai darbo kodekse po to, kai ankstesnės nuostatos buvo paskelbtos nekonstitucinėmis. Papildomos priemonės priimtos švietimo srityje; apskritai čia padaryta patenkinama pažanga;
- (16) Vyriausybė patvirtino naują energetikos sektoriaus ūkio subjektų mokestį 2014 m., kuris turi būti atidžiai stebimas, siekiant išvengti iškraipymų sistemoje. Siekiant panaikinti energijos tarifų skolą ir užtikrinti sistemos tvarumą, reikalingos tolesnės reformos;
- (17) telekomunikacijų ir pašto sektoriuose buvo imtasi veiksmų, kad būtų laikomasi Sąjungos taisyklių ir būtų lengviau pasiekti programos tikslų. Universaliųjų paslaugų teikėjų atranka ir galiojančių sutarčių su rinkoje įsitvirtinusių operatorių persvarstymas yra teigiami pokyčiai siekiant visiškai įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/22/EB ⁽²⁾. Paskelbus teisės aktus, kuriais nustatoma koncesijos sutarčių su nacionaliniais pašto paslaugų teikėjais sistema, sumažėtų dabartinė koncesijos galiojimo trukmė ir taip padidėtų konkurencija. Valdžios institucijos ir toliau siekia didinti transporto sektoriaus tvarumą ir efektyvumą;

⁽¹⁾ OL C 216, 2013 7 30, p. 1.

⁽²⁾ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų Direktyva) (OL L 108, 2002 4 24, p. 51).

- (18) daroma pažanga rengiant konkrečių sektorių teisės aktus, siekiant suderinti juos su Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB ⁽¹⁾, nors buvo šiek tiek vėluojama priimti statybos sektoriaus reguliavimo sistemą ir iš dalies pakeisti profesinių organizacijų įstatus bei vidaus taisykles, siekiant priimti horizontalųjų pagrindų įstatymą dėl viešųjų profesinių asociacijų. Valdžios institucijos ir toliau siekia gerinti kontaktinio centro veikimą;
- (19) visiškai įgyvendinus naująją teisinę sistemą, pradedamas miesto nuomos reformos vertinimas. Valdžios institucijos siekia didinti pastangas kovoje su mokesčių slėpimu nuomos rinkoje;
- (20) daroma pažanga kuriant naująją nacionalinių reguliavimo institucijų (NRI) sistemą ir iš dalies keičiami atitinkami įstatai, kurie turėtų būti netrukus priimti. Vykdomojo potvarkio, kuriuo nustatomi reguliavimo institucijų įnašai 2014 m., paskelbimas buvo atidėtas;
- (21) teismų sistemos reformos toliau vykdomos pagal planą. Padaryta pažanga įgyvendinant teisminės struktūros įstatymą, kuriuo racionalizuojama teismų sistema, paskelbtas įstatymas, kuriuo stiprinama teisėsaugos pareigūnų ir bankroto administratorių organizacija, ir baigiama rengti nauja neteisminė procedūra, kuria bus įvestas ikiteisminis bylų rūšiavimas, siekiant nustatyti ir spręsti neteismines bylas. Priėmus teises nuostatas, kuriomis supaprastinamas licencijavimas turizmo, pramonės ir teritorijų planavimo srityse, daroma pažanga rengiant priemones, kuriomis siekiama gerinti licencijavimo aplinką ir mažinti administracinę naštą. Rengiamas teisės aktas dėl prekybos licencijavimo ir peržiūrimas miestų planavimo ir statybos teisinis režimas;
- (22) atsižvelgiant į minėtus pokyčius, Įgyvendinimo sprendimas 2011/344/ES turėtų būti iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo sprendimo 2011/344/ES 3 straipsnio 8 ir 9 dalys pakeičiamos taip:

„8. Portugalija, laikydamasi Susitarimo memorandumo sąlygų, 2014 m. patvirtina šias priemones:

- a) 2014 m. valdžios sektoriaus deficitas turi neviršyti 4 % BVP. Apskaičiuojant deficitą, neatsižvelgiama į galimas biudžetines bankų rėmimo priemonių išlaidas, susijusias su Vyriausybės finansų sektoriaus strategija. Šiam tikslui pasiekti Portugalija pateikia konsolidavimo priemones, kurių poveikis sudaro 2,3 % BVP, kaip numatyta 2014 m. biudžeto įstatyme, ir kuriomis remiami tuo tikslu priimti teisės aktai;
- b) be šiuo metu priimtų pensijų priemonių iki 2014 m. sausio mėn. pabaigos turi būti pakeisti galiojantys valstybės tarnautojų pensijų sistemos (CGA) teisės aktai, siekiant užtikrinti, kad naujosios tvarumo veiksnio taisyklės ir padidintas pensinis amžius faktiškai būtų taikomi ir šiai sistemai; 2014 m. vykdydama struktūrinę pensijų reformą, Portugalija taip pat kuria naujas išsamias priemones, kuriomis būtų užtikrintas jų tvarumas, kartu stiprinant lygybės principus;
- c) siekdama kontroliuoti galimus išlaidų nuokrypius Vyriausybė atidžiai stebi, kad būtų laikomasi ministerijų išlaidų ribų, kas mėnesį teikdama ataskaitas Ministrų tarybai;
- d) Portugalija greitai nustato ir įgyvendina numatytus našių ir našlaičių pensijai gauti būtinų sąlygų, taip pat internetinių lošimų licencijų pardavimo sąlygų pakeitimus. Be to, Portugalija imasi ryžtingų veiksmų, kad būtų įgyvendintas uosto koncesijų pardavimas;
- e) kad būtų laikomasi fiskalinio konsolidavimo tikslų, išsami įmonių pelno mokesčio reforma turi būti įgyvendinama pagal esamą biudžeto paketą;
- f) išlaikoma mokesčių išlaidoms centriniu, regioniniu arba vietos lygmeniu taikoma sustabdymo taisyklė (angl. *standstill rule*). Toliau turi būti stiprinamos pastangos kovojant su įvairių rūšių mokesčių slėpimu ir sukčiavimu, *inter alia*, vykdant naujosios e. sąskaitų išrašymo sistemos stebėseną. Per pirmąjį 2014 m. ketvirtį turi būti atliktas šešėlinės ekonomikos būsto rinkoje tyrimas, siekiant rasti būdų, kaip sumažinti nuomos mokesčių slėpimą;

⁽¹⁾ 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006 12 27, p. 36).

- g) jei neigiama teisinio ar kita biudžeto vykdymo rizika pasitvirtintų, Portugalija įgyvendina aukštos kokybės kompensacines priemones deficito tikslui pasiekti;
- h) po 2014 m. Portugalija turi pasiekti, kad valdžios sektoriaus deficitas būtų ne didesnis kaip 2,5 % BVP 2015 m., ir sustabdyti vidaus išiskolinimo didėjimą. Šiam tikslui pasiekti skirta strategija turi būti grindžiama valstybės reformos dokumentu, kuriame daugiausia dėmesio skiriama socialinės apsaugos tvarumui, viešojo administravimo reformai, didesniam sveikatos ir švietimo sektorių efektyvumui ir aplinkosaugos apmokestinimui. Vykdomos plataus masto konsultacijos su politiniais ir socialiniais partneriais, siekiant paspartinti ir apibrėžti vykdomas reformas. Pažanga šiame procese bus nagrinėjama vykdamą vienuoliktąją peržiūrą, o nustatytos priemonės turės būti atsispindėtos 2014 m. fiskalinės strategijos dokumente. Siekiant įvykdyti Sąjungos biudžeto sistemos reikalavimus, tame dokumente taip pat pateikiama informacija apie vidutinės trukmės biudžeto planus;
- i) Portugalija imasi papildomų priemonių, kad toliau stiprintų viešųjų finansų valdymo sistemą. Biudžeto susiskaidymas mažinamas ribojant biudžeto subjektų skaičių ir peržiūrint nuosavų pajamų klasifikaciją. Toliau taikoma išiskolinimo patvirtinimo ir sureguliuavimo strategija, o siekiant išvengti naujo išiskolinimo visuose viešuosiuose subjektuose, visiškai įgyvendintas išpareigojimų kontrolės įstatymas. Portugalija peržiūri biudžeto sistemos įstatymą, kad į nacionalinę teisę būtų visiškai perkelti atitinkami Sąjungos teisės aktai. Be to, Portugalija atlieka išsamesnę biudžeto sistemos įstatymo persvarstymą, siekdama vidutinės trukmės laikotarpiu racionalizuoti biudžeto asignavimų struktūrą, stiprinti atskaitomybę ir dar labiau įtvirtinti valstybės finansus. Portugalija užtikrina, kad priemonės, skirtos naujai biudžeto sistemai įgyvendinti centrinės valdžios lygmeniu, taip pat būtų taikomos regioniniu bei vietos lygmenimis;
- j) Portugalija tęsia reformų darbotvarkę, siekdama šiuolaikiško ir efektyvesnio pajamų administravimo, atitinkančio geriausią tarptautinę praktiką. Portugalija sumažina savivaldybių mokesčių įstaigų skaičių bent 25 % 2014 m. pirmajame ketvirtyje ir dar 25 % iki 2014 m. gegužės mėn. Išteklių, skirti mokesčių administravimo auditui atlikti, didinami ne mažiau kaip 30 % visų darbuotojų. Mokesčių administracijoje turi būti sukurtas naujas Mokesčių mokėtojų paslaugų departamentas, apjungiantis įvairias paslaugas mokesčių mokėtojams. Rizikos valdymo padalinys turi veikti visu pajėgumu jau pirmąjį 2014 m. ketvirtį, iš pradžių daugiausia dėmesio skirdamas tiksliniams projektams, kuriais būtų gerinamas savarankiškai dirbančių specialistų ir turtingų asmenų mokesčių reikalavimų laikymasis. Mokesčių surinkimo situacija turi būti nuolat stebima;
- k) Portugalija toliau įgyvendina reformas viešojo administravimo srityje. Atlikus išsamų viešojo administravimo atlyginimų skalės persvarstymą per dvyliktą peržiūrą, pirmąjį 2014 m. pusmetį turi būti sukurta, o iki 2014 m. galutinai suderinta bendra darbo užmokesčio skalė, kuria siekiama racionalizuoti darbo užmokesčio politiką ir užtikrinti jos nuoseklumą visose profesijose. Tai pakeis darbo užmokesčio peržiūrą, įtrauktą į 2014 m. biudžeto įstatymą. Be to, atlikus tyrimą dėl piniginių priedų, Portugalija turės parengti ataskaitą apie išsamią darbo užmokesčio priedų reformą. Teisės aktų projektai dėl bendros priedų skalės turi būti pateikti per dvyliktą peržiūrą;
- l) Portugalija baigia įgyvendinti bendrų paslaugų viešojo administravimo srityje strategiją;
- m) Portugalija visiškai įgyvendina naująją teisinę ir institucinę viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sistemą. Įvairiuose sektoriuose turi būti vykdomos pakartotinės derybos dėl viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės siekiant sumažinti jų įtaką biudžetui. Priėmus naująją valstybinių įmonių pagrindų įstatymą ir atsižvelgiant į sustiprintą finansų ministerijos kaip akcininkės vaidmenį, turi būti sukurta techninis padalinys valstybės įmonėms stebėti. Vyriausybė tęsia savo plačią valstybinių įmonių pertvarkymo programą siekdama tvarios veiklos pusiausvyros. Portugalijos Vyriausybė turi toliau vykdyti jau numatytas privatizacijas;
- n) Portugalija pateikia ataskaitą, kurios tikslai yra šie:
- i) nustatyti, kur dubliuojamos paslaugos ir jurisdikcija, taip pat kitus centrinio ir vietos lygmenų valdžios neveiksmingumo šaltinius; ir
- ii) pertvarkyti decentralizuotų ministerijų tarnybų tinklą panaudojant „Lojas do Cidadão“ (administracijos ir viešųjų paslaugų bendrų kontaktinių punktų) tinklą ir kitas priemones, kurios veiksmingiau apima geografines vietas, taip pat labiau naudojantis bendromis paslaugomis ir skaitmeninės valdžios paslaugomis;
- o) Portugalija užtikrina sveikatos priežiūros sistemos veiksmingumą ir efektyvumą toliau racionaliai naudodama paslaugas ir kontroliuodama išlaidas, siekdama sumažinti valstybės išlaidas vaistams ir panaikinti išiskolinimą;

- p) Portugalija tęsia ligoninių tinklo reorganizaciją ir racionalizaciją, specializuodama ir koncentruodama ligoninių paslaugas bei mažindama jų apimtį, įvesdama ligoninių bendrą valdymą ir apjungdama jų veiklą, bei užtikrina ligoninių reorganizavimo daugiametį veiksmų plano įgyvendinimą;
- q) priėmusi Įstatymo 6/2006 dėl naujos nuomos miestuose pakeitimus ir įstatymo galią turintį dekretą, kuriuo supaprastinama renovacijų administracinė procedūra, Portugalija vykdo išsamią būsto rinkos veikimo peržiūrą;
- r) laikydamasi Konstitucinio teismo 2013 m. rugsėjo 20 d. sprendimo, Portugalija turi kurti ir diegti alternatyvias darbo rinkos reformų galimybes, turinčias panašų poveikį;
- s) Portugalija skatina darbo užmokesčio pokyčius, atitinkančius darbo vietų kūrimo ir įmonių konkurencingumo didinimo tikslus, siekiant panaikinti makroekonominį disbalansą. Programos įgyvendinimo laikotarpiu minimalus darbo užmokestis didinamas tik tuomet, jei tai pagrįsta atsižvelgiant į ekonomikos ir darbo rinkos pokyčius;
- t) Portugalija ir toliau didina aktyvios darbo rinkos politikos priemonių veiksmingumą, atsižvelgdama į vertinimo ataskaitos ir veiksmų plano, kuriuo siekiama gerinti valstybinių užimtumo tarnybų veikimą, rezultatus;
- u) Portugalija toliau įgyvendina priemones, išdėstytas veiksmų planuose vidurinio išsilavinimo ir profesinio rengimo ir mokymo kokybei gerinti; visų pirma Vyriausybė pateikia planus siekiant padidinti mokyklų finansavimo sistemos veiksmingumą ir steigti pavyzdines profesines mokyklas;
- v) Portugalija priima dar nepriimtus išskirtinius sektorinius pakeitimus, reikalingus siekiant visapusiškai įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB (*);
- w) Portugalija gerina verslo aplinką baigdama įgyvendinti administracinės naštos mažinimo reformas (visapusiškai veikiančių kontaktinių centrų, numatytų Direktyva 2006/123/EB, ir patvirtinimo nereikalaujančių projektų), įtraukdama reglamentuojamųjų profesijų ypatybes į atitinkamas Sąjungos direktyvas ir dar labiau supaprastindama esamą licencijų išdavimo tvarką, reglamentus ir kitą ekonomikoje susidarantią administracinę naštą, kuri yra didžiausia ekonominės veiklos plėtojimo kliūtis;
- x) Portugalija baigia uostų valdymo sistemos reformą, įskaitant uostų veiklos koncesijų nuodugnią peržiūrą;
- y) Portugalija įgyvendina priemones, kuriomis gerinamas transporto sistemos veikimas;
- z) Portugalija toliau vykdo ES geležinkelių transporto teisės aktų paketą perkėlimą;
- aa) Portugalija įgyvendina planą, pagal kurį sukuriamą nepriklausoma dujų ir elektros energijos logistikos operatoriaus bendrovė;
- ab) Portugalija įgyvendina tinkamas priemones, skirtas energijos tarifų skolai panaikinti ir nacionalinės elektros sistemos tvarumui užtikrinti;
- ac) Vyriausybė Portugalijos Parlamentui teikia pakeistus profesinių įstaigų statutus;
- ad) Portugalija tvirtina atitinkamus nacionalinių reguliavimo institucijų įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų pakeitimus;
- ae) Portugalija toliau šalina kliūtis patekti į rinką, švelnina esamus leidimų išdavimo reikalavimus ir mažina administracinę naštą paslaugų sektoriuje;
- af) Portugalija kas ketvirtį skelbia lėšų išieškojimo rodiklius, įmonių bankroto bylų nagrinėjimo trukmę ir išlaidas, mokestinių bylų nagrinėjimo trukmę ir išlaidas bei teismo sprendimų įvykdymo rodiklius;
- ag) Portugalija priima statybos įstatymus ir kitus sektorinius pakeitimus, siekdama visiškai įgyvendinti Direktyvą 2006/123/EB;
- ah) Portugalija vertina pasirenkamosios PVM pinigų apskaitos sistemos poveikį;
- ai) Portugalija vykdo reglamentavimo išlaidų, kurios, panašu, gali turėti didesnę poveikį ekonominei veiklai, inventorizaciją ir analizę.

9. Siekiant atkurti pasitikėjimą finansų sektoriumi, Portugalija siekia išlaikyti tinkamą kapitalo lygį savo bankų sektoriuje ir užtikrina metodišką išsiskolinimo mažinimą, laikydamosi Susitarimo memorandume nustatytų terminų. Šioje srityje Portugalija įgyvendina su Komisija, ECB ir TVF suderintą Portugalijos bankų sektoriaus strategiją, kad būtų išsaugotas finansinis stabilumas. Visų pirma Portugalija:

- a) stebi bankų perėjimą prie Direktyvos dėl kapitalo poreikio (DKP IV) IV rinkinyje nustatytų naujų kapitalo taisyklių ir užtikrina, kad kapitalo rezervo reikalavimas ir toliau atitiktų sudėtingą veiklos aplinką;
- b) skatina bankus tvariai stiprinti savo įkaitų rezervus;
- c) lieka išsipareigojusi toliau remti bankų sistemą, jei reikia, skatinti bankus ieškoti privačių sprendimų, o bankų mokumo paramos priemonės ištekiais pagal neseniai iš dalies pakeistas Sąjungos valstybės pagalbos taisykles galima toliau remti perspektyvius bankus, laikantis griežtų sąlygų;
- d) užtikrina subalansuotą ir metodišką bankų sektoriaus išsiskolinimo mažinimą – tai labai svarbu siekiant ilgam panaikinti finansavimo disbalansą ir vidutinės trukmės laikotarpiu sumažinti priklausomybę nuo Eurosistemos teikiamo finansavimo. Bankų finansavimo ir kapitalo planai peržiūrimi kas ketvirtį;
- e) toliau stiprina Banco de Portugal (BdP) priežiūros organizaciją, optimizuoja priežiūros procesus, kuria ir diegia naujas priežiūros metodikas ir priemones. BdP peržiūrės neveiksnių paskolų standartus, siekdamas konvergencijos su kriterijais, įtrauktais į atitinkamą EBI techninį standartą laikantis Sąjungos lygmeniu nustatytų terminų;
- f) toliau kas ketvirtį stebi galimus bankų kapitalo poreikius, laikydamosi į ateitį orientuoto požiūrio nepalankiomis sąlygomis, įskaitant naujosios „iš viršaus į apačią“ testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemos integravimą į kokybės užtikrinimo procesą, kuris leidžia peržiūrėti svarbiausius veiksnius siekiant rezultatų;
- g) toliau racionalizuoja valstybės įmonių grupę Caixa Geral de Depósitos (CGD);
- h) perduoda Banco Português de Negócios (BPN) kreditų, kurie dabar laikomi „Parvalorem“, valdymą įmonėms, kurios atrenkamos konkurso būdu ir kurioms suteikiami įgaliojimai laipsniškai išieškoti turtą ir užtikrina, kad kitų dviejų valstybės specialiosios paskirties įmonių patronuojamosios įmonės ir turtas būtų parduoti laiku;
- i) analizuoja bankų gaivinimo planus ir sistemai teikia gaivinimo planų rekomendacijas, laikydamosi atitinkamų EBI techninių standartų (jų projekto) bei būsimos Sąjungos direktyvos dėl kredito įstaigų gaivinimo bei pertvarkymo ir rengia pertvarkymo planus, remdamasi bankų pateiktomis ataskaitomis;
- j) baigia įgyvendinti finansų įstaigų dalyvavimo namų ūkiams skirtoje neteisminėje skolų restruktūrizavimo procedūroje sistemą ir palengvina įmonių skolos restruktūrizavimo vykdymą;
- k) rengia ketvirčio ataskaitas apie naujų restruktūrizavimo priemonių įgyvendinimą; remdamasi neseniai atlikta apklausa ieško alternatyvų sėkmingam bendrovių, kurios yra susijusios su viešųjų išlaidų peržiūra (speciali gaivinimo procedūra didelių finansinių sunkumų turinčioms bendrovėms) ir SIREVE (bendrovių gaivinimo sistema pagal neteisminius susitarimus su sunkioje ekonominėje padėtyje esančiomis arba neišvengiamą bankrotą patiriančiomis arba faktinį bankrotą patiriančiomis bendrovėmis), gaivinimui stiprinti;
- l) per ketvirčio ataskaitas toliau stebi didelį bendrovių ir namų ūkių sektorių išsiskolinimą ir naujosios skolų restruktūrizavimo sistemos įgyvendinimą, siekdama užtikrinti, kad jis veiktų kuo veiksmingiau;
- m) remdamasi jau pateiktais pasiūlymais skatina įmonių sektoriaus finansavimo galimybių diversifikavimą, rengia ir įgyvendina sprendimus, kuriais įmonių sektoriui suteikiamos kitos finansavimo galimybės nei tradiciniai bankų kreditai, taikydama įvairias priemones, skirtas prieigai prie kapitalo rinkų gerinti;
- n) gerina veiklos rezultatus ir esamų Vyriausybės finansuojamų kredito linijų valdymą, remdamasi neseniai atlikto išorės audito rezultatais. Įgyvendina neseniai peržiūrėtą nacionalinės garantijų sistemos valdymo gerinimo ir šių sistemų efektyvumo užtikrinimo, kartu mažinant riziką valstybei, veiksmų planą;
- o) įsteigia plėtos finansų įstaigą, skirtą supaprastinti ir centralizuoti atlyginamos Sąjungos struktūrinių fondų finansinių priemonių dalies valdymą 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu. Institucija nepriima indėlių ar kitų grąžintinų lėšų iš visuomenės ir neužsiima tiesioginiu skolinimu.

(*) 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006 12 27, p. 36).⁴

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja pranešimo apie jį dieną.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Portugalijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2014 m. vasario 18 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

G. STOURNARAS

III

(Kiti aktai)

EUROPOS EKONOMINĖ ERDVĖ

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS SPRENDIMAS

Nr. 303/13/COL

2013 m. liepos 10 d.

dėl Šiaurės Norvegijos Užsakomųjų skrydžių fondo schemos (Norvegija)

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA (TOLIAU – INSTITUCIJA),

ATSIŽVELGDAMA į Europos ekonominės erdvės susitarimą (toliau – EEE susitarimas), ypač į jo 61 straipsnį ir 26 protokolą,

ATSIŽVELGDAMA į ELPA valstybių susitarimą dėl Priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo (toliau – Susitarimas dėl Priežiūros institucijos ir Teismo), ypač į jo 24 straipsnį,

ATSIŽVELGDAMA į Susitarimo dėl Priežiūros institucijos ir Teismo 3 protokolą (toliau – 3 protokolą), ypač į jo I dalies 1 straipsnio 2 dalį ir II dalies 6 straipsnį ir 7 straipsnio 4 dalį,

kadangi:

I. FAKTAI

1. Procedūra

- (1) Po diskusijų su Institucija iki pranešimo pateikimo, 2012 m. gegužės 2 d. raštu, Norvegijos valdžios institucijos pranešė apie valstybės pagalbos Šiaurės Norvegijos Užsakomųjų skrydžių fondui schemą pagal 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalį ⁽¹⁾.
- (2) 2012 m. birželio 27 d. raštu ⁽²⁾ Institucija pranešė Norvegijos valdžios institucijoms apie savo sprendimą pradėti 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 2 dalyje ir II dalies 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą oficialią tyrimo procedūrą dėl planų teikti pagalbą pagal Šiaurės Norvegijos Užsakomųjų skrydžių fondo schemą.
- (3) Apie Institucijos sprendimą (Nr. 246/12/COL) pradėti procedūrą paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir jo EEE priede ⁽³⁾.
- (4) Norvegijos valdžios institucijos pateikė savo pastabas dėl Sprendimo Nr. 246/12/COL 2012 m. rugpjūčio 27 d. raštu ⁽⁴⁾.
- (5) Institucija gavo aštuonių suinteresuotų trečiųjų šalių pastabas dėl Sprendimo Nr. 246/12/COL ⁽⁵⁾.
- (6) Norvegijos valdžios institucijos 2012 m. lapkričio 15 d. ⁽⁶⁾ ir 2013 m. balandžio 23 d. ⁽⁷⁾ raštais pateikė savo pastabas dėl trečiųjų šalių pateiktų pastabų.

⁽¹⁾ Dok. Nr. 632837 ir 322824.

⁽²⁾ Dok. Nr. 638133.

⁽³⁾ OL C 291, 2012 9 27, p. 2 ir EEE priedas Nr. 53, 2012 9 27, p. 36.

⁽⁴⁾ Dok. Nr. 644991.

⁽⁵⁾ *Innovative Experiences* (dok. Nr. 650797), *NHO Reiseliv* (dok. Nr. 650549), *NHO Luftfart* (dok. Nr. 650733), *Avinor* (dok. Nr. 650806), *VinterTroms AS* (dok. Nr. 650827), *Northern Norway Tourist Board Ltd.* (dok. Nr. 650958), viešbučių tinklų *Rica Hotels* ir *Thon Hotels* (dok. Nr. 650880) ir *Voigt Travel b.v.* (dok. Nr. 668161).

⁽⁶⁾ Dok. Nr. 653590 ir 653595.

⁽⁷⁾ Dok. Nr. 669821.

2. Siūlomos priemonės aprašymas

2.1. Užsakomųjų skrydžių fondo schema

- (7) Pagal šią priemonę numatyta sukurti Užsakomųjų skrydžių fondo schemą (toliau – Užsakomųjų skrydžių fondas arba schema), pagal kurią bus teikiama pagalba įmonėms, organizuojančioms keliones užsakomaisiais skrydžiais ⁽⁸⁾ į tris Šiaurės Norvegijos apskritis – Nordlandą, Tromsę ir Finnmarką (toliau – apskritys). Užsakomųjų skrydžių fondas bus ne pelno įmonė, per kurią bus teikiama pagalba. Užsakomųjų skrydžių fondo kapitalizacijai bus panaudotos visų trijų apskričių lėšos.
- (8) Schema bus taikoma užsakomiesiems skrydžiams į visus Šiaurės Norvegijos oro uostus. Pasak Norvegijos valdžios institucijų, jos tikisi, kad pagal schemą bus naudojami tik dideli orlaiviai ⁽⁹⁾, nes paprastai tik tokie orlaiviai tinka užsakomiesiems skrydžiams ⁽¹⁰⁾. Perteklinių pajėgumų esama visuose Šiaurės Norvegijos oro uostuose.
- (9) Pagalba bus padengiama iki 25 % visų užsakomojo skrydžio sąnaudų, kelionių organizatoriaus patirtų organizuojant tinkamus skrydžius, ir ji bus teikiama tik tokioms sąnaudoms padengti ⁽¹¹⁾.
- (10) Norvegijos valdžios institucijos numato, kad įsteigtas Užsakomųjų skrydžių fondas paskatins pradėti 16 užsakomųjų skrydžių serijų ⁽¹²⁾, kurių kiekvieną sudarys po septynis grįžtamuosius reišus, t. y. iš viso 112 grįžtamųjų reišų, per pirmus metus. 60 % vietų užimtumas ⁽¹³⁾ yra „blogiausias scenarijus“, kuriam esant pagalbos intensyvumas bus didžiausias. ⁽¹⁴⁾ Numatant, kad vidutinis vietų užimtumas bus 60 %, apskaičiuota bendra metinė Užsakomųjų skrydžių fondo pagalbos suma turėtų būti apie 8 400 000 NOK ⁽¹⁵⁾.
- (11) Ši schema yra Norvegijos valdžios institucijų nuoseklios regioninės plėtros strategijos dalis. Vienas svarbiausių Norvegijos „Tolimosios šiaurės politikos“ tikslų yra „regioninėmis ir nacionalinėmis pastangomis, bendradarbiaujant su užsienio partneriais ir suinteresuotomis vietos gyventojų grupėmis, sudaryti palankias sąlygas užimtumui, vertės kūrimui ir gerovei visoje šalyje“ ⁽¹⁶⁾. Turizmui tenka svarbi vieta Šiaurės Norvegijos politikoje siekiant neleisti, kad toliau mažėtų gyventojų, šiuo tikslu kuriant darbo vietas turizmo pramonėje. Užsakomųjų skrydžių fondas taip pat minimas Norvegijos Vyriausybės turizmo strategijoje ⁽¹⁷⁾. Pastangos didinti turizmą siekiant, kad gyventojų nemažėtų, yra svarbi Nordlando, Tromsės ir Finnmarko apskričių regioninės valdžios institucijų politikos kryptis ⁽¹⁸⁾.

⁽⁸⁾ Užsakomaisiais skrydžiais vadinami nereguliarūs skrydžiai.

⁽⁹⁾ Boeing 737 kategorijos ir didesni orlaiviai.

⁽¹⁰⁾ Didelius orlaivius šiuo metu gali priimti šie Šiaurės Norvegijos oro uostai: Tromsės, Budės, Haštado-Narviko (Evenese), Altos, Kirkeneso (Hioibuktmojene), Bardufoso, Svalbardo, Lakselvo (Banake) ir Andiojos (jie taip pat vadinami „Šiaurės pašvaistės oro uostais“). Dėl Svalbardo žr. EEE susitarimo 40 protokolą.

⁽¹¹⁾ Žr. 2.5 skirsnį, kuriame schema aprašyta išsamiau.

⁽¹²⁾ „Užsakomųjų skrydžių serija“ vadinami užsakomieji skrydžiai tarp dviejų vykimo vietų, kurie kartojami tam tikrą laiką tarpą (pvz., skrydžiai kas savaitę vasario–balandžio mėn. iš Budės į Londoną ir atgal).

⁽¹³⁾ Vietų užimtumas yra parduotų vietų į skrydį procentas. Vietų užimtumas bus nustatomas dalijant tikrąjį išvykstančių keleivių skaičių iš didžiausio vietų skaičiaus orlaivyje.

⁽¹⁴⁾ Pagalba gali būti teikiama užsakomųjų skrydžių serijai ir tada, kai vidutinis vietų užimtumas nesiekia 60 %, tačiau didžiausia galima pagalbos suma vis tiek yra lygi 25 % užsakomojo skrydžio sąnaudų esant 60 % vietų užimtumui. Kai vietų užimtumas nesiekia 60 %, pagalba nepadengs visų užsakomojo skrydžio organizatoriaus nuostolių. Tai parodyta 26 dalies grafike.

⁽¹⁵⁾ Tai pagalba, kurios intensyvumas yra 25 % visų užsakomųjų skrydžių sąnaudų. Visą įvertintą užsakomųjų skrydžių sąnaudų suma yra 33 600 000 NOK (vieno grįžtamąjo reiso 300 000 NOK sąnaudos padaugintos iš 112).

⁽¹⁶⁾ Žr. Norvegijos Vyriausybės baltąją knygą „Tolimoji šiaurė. Vizija ir politikos priemonės“ (Meld. St. 7 (2011–2012 m.), sutrumpinta versija, p. 25). Vienas iš prioritetų yra „toliau skirti dėmesio Šiaurės Norvegijos ir Svalbardo kelionių ir turizmo pramonei ir skatinti tolesnį kelionių ir turizmo pramonės dalyvių bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą“ (p. 37, http://www.regjeringen.no/upload/UD/Vedlegg/Nordområdene/UD_nordområdene_EN_web.pdf). Norvegijos Vyriausybės 2009–2013 m. laikotarpio politikos programoje pabrėžiama turizmo, ypač Šiaurės Norvegijoje, svarba: „Šiaurės Norvegija yra unikalus kelionių maršrutas; jai būtina suteikti galimybę suprasti ir atskleisti savo potencialą“ (p. 22, http://arbeiderpartiet.no/file/download/4861/58544/file/soriamoria2_english.pdf).

⁽¹⁷⁾ Žr. Norvegijos Vyriausybės turizmo strategiją: „Avinor“ ikūrė „Šiaurės pašvaistės oro uostus“ kaip vieną bendrą visų didžiausių Šiaurės Norvegijos oro uostų prekės ženklą [...] „Avinor“ pritaria Šiaurės Norvegijos Užsakomųjų skrydžių fondo įsteigimui [...] Toks Užsakomųjų skrydžių fondas reikalingas skatinant užsakomąsias keliones į šį regioną. Iš pramonės dalyvių atsiliepimų galima spręsti, kad tai bus svarbi skrydžių eismą suaktyvinsianti iniciatyva“ („Kelionės tikslas – Norvegija: nacionalinė turizmo pramonės strategija“, p. 76, http://www.regjeringen.no/pages/37646196/Lenke_til_strategien-engelsk.pdf).

⁽¹⁸⁾ Pavyzdžiui, Nordlando apskrityje parengta „Turizmo Nordlande 2011–2015 m. laikotarpiu strategija“ (<http://www.nfk.no/Filnedlasting.aspx?MId=1266&FilId=11230>).

- (12) Užsakomųjų skrydžių fondas tikriausiai bus įsteigtas kaip visoms trim apskrityms priklausanti įmonė. Užsakomųjų skrydžių fondo direktorių valdyba paskirs grupę, kuri tenkins nustatytus kriterijus atitinkančias paraiškas suteikti pagalbą pagal šią schemą.

2.2. Objektų ir potencialus pagalbos priemonės poveikis

- (13) Užsakomųjų skrydžių fondo tikslas yra padidinti oro uostų naudojimą Šiaurės Norvegijoje ir taip skatinti regiono ekonominę plėtrą. Šia pagalbos priemone tikimasi sumažinti su užsakomųjų (nereguliarių) skrydžių į Šiaurės Norvegiją organizavimu siejamą ekonominę riziką.
- (14) Visose trijose apskrityse gyventojų tankis mažas, vidutiniškai 4,2 gyventojų kvadratiniam kilometre, taigi jos priskirtinos „rečiausiai apgyvendintiems regionams“, kaip apibrėžta Institucijos regioninės pagalbos gairėse ⁽¹⁹⁾. Be to, šiose apskrityse mažėja gyventojų.
- (15) Anksčiau su Šiaurės Norvegija jungė keletas užsakomųjų skrydžių maršrutų, bet jie nebuvo sėkmingi ⁽²⁰⁾. To priežastis galėjo būti užsakomiesiems skrydžiams taikomos atšaukimo taisyklės. Atšaukti skrydį, kai iki jo lieka nedaug laiko, labai brangiai kainuoja. Galutinis užsakomojo skrydžio atšaukimo ar patvirtinimo terminas yra keli mėnesiai iki užsakomųjų skrydžių serijos pradžios. Jeigu iki šio termino parduodama nedaug bilietų, užsakomųjų skrydžių serija dažnai atšaukiama, antraip kelionių organizatoriai rizikuotų, kad jam teks mokėti atšaukimo mokestį arba patirti nuostolių dėl pustuščio orlaivio. Turizmo pramonės dalyviai mano, kad sumažinus šią riziką įvyktų daug daugiau skrydžių, jie galbūt net būtų pelningi. Vis dėlto atrodo, kad kelionių organizatoriai, užuot laukę ir tikėjęsi gauti pelno dėl bilietų pirkimo prieš pat skrydį, yra linkę vėrciau atšaukti skrydžius, kad nereikėtų skristi pustuščiais orlaiviais.
- (16) Įvertintas turizmo poveikis trijų apskričių ekonomikai 2010 m. sudarė apie 14 mlrd. NOK. Į jį įskaičiuotas ir tiesioginis, ir netiesioginis turizmo poveikis ⁽²¹⁾. Tolesnėje lentelėje pateikta pavyzdžių, kiek iš turistų uždirbo įvairūs trijų apskričių pramonės sektoriai ⁽²²⁾.

Apskritis/pramonės sektorius	Maistas ir gėrimai	Keleivių vežimas	Renginiai ir pramogos	Maistas ir gėrimai	Apranga ir avalynė	Suvenyrai, žemėlapiai ir kt.
Finmarkas	311,7 mln.	470,8 mln.	51,1 mln.	192,9 mln.	45,8 mln.	23,2 mln.
Tromsė	453,9 mln.	1457,8 mln.	80,0 mln.	250,8 mln.	59,6 mln.	31,6 mln.
Nordlandas	664,0 mln.	2654,6 mln.	110,3 mln.	428,7 mln.	101,9 mln.	46,6 mln.

⁽¹⁹⁾ Institucijos 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairės, OL L 231, 1994 9 3, p. 1 ir EEE priedas Nr. 32, 1994 9 3, p. 42, taip pat paskelbtos internete <http://www.efasurv.int/state-aid/legal-framework/state-aid-guidelines/>. Gairės paskutinį kartą pakeistos 2006 m. balandžio 6 d. ir paskelbtos OL L 54, 2008 2 28, p. 1 ir EEE priede Nr. 11, 2008 2 28, p. 1. Šios gairės atitinka Europos Komisijos priimtas 2007–2013 m. nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gaires, paskelbtas OL C 54, 2006 3 4, p. 13 (toliau – regioninės pagalbos gairės). Visos trys apskritys yra NUTS II lygio regionai. Gyventojų tankis yra mažiausias Finmarke – 1,6 gyventojų kvadratiniam kilometre.

⁽²⁰⁾ 2009 m. Institucija patvirtino pagalbos su Budės miestu (antru didžiausiu miestu Šiaurės Norvegijoje) jungiančių maršrutų plėtrai schemą, žr. Institucijos sprendimą Nr. 179/09/COL (dėl „Budės miesto maršrutų plėtros fondo“). Maršrutų plėtros fondas dar niekam nesuteikė pagalbos pagal šią schemą. Vežėjas „Norvegijos oro linijos“ trejus metus rengė skrydžius maršrutu tarp Tromsės ir vieno didžiausių Europos miestų. Nepaisant „Avinor“ paramos, šis maršrutas nebuvo pelningas. Jis panaikintas 2011 m. kovo mėn. „Air Baltic“ rengė skrydžius sezoniniu maršrutu tarp Tromsės ir Rygos dukart per savaitę nuo balandžio 1 d. iki rugsėjo 30 d. Šis maršrutas panaikintas 2011 m. SAS rengia skrydžius maršrutu tarp Tromsės ir Stokholmo dukart per savaitę nuo liepos 1 d. iki rugpjūčio 15 d. Be to, vienas Rusijos oro vežėjas rengia skrydžius triskart per savaitę iš Tromsės į Rusijos miestą Murmanską. Kadangi tarptautinių maršrutų yra nedaug, daroma prielaida, kad Šiaurės Norvegijos oro uostus su Europos miestais jungiantys maršrutai netenkina komercinių oro vežėjų interesų (dok. Nr. 632837).

⁽²¹⁾ Tiesioginis poveikis yra susijęs su vartojimu, už kurį turistai sumoka savo pinigais. Netiesioginis poveikis siejamas su turistų išleistų pinigų verte platesnėms sritims, pavyzdžiui, prekių ir paslaugų pagal subrangos sutartis paklausa.

⁽²²⁾ Visi skaičiai pateikti Norvegijos kronomis (NOK) remiantis duomenimis, pateiktais ataskaitoje „Kelionių poveikis Triondelago ir Šiaurės Norvegijos ekonomikai 2010 m.“, kurią parengė Šiaurės Norvegijos vykdomasis komitetas (Landsdelsutvalget) ir Šiaurės Norvegijos turizmo paslaugų teikėjų asociacija (NHO Reiseliv Nord-Norge).

- (17) Šiaurės Norvegijos viešbučių pramonės problemos yra perteklinis pajėgumas ir per mažas veiklos pelnas. Be to, turimi pajėgumai labai nevienodai panaudojami per ištisus metus. Sunkumų turizmo pramonei kelia daugelio darbo vietų sezoniskumas. Norvegijos valdžios institucijų manymu, taikoma pagalbos schema padidins turizmą ne sezono metu, o tai itin padės užimtumui turizmo pramonėje. 2012 m. įvertinta, kad keliautojai, atvykę į Šiaurės Norvegiją, šiame regione išleistų 9 000 NOK (vienam asmeniui) ⁽²³⁾. Norvegijos valdžios institucijų manymu, nedidelė pagalba iš Užsakomųjų skrydžių fondo paskatins turistus išleisti kur kas daugiau pinigų šioje teritorijoje, kuriai skirta pagalbos schema. Tai parodyta tolesnėje lentelėje ⁽²⁴⁾.

Vidutinis vietų užimtumas orlaivyje	Turistų skaičius pirmaisiais metais	Užsakomųjų skrydžių fondo pagalbos suma	Turistų išlaidos	Užsakomųjų skrydžių fondo išlaidų ir turistų išlaidų santykis proc.
60 %	10 714	8 400 000	96 422 400	8,7 %
61 %	10 892	7 980 000	98 029 440	8,1 %
62 %	11 071	7 560 000	99 636 480	7,6 %
63 %	11 249	7 140 000	101 243 520	7,1 %
64 %	11 428	6 720 000	102 850 560	6,5 %
65 %	11 606	6 300 000	104 457 600	6,0 %
66 %	11 785	5 880 000	106 064 640	5,5 %
67 %	11 964	5 460 000	107 671 680	5,1 %
68 %	12 142	5 040 000	109 278 720	4,6 %
69 %	12 321	4 620 000	110 885 760	4,2 %
70 %	12 499	4 200 000	112 492 800	3,7 %
71 %	12 678	3 780 000	114 099 840	3,3 %
72 %	12 856	3 360 000	115 706 880	2,9 %
73 %	13 035	2 940 000	117 313 920	2,5 %
74 %	13 213	2 520 000	118 920 960	2,1 %
75 %	13 392	2 100 000	120 528 000	1,7 %
76 %	13 571	1 680 000	122 135 040	1,4 %
77 %	13 749	1 260 000	123 742 080	1,0 %
78 %	13 928	840 000	125 349 120	0,7 %
79 %	14 106	420 000	126 956 160	0,3 %
80 %	14 285	0	128 563 200	0,0 %

⁽²³⁾ Pranešimo (dok. Nr. 632837) p. 11 minima Transporto ekonomikos instituto (*Transportøkonomisk institutt, TØI*) 2007 m. ataskaita Nr. 941/2008 (<https://www.tøi.no/getfile.php/Publikasjoner/T%C3%98I%20rapporter/2008/941-2008/941-hele%20%20rapporten%20elektronisk-ny.pdf>).

⁽²⁴⁾ Pasak Norvegijos valdžios institucijų, šie apytikriai skaičiai buvo nustatyti rengiant Užsakomųjų skrydžių fondo biudžetą. Lentelėje pateikti skaičiai yra apvalinti, todėl ne visai tikslūs.

2.3. Pagalbos priemonės nacionalinis teisinis pagrindas

- (18) Užsakomųjų skrydžių fondo biudžetas bus sudarytas atitinkamų apskričių kapitalo injekcijomis. Teikiamos pagalbos teisinis pagrindas bus apskričių valdžios institucijų sprendimai dėl biudžeto ⁽²⁵⁾.
- (19) Užsakomųjų skrydžių fondui bus leidžiama teikti pagalbą jo įstatuose nustatyta tvarka; fondas su pagalbos gavėjais sudarys nustatytos formos sutartis.

2.4. Pagalbos gavėjai

- (20) Užsakomųjų skrydžių fondo pagalbos prašys kelionių, t. y. užsakomųjų skrydžių, organizatoriai. Visoms Užsakomųjų skrydžių fondui teikiamoms paraiškoms turės pritarti trys šalys:

— kelionių organizatorius – tiesioginis pagalbos gavėjas;

— turizmo vietovės paslaugų teikėjas. Juo gali būti turizmo maršruto valdymo bendrovė, viešbutis, turizmo centras ar bet koks kitas komercinių turizmo paslaugų teikėjas. Užsakomųjų skrydžių fondas neteiks pagalbos „tik skrydžių projektams“. Reikės įrodyti, kad teritorijoje, kuriai remti skirta ši pagalbos schema, organizuojamos turistinės kelionės apima ir „vietos susitarimą“, kurio vertė yra bent 800 NOK vienam turistui;

— oro vežėjas, kuris privalo pranešti apie visas su užsakomųjų skrydžių serija susijusias sąnaudas, terminus, baidas, išsipareigojimus ir atsakomybę.

- (21) Užsakomųjų skrydžių fondo pagalbą tvirtinanti grupė gali atmesti paraišką, jei:

— pasiekta leistina Užsakomųjų skrydžių fondo direktorių valdybos nustatyta atitinkamo laikotarpio pagalbos lėšų riba;

— manoma, kad kuris nors iš pagalbos gavėją remiančių partnerių nepajėgs pasiekti reikiamų paraiškoje nurodytų komercinės veiklos rezultatų;

— paraiška yra neišsami arba parengta nesilaikant Užsakomųjų skrydžių fondo paskelbtų gairių.

- (22) Užsakomųjų skrydžių fondas teiks pagalbą įmonėms, organizuojančioms keliones užsakomaisiais skrydžiais į Šiaurės Norvegiją. Tokie kelionių organizatoriai gali būti įsisteigę Šiaurės Norvegijoje ar kitoje vietoje, EEE ar už jos ribų.

2.5. Pagalbos intensyvumas, tinkamos finansuoti sąnaudos, sutapimas su kitomis pagalbos schemomis

- (23) Pagalba bus padengiama iki 25 % visų užsakomojo skrydžio sąnaudų ir ji bus teikiama tik tokioms sąnaudoms padengti (t. y. turistinių kelionių organizatoriaus sutarties su oro vežėju finansiniams išsipareigojimams įvykdyti). Jokios kitos kelionių organizatorių patirtos sąnaudos nėra tinkamos finansuoti pagal šią schemą.

- (24) Pagalba bus apskaičiuojama remiantis „vidutinių vietų užimtumu“ per atitinkamos užsakomųjų skrydžių serijos skrydžius, išskyrus tuščių orlaivių skrydžius ⁽²⁶⁾. Vietų užimtumas bus nustatomas dalijant tikrąjį išvykstančių keleivių skaičių iš didžiausio vietų skaičiaus orlaivyje. Keleivių duomenys bus gauti remiantis oficialia Norvegijos oro uostų administracijos informacija. Į tuščių orlaivių skrydžius nebus atsižvelgiama skaičiuojant vidutinį vietų užimtumą, bet jie bus įtraukti skaičiuojant visas tinkamas finansuoti užsakomųjų skrydžių serijos sąnaudas.

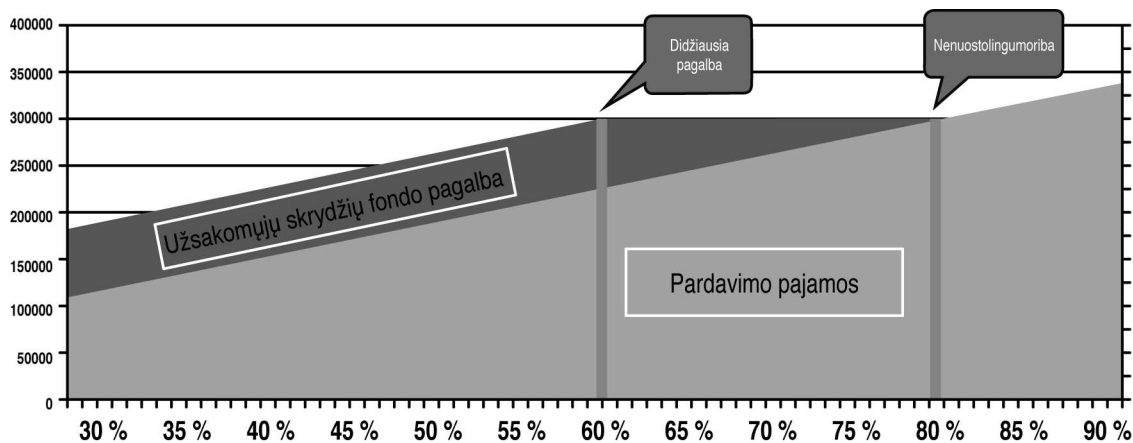
⁽²⁵⁾ Gali būti taip, kad Norvegijos Vyriausybė skirs lėšų ir iš valstybės biudžeto.

⁽²⁶⁾ Tuščių orlaivių skrydžiai (angl. *empty legs*) – orlaivių pristatymas į vietą užsakomųjų skrydžių serijos pradžioje ir pabaigoje. Po pirmo skrydžio su keleiviais orlaivis grįžta tuščias, o paimti paskutinių keleivių taip pat skraidinamas tuščias orlaivis. Per užsakomųjų skrydžių seriją nemažai sąnaudų tenka tuščių orlaivių skrydžiams.

- (25) Kelionių organizatoriai privalės nustatyti nenuostolingumo ribą, kuri bus lygi 80 % vietų užimtumui ⁽²⁷⁾. Jei pardavus bilietus bus užimta tik 60 % ar dar mažiau vietų orlaivyje, Uzsakomųjų skrydžių fondas kelionių organizatoriui kompensuos 25 % uzsakomojo skrydžio sąnaudų ir tai bus didžiausias leistinas pagalbos intensyvumas. Taigi didžiausia (25 %) parama bus skiriama, kai vietų užimtumas bus 60 % ar dar mažesnis. Vietų užimtumui pasiekus 80 % pagalba nebebus teikiama. Tai parodyta tolesnėje lentelėje ⁽²⁸⁾.

Vietų užimtumas	Apyvarta (NOK)	Uzsakomųjų skrydžių fondo pagalbos suma (NOK)
50 %	187 500	75 000
55 %	206 250	75 000
60 %	225 000	75 000
65 %	243 750	56 250
70 %	262 500	37 500
75 %	281 250	18 750
80 %	300 000	0

- (26) Jei per uzsakomųjų skrydžių seriją naudojamame orlaivyje vietų užimtumas bus nuo 60 iki 80 %, iš Uzsakomųjų skrydžių fondo skirta išmoka bus padengti kelionių organizatoriaus nuostoliai, susiję su ta uzsakomųjų skrydžių serija. Tolesniame grafike parodyta, kaip veiks Uzsakomųjų skrydžių fondas ⁽²⁹⁾.

- (27) Kaip parodyta šiame grafike, jeigu vietų užimtumas per skrydžius nesieks 60 %, kelionių organizatorius patirs nuostolių, nes jo apyvartos kartu su gauta 25 % intensyvumo pagalba nepakaks, kad būtų pasiekta nenuostolingumo riba. Uzsakomųjų skrydžių fondo finansinė pagalba padengs kelionių organizatoriaus nuostolius tik tada, kai vietų užimtumas bus nuo 60 iki 80 %
- (28) Pagalbos lėšos bus išmokėtos iš Uzsakomųjų skrydžių fondo kelionių organizatoriams po to, kai uzsakomųjų skrydžių į Šiaurės Norvegiją serijos bus užbaigtos ir Uzsakomųjų skrydžių fondo pagalbą tvirtinanti grupė bus įvertinusi ir patvirtinusi, kad tenkinami visi pagalbos suteikimo kriterijai.

⁽²⁷⁾ 80 % vietų užimtumas laikomas šio sektoriaus nenuostolingumo standartu.

⁽²⁸⁾ Šioje Uzsakomųjų skrydžių fondo parengtoje lentelėje pateiktas pavyzdys, kaip schema bus taikoma skrydžiams iš Londono į Šiaurės Norvegiją lėktuvais Boeing 737–800. Įvertintos grynosios sąnaudos, kurias oro vežėjas įtrauks į kainą kelionių organizatoriui, bus 300 000 NOK per vieną grįžtamąjį skrydį. Kad būtų pasiekta nenuostolingumo riba (užpildyta 80 % vietų lėktuve, kuriame telpa 186 žmonės), bilietus turi išigyti 149 keleiviai.

⁽²⁹⁾ Šį aiškinamąjį grafiką parengė Uzsakomųjų skrydžių fondas (dok. Nr. 632837).

- (29) Užsakomųjų skrydžių fondo pagalbą galima gauti kartu su kitų rūšių pagalba. Užsakomųjų skrydžių fondas koordinuos tų pačių tinkamų sąnaudų finansavimą pagal kitas pagalbos schemas, tad galiojančiose gairėse nustatytas didžiausias pagalbos intensyvumas nebus viršytas. Užsakomųjų skrydžių fondo pagalbos veiklai negalima sumuoti su *de minimis* parama dėl tų pačių tinkamų finansuoti sąnaudų, taip apeinant Regioninės pagalbos gairėse nustatytas didžiausio pagalbos intensyvumo ribas.

2.6. Stebėsena ir reklama

- (30) Apie Užsakomųjų skrydžių fondą bus paskelbta naujame „Avinor AS“⁽³⁰⁾ svetainės puslapyje ir www.visitnorthandnorway.com.
- (31) Užsakomųjų skrydžių fondas užtikrins, kad kiekvienais metais būtų skelbiamas pagalbą gaunančių kelionių organizatorių sąrašas jame visais atvejais nurodant viešojo finansavimo šaltinį, įmonę gavėją, pagalbos sumą ir atitinkamą keleivių skaičių.
- (32) Tuo atveju, jeigu pagalbą gavęs kelionių organizatorius nebeatitinka Užsakomųjų skrydžių fondo taikomų kriterijų, jam nustatyta tvarka skiriamos baudos.

2.7. Biudžetas ir trukmė

- (33) Užsakomųjų skrydžių fondo trejų pirmųjų veiklos metų biudžetas bus 30 mln. NOK. Vėliau, jei būtinais reikės, bus įnešta daugiau kapitalo. Fondo nuosavo kapitalo dydis negalės viršyti 30 mln. NOK. Didžiausia įmanoma Užsakomųjų skrydžių fondo pagalbos suma (absoliutusias didžiausias pagalbos intensyvumas) bus 15 mln. NOK per metus. Tačiau įvertinta, kad iš tiesų Užsakomųjų skrydžių fondo pagalba bus kur kas mažesnė nei 10 mln. NOK per metus.
- (34) Pasak Norvegijos valdžios institucijų, Užsakomųjų skrydžių fondas veiks 10 metų.

2.8. Pagrindas pradėti oficialią tyrimo procedūrą

- (35) Remdamasi Norvegijos valdžios institucijų suteikta informacija Institucija mano, kad EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos yra tenkinamos ir kad schema, apie kurią pranešta, yra valstybės pagalba. Savo sprendime (Nr. 246/12/COL) Institucija išreiškė abejones, ar schema atitinka EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalį kartu su Institucijos regioninės pagalbos gairėse nustatytais reikalavimais. Ypač suabejota dėl to, ar pagalba veiklai gali būti suteikta tiesioginiams gavėjams, kurie nėra įsisteigę Šiaurės Norvegijos regione.

3. Trečiųjų šalių pastabos

- (36) Institucija gavo aštuonių suinteresuotų trečiųjų šalių pastabas, iš kurių septynios yra palankios Užsakomųjų skrydžių fondui: jas pateikė *Innovative Experiences*⁽³¹⁾, *NHO Reiseliv*⁽³²⁾, *Avinor*, *VinterTroms AS*⁽³³⁾, *Northern Norway Tourist Board Ltd.*, viešbučių tinklai *Rica Hotels* ir *Thon Hotels*, taip pat *Voigt Travel b.v.*, o prieš fondą pasisakė *NHO Luftfart*⁽³⁴⁾.

⁽³⁰⁾ „Avinor AS“ yra daugumą Norvegijos civilinių oro uostų administruojanti valstybės įmonė.

⁽³¹⁾ *Innovative Experiences* atstovauja 33 Šiaurės Norvegijos turizmo įmonėms, kurios organizuoja turistams įspūdžių kupinas keliones.

⁽³²⁾ *NHO Reiseliv* (Norvegijos turizmo paslaugų teikėjų asociacija) atstovauja daugiau kaip 2 500 įmonių, kuriose dirba apie 55 000 darbuotojų. *NHO Reiseliv* Šiaurės Norvegijos skyriuje yra 400 narių.

⁽³³⁾ *VinterTroms AS* priklauso šešioms Šiaurės Norvegijos kelionių agentūroms.

⁽³⁴⁾ *NHO Luftfart* atstovauja Norvegijos oro transporto sektoriaus ir kitoms suinteresuotoms įmonėms.

- (37) Visos Užsakomųjų skrydžių fondui *pritariančios* trečiosios šalys labai jį remia ir tvirtina, kad jis yra labai svarbus Šiaurės Norvegijos regiono plėtrai ir Šiaurės Norvegijai kaip turizmo maršrutui. Jos Institucijai pateikė, be kita ko, šias pastabas:

- siekiant Šiaurės Norvegijoje vystyti pelningą išpūdžių turizmą (angl. *experience-based tourism*) ištisus metus, būtina gebėti pasiekti svarbias tarptautines tikslines grupes. Labai svarbu, kad daugiau lankytojų atvyktų žiemą, ir daugiau tiesioginių užsakomųjų skrydžių padės tai pasiekti. Tikslinėms žmonių, norinčių trumpai pailsėti ar apsilankyti Šiaurės Norvegijoje ne vasaros sezono metu, grupėms neįmanoma atvykti automobiliu, autobusu ar traukiniu. Šiaurės Norvegijai reikia daugiau veiklos ištisus metus, siekiant palaikyti turizmo pramonės darbuotojų kvalifikaciją ir kad regionas ateityje išliktų reikalingas ir patrauklus. Šio regiono apgyvendinimas ir jo patrauklumas gyventi glaudžiai siejasi su Šiaurės Norvegijos kaip darnaus ir autentiško turizmo ištisus metus regiono idėja;
- Šiaurės Norvegijoje grėsmingai mažėja gyventojų. Visų šio regiono (išskyrus Tromsės) oro uostų terminaluose esama labai daug perteklinio pajėgumo, kurį galima panaudoti regionui naudingiems tarptautiniams skrydžiams. Ši priemonė, apie kurią pranešta, pavers *Avinor* oro uostus Šiaurės Norvegijoje vietos turizmo „vartais“. Tai padės didinti vietos užimtumą, taigi turizmo plėtra turės svarbų teigiamą regioninį poveikį;
- itin svarbi Šiaurės Norvegijos turizmo pramonės problema yra tai, kaip vykdyti veiklą ištisus metus ir kaip turėti pakankamą, tvarią bei pelningą klientų bazę žiemos mėnesiais;
- užsakoviesiems skrydžiams teiktina pirmenybė vystant žiemos turizmą Šiaurės Norvegijoje. Didinant pelningą žiemos lankytojų srautą ir kuriant daugiau ne sezoninių darbo vietų regiono turizmo pramonėje Užsakomųjų skrydžių fondas bus labai svarbus;
- *Northern Norway Tourist Board Ltd.* siekia tikslo, kad iki 2018 metų regiono lankytojų padaugėtų beveik 100 % – nuo 2,9 iki 5 mln. Siekiant šio tikslo nepaprastai svarbūs užsakovieji skrydžiai, kurie, pasak kelionių organizatorių, yra vienintelis būdas padaryti šias vietas prieinamas lankytojams;
- didžiausia grėsmė kelionių organizatoriams yra sužlugdyti verslą, nes Šiaurės Norvegija yra naujas kelionių maršrutas ir daugelis jų jau parduoda panašius produktus konkurencinėse rinkose. Todėl surinkti pakankamas keleivių grupes užsakoviesiems skrydžiams ir vykdyti pelningą veiklą už priimtina kainą yra nelengva;
- kadangi per kelerius pastaruosius metus labai sumažėjo užsakomųjų autobusų reisų iš Europos į Šiaurės Norvegiją, šį susisiekimą reikia keisti naujos formos susisiekimu, kaip antai užsakomaisiais skrydžiais;
- užsakomasis skrydis vyksta iš klientui patogaus oro uosto tiesiai į pasirinktą kelionės tikslą, taigi be reikalo neiekuojama laiko, nevėluojama, neleidžiama pinigų ir nevartojama energijos persėdant iš vieno reguliariu maršrutu skrendančio lėktuvo į kitą;
- užsakomųjų skrydžių organizavimas yra labai rizikinga veikla, nes oro vežėjų skrydžių atšaukimo sąlygos nepriklauso nuo klientų užsakymų. Pagalba sumažinus riziką, lankytojų srautas į šią gana naują (žiemos) turizmo vietovę (Šiaurės Norvegiją) gali labai padidėti;
- visiškai nėra galimybių rengti kelionių į Šiaurės Norvegiją tradiciniais reguliariaisiais maršrutais programų ir jomis prekiauti. Organizuotos turistinės kelionės su reguliariaisiais skrydžiais būtų visiškai kitoks produktas, kuris patektų į visai kitą rinkos segmentą.

- (38) Toliau apibendrintos svarbiausios pastabos, kurias pateikė Užsakomųjų skrydžių fondui *nepritariančios* trečioji šalis ⁽³⁵⁾:

- netiesa tai, kad pastaruoju metu vyko skrydžiai tik keliais nesėkmingais maršrutais. Pavyzdžiui, SAS jau daugelį metų organizuoja užsakomuosius skrydžius iš Tromsės, Eveneso ir Budės į kelias Europos vietas, o per kelerius pastaruosius metus šios veiklos mastai kasmet tolygiai augo. Taigi tokius maršrutus įmanoma eksploatuoti vien rinkos sąlygomis;

⁽³⁵⁾ NHO Luftfart (dok. Nr. 650733) (neoficialiai išversta iš norvegų į anglų kalbą).

- teiginys, kad kelionių organizatoriai per užsakomuosius skrydžius labiausiai rizikuoja, yra klaidinantis. Pavyzdžiui, pagal standartinę sutartį su SAS kelionę galima atšaukti be papildomų išlaidų likus iki 60 dienų iki skrydžio, o už atšaukimą vėliau imamas mokestis;
- Norvegijos oro eismo paslaugų maršrutų sistema veikia „išcentrinio“ (angl. *hub and spokes*) principu. Oslo *Luft-havn Gardermoen* oro uostą galima laikyti natūraliais viso oro eismo „vartais“ į Norvegiją; tai padėjo sukurti tvirtą šalies vidaus oro transporto sistemą. Dėl to tarp dabartinių oro eismo paslaugų maršrutų į Šiaurės Norvegiją ir iš jos ir bet kokių naujų užsakomųjų skrydžių, remiamų Užsakomųjų skrydžių fondo, būtų tiesioginė konkurencija. Į Šiaurės Norvegiją įprastais oro transporto paslaugų maršrutais atvyksta nemažai keliautojų iš užsienio;
- ši pagalbos schema turėtų tiesioginių ekonominių padarinių įprastus reguliariusius skrydžius organizuojančioms įmonėms;
- pagal šią schemą tokių užsakomųjų skrydžių, kuriems gali būti teikiama pagalba, naudai būtų diskriminuojami galimi nauji įprasti tiesioginiai oro eismo paslaugų maršrutai iš užsienio į Šiaurės Norvegiją. Valstybės pagalba užsakomiesiems skrydžiams trukdys atsirasti naujiems reguliariesiems maršrutams ir bus pažeistas pagrindinis vienodų konkurencijos sąlygų principas;
- kad tarpžemyniniai skrydžiai būtų pelningi, vietų užimtumas lėktuve paprastai turi viršyti 80 % Norint turėti gerą oro eismo iš kitų Europos vietų į Norvegiją paslaugų pasiūlą lemiamos reikšmės turi oro uostų, iš kurių vyksta skrydžiai, išdėstymas; pavyzdžiui, norint pritraukti Jungtinės Karalystės turistus vykti tiesiai į mažesnes Šiaurės Norvegijos turizmo vietas, toks oro uostas Jungtinėje Karalystėje būtų svarbus konkurencinis pranašumas. Taigi ši pagalbos schema bus iš tiesų naudinga užsienio oro vežėjams;
- Norvegijos valdžios institucijos yra visiškai pajėgios pirkti oro eismo paslaugų maršrutus pagal Reglamentą Nr. 1008/2008 ⁽³⁶⁾.

4. Norvegijos valdžios institucijų pastabos

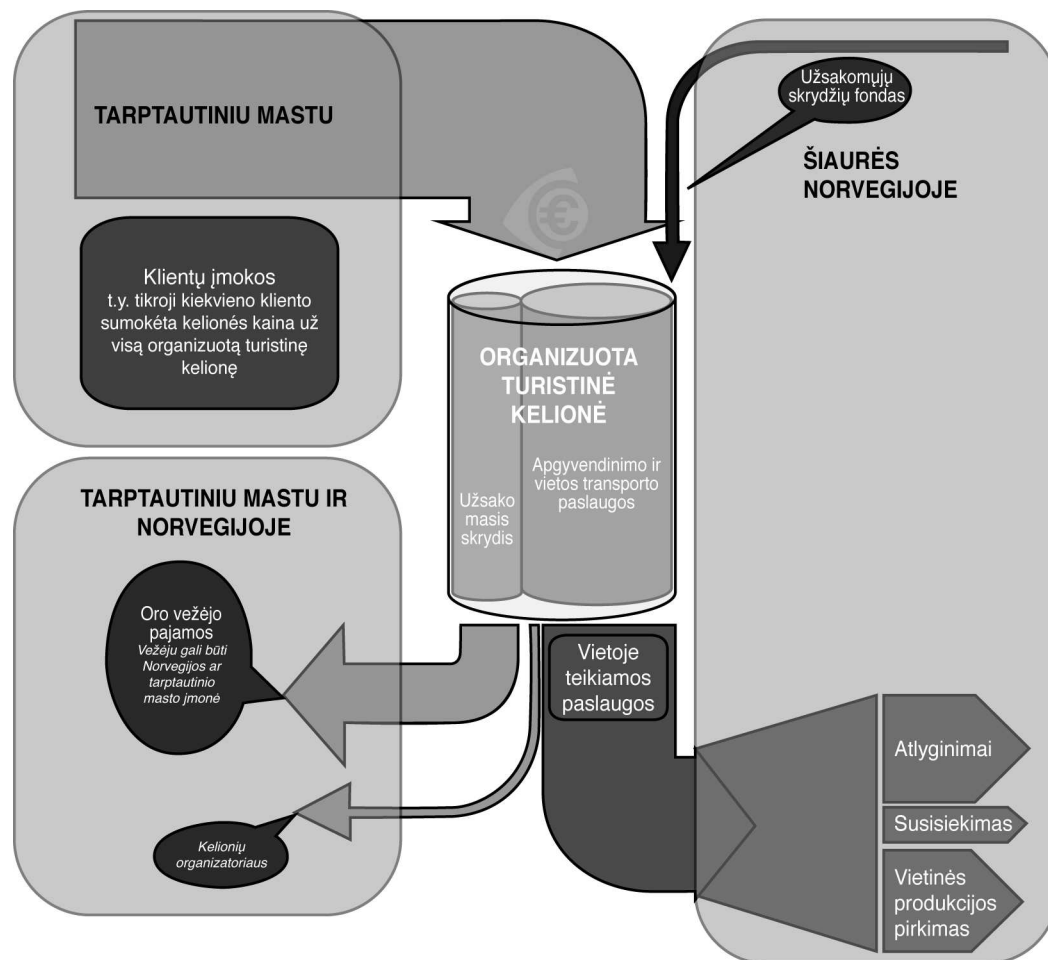
- (39) Norvegijos valdžios institucijos savo pastabas dėl Sprendimo Nr. 246/12/COL pateikė 2012 m. rugpjūčio 27 d. raštu ⁽³⁷⁾, o savo požiūrį į trečiųjų šalių pastabas išdėstė 2012 m. lapkričio 15 d. ir 2013 m. balandžio 23 d. raštais ⁽³⁸⁾.
- (40) Daugumoje Arkties regiono teritorijų, įskaitant Norvegijos šiaurę, patiriama problemų dėl nepakankamos vietos pramonės šakų įvairovės, problemų dėl atokumo, didelių atstumų tiek vietoje, tiek iki išorės pasaulio, taip pat dėl atšiaurių oro sąlygų. Užsakomųjų skrydžių fondas turėtų padėti pajvairinti vietos pramonę kuriant darbo vietas turizmo ir susijusiuose sektoriuose. Atitinkamos apskritys laiko Užsakomųjų skrydžių fondą svarbia priemone, sulėtinsiančia gyventojų mažėjimo procesą toje teritorijoje.
- (41) Pagalbos teikimas už atitinkamos vietovės ribų įsikūrusiai įmonei visiškai atitinka Regioninės pagalbos gaires, jei tik numatytasis tokios pagalbos poveikis patiriamas tame regioninės pagalbos teikimo kriterijus atitinkančiame regione. Užsakomųjų skrydžių fondo poveikį turėtų patirti trys Šiaurės Norvegijos apskritys.
- (42) Regioninės pagalbos gairėse ir Gairėse dėl oro uostų finansavimo ir valstybės pagalbos oro transporto bendrovių veiklai iš regioninių oro uostų pradėti nėra jokių apribojimų, kad pagalbos veiklai teikimas priklausytų nuo jos gavėjo buvimo vietos, jei tik numatytasis pagalbos poveikis patiriamas tame regione, kuriam skirta pagalba. Be to, sprendžiant iš Europos Komisijos ir Institucijos praktikos tiek dėl pagalbos veiklai, tiek dėl pagalbos pradedant veiklą iš regioninių oro uostų, atitinkamai remiantis SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktu ir EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktu, pagalbą veiklai leidžiama teikti be jokių apribojimų dėl jos gavėjo buvimo vietos.
- (43) Pagalbos ryšys su vietoje, kuriai ji skirta, yra aiškus. Tolesnėje schemoje parodyta, kaip turėtų būti patirtas teigiamas Užsakomųjų skrydžių fondo poveikis Šiaurės Norvegijoje ⁽³⁹⁾.

⁽³⁶⁾ 2008 m. rugsėjo 24 d. Reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3), įtrauktas į EEE susitarimą XIII priedo 64a punktu.

⁽³⁷⁾ Dok. Nr. 644991.

⁽³⁸⁾ Dok. Nr. 653590/653595 ir 669821.

⁽³⁹⁾ Šią aiškinamąją schemą parengė Užsakomųjų skrydžių fondas (dok. Nr. 644991).

- (44) Paslaugos paskatinta ekonominė veikla turės keleriopą poveikį. Oro vežėjas iš užsakovų skrydžių organizatoriaus gaus pajamų už užsakytojo orlaivį. Kelionių organizatorius gaus pajamų iš užsakovų skrydžių. Svarbiausią poveikį patirs Šiaurės Norvegijos ekonomika, kaip parodyta rodyklėmis pateiktos schemos dešiniajame apatiniame kampe. Užsakovų skrydžių fondas nenustato jokių apribojimų, kokioje vietoje turėtų būti įsisteigęs orlaivio užsakančias kelionių organizatorius, tačiau paslauga jam bus teikiama tik su sąlyga, kad jis organizuos užsakovų skrydžių seriją į kurią nors regioninę Šiaurės Norvegijos oro uostą.
- (45) Aptariama schema yra tinkama ir būtina ⁽⁴⁰⁾.
- (46) Susijusios apskritys mano, kad Užsakovų skrydžių fondas yra suderinamas su Regioninės pagalbos gairėmis. NET jeigu Institucija su tuo nesutiktų, susijusios apskritys vis tiek laiko šią pagalbos schemą suderinama su EEE susitarimu – arba pagal Gairės dėl oro uostų finansavimo ir valstybės pagalbos oro transporto bendrovių veiklai iš regioninių oro uostų pradėti, arba tiesiai pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktą.
- (47) Atsižvelgdamos į trečiųjų šalių pastabas Norvegijos valdžios institucijos ypač pasistengė atsakyti į pastabas, kurias pateikė NHO Luftfart ⁽⁴¹⁾. Norvegijos valdžios institucijų manymu, kad kai kurios iš šių pastabų pateiktos remiantis prieštaraujant aiškinamais faktais:
- atitinkamos apskritys niekada neginčijo, kad vyksta užsakovų skrydžiai iš Šiaurės Norvegijos į atostogų vietas Pietų Europoje. Tačiau tai visai kita rinka, o šiuo atveju yra svarbi užsakovų skrydžių, kurių tikslas yra patį Šiaurės Norvegiją, pasiūlos ir paklausos rinka;
 - apskritys nežino jokių sutarčių su tokiomis palankiomis skrydžių atšaukimo sąlygomis, apie kurias nurodo NHO Luftfart. Kiti veiklos vykdytojai ir pramonės atstovai pranešė, kad standartinė užsakovų skrydžių sutarčių sąlyga yra mokėti išankstinį negrąžinamą 5–10 % užstatą arba 5–10 % atšaukimo mokestį. Bet kokiu atveju, net ir esant nustatytam 60 dienų terminui, iki kurio už atšaukimą mokėti nereikia, kelionių organizatoriai patirtų nemažą riziką, nes yra visuotinai įprasta bilietus užsakinėti vėliau;

⁽⁴⁰⁾ Žr. II dalies 3.3 skirsnį.

⁽⁴¹⁾ Norvegijos valdžios institucijų 2012 m. lapkričio 15 d. raštu (dok. Nr. 653590/653595).

- apskritims neaišku, kiek svarbus yra *NHO Luftfart* argumentas, kad Norvegijos oro eismo paslaugų maršrutų sistema sudaryta vadinamuoju išcentrinio principu. Užsakomųjų skrydžių fondo tikslas yra skatinti naują, o ne riboti esamą, oro eismą. Naujai teikiamos tarptautinio oro eismo paslaugos padės plėtoti turizmą ir naują infrastruktūrą, skatins darnią turizmo pramonę ir užimtumą. Apskričių manymu, dėl to reguliariųjų skrydžių iš Oslo į Šiaurės Norvegiją paslaugų paklausa tik didės. Tarptautinių užsakomųjų skrydžių ir vietinių skrydžių iš Oslo paslaugos vienos kitas papildo. Daugiau užsakomųjų skrydžių iš užsienio nepakenks Norvegijos oro susisiekimo sistamai. Be to, nemaža kelionių į Šiaurės Norvegiją dalis yra verslo kelionės, o pastarajam segmentui pagalbos schema tikrai niekaip nepakenks;
- atrodo, kad *NHO Luftfart* perdėtai sureikšmina konkurencijos poveikį reguliariesiems skrydžiams. Skirtingi maršrutai priklauso skirtingoms rinkoms. Be to, patys nereguliarieji skrydžiai ir reguliarieji skrydžiai sudaro atskiras rinkas;
- sunku suprasti, kodėl priemonė, apie kurią pranešta, galėtų būti diskriminuojanti. Naujiems reguliariesiems skrydžių maršrutams praityje daug kartų skirta parama, kur kas didesnė nei ta, kurią numatoma skirti iš Užsakomųjų skrydžių fondo;
- Užsakomųjų skrydžių fonde nėra tokios tvarkos, kad Norvegijos oro vežėjai būtų diskriminuojami. Priešingai nei tvirtina *NHO Luftfart*, Norvegijos reguliariojo oro transporto bendrovės turi buveines ne tik Norvegijoje;
- pastabos dėl galimybės pagal Reglamentą Nr. 1008/2008 valstybei nupirkti oro susisiekimo paslaugas, teikiamas nepelningais maršrutais, apskritys nelaiko svarbia nagrinėjamam klausimui.

II. VERTINIMAS

1. Valstybės pagalba

1.1. Valstybės pagalba pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalį

(48) EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Išskyrus tuos atvejus, kai šis Susitarimas nustato kitaip, EB valstybių narių, ELPA valstybių arba iš jų išteklį bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su šiuo Susitarimu, kai ji daro įtaką Susitariančiųjų Šalių tarpusavio prekybai.“

1.2. Valstybės išteklių naudojimas

(49) Pagalbos priemonę turi skirti valstybė arba ji turi būti skiriama naudojant valstybės išteklius.

(50) Norvegijos valdžios institucijos pranešė, kad Užsakomųjų skrydžių fondas tikriausiai bus tiesiogiai finansuojamas iš trijų apskričių biudžetų (neatmetama prielaida, kad jam gali tiesiogiai skirti lėšų ir Norvegijos valstybė).

(51) Todėl Institucija mano, kad pastaroji sąlyga tenkinama, nes schema bus finansuojama arba iš apskričių, arba iš valstybės biudžeto ⁽⁴²⁾.

1.3. Tam tikrų įmonių arba tam tikrų prekių gamybos palaikymas

(52) Pirmą, taikant priemonę pagalbos gavėjams turi būti suteikiamas pranašumas, dėl kurio jiems nebereikia mokėti paprastai iš jų biudžetų mokamų mokesčių.

⁽⁴²⁾ Norvegijos valdžios institucijos taip pat pažymėjo, kad kada nors ateityje Užsakomųjų skrydžių fondas gali būti bendrai finansuojamas privačių įmonių lėšomis. Atlikdama vertinimą Institucija į šią galimybę neatsižvelgė, nes tokia perspektyva atrodo gana neužtikrinta.

- (53) Kelionių organizatoriai pagal šią pagalbos schemą gaus tiesioginę dotaciją, kuria bus sumažintos tam tikros užsakomųjų skrydžių serijos skrydžio sąnaudos. Trijose apskrityse įsikūrusiems paslaugų teikėjams schema bus netiesiogiai naudinga tuo, kad į regioną pateks daugiau turistų.
- (54) Antra, pagalbos priemonė turi būti atrankinė, nes ją taikant palaikomos tam tikros įmonės ar tam tikrų prekių gamyba.
- (55) Schema bus tiesiogiai naudinga tik kelionių organizatoriams, organizuojantiems užsakomuosius skrydžius į Šiaurės Norvegiją. Ji taip pat bus netiesiogiai naudinga tik trijose apskrityse įsikūrusiems veiklos vykdytojams (paslaugų teikėjams).
- (56) Todėl Institucija mano, kad ši priemonė yra atrankinė.

1.4. Konkurencijos iškreipimas

- (57) Valstybės pagalbai taikoma EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalis, jei ji iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti ir daro įtaką EEE susitarimo Susitariančiųjų Šalių tarpusavio prekybai. Taikant EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalį pakanka, kad pagalba keltų grėsmę iškraipyti konkurenciją, nes ja būtų suteiktas atrankinis pranašumas. Pagalba laikoma iškraipančia konkurenciją, jei ji suteikiama įmonei, kuri vykdydama veiklą konkuruoja su kitomis įmonėmis.
- (58) Tiesioginiai šios schemos pagalbos gavėjai yra kelionių organizatoriai, rengiantys užsakomuosius (nereguliuojamus) skrydžius į Šiaurės Norvegiją. Šie kelionių organizatoriai vykdo veiklą keliose apskrityse, veiklos sektoriuje, kuriam yra būdinga didelė konkurencija. Netiesioginiai pagalbos gavėjai pagal šią schemą yra Šiaurės Norvegijos turizmo pramonės paslaugų teikėjai, kuriems ši pagalba naudingai padidins iš užsienio atvykstančių turistų kuriamą paklausą. Teikiama pagalba gali paskatinti turistus rinktis keliauti į Šiaurės Norvegiją užuot atostogavus kitose šalyse. Iškraipoma ne tik kelionių organizatorių, bet ir galbūt turizmo paslaugų teikėjų konkurencija. Negana to, oro uostams yra būdinga konkurencija tarptautiniu mastu stengiantis pritraukti daugiau skrydžių ir naujų maršrutų, taigi pagalba taip pat gali iškraipyti konkurenciją tarp oro uostų.
- (59) Institucijos nuomone, schema gali sustiprinti tiesiogiai ar netiesiogiai ja besinaudojančių veiklos vykdytojų padėtį prieš jų konkurentus, kurie panašios pagalbos negavo. Todėl bet kokią pagalbą pagal šią schemą galima laikyti iškraipančia ar galinčia iškraipyti konkurenciją.

1.5. Poveikis Susitariančiųjų Šalių tarpusavio prekybai

- (60) Manoma, kad valstybės pagalba tam tikroms įmonėms daro įtaką EEE susitarimo Susitariančiųjų Šalių tarpusavio prekybai, jei jos gavėjo ekonominė veikla apima prekybą tarp Susitariančiųjų Šalių. Pagalba bus teikiama kelionių organizatoriams, siūlantiesiems organizuoti poilsines keliones Norvegijoje užsienio šalių turistams. Tai yra iš esmės tarpvalstybinė veikla. Be to, Šiaurės Norvegijos turizmo pramonė, kuriai ši pagalbos schema bus naudinga netiesiogiai, yra kitų EEE valstybių turizmo pramonės konkurentė.
- (61) Todėl valstybės finansavimas pagal šią priemonę, apie kurią pranešta, paveiks EEE susitarimo Susitariančiųjų Šalių tarpusavio prekybą.

1.6. Išvada

- (62) Institucija mano, kad visos EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos tenkinamos, todėl schema, apie kurią pranešta, yra valstybės pagalba. Valstybės pagalba yra suderinama su EEE susitarimo veikimu tik jei ji atitinka kurią nors iš nukrypti leidžiančių nuostatų EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalyje.

2. Procedūriniai reikalavimai

- (63) Pagal schemą numatyta pagalbos priemonė laikoma pagalba veiklai. Regioninės pagalbos gairėse nustatyta: „Pagalbos veiklai schemų regioninės pagalbos žemėlapiui neapima, ir kiekviena iš jų yra vertinama atskirai, remiantis atitinkamos ELPA valstybės pranešimu pagal Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalį“ ⁽⁴³⁾.
- (64) Pagal 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalį „ELPA priežiūros institucija laiku informuojama apie visus planus suteikti ar keisti pagalbą, kad galėtų pateikti savo pastabas. <...> Atitinkama valstybė savo pasiūlytų priemonių neįgyvendina tol, kol nepriimamas galutinis sprendimas“.
- (65) 2012 m. gegužės 2 d. pateikusias pranešimą dėl Užsakomųjų skrydžių fondo ⁽⁴⁴⁾ Norvegijos valdžios institucijos įvykdė 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalyje nustatytą reikalavimą pranešti.
- (66) Neįgyvendindamos šios schemos, apie kurią pranešta, Norvegijos valdžios institucijos įvykdė 3 protokolo II dalies 3 straipsnyje nustatytą įpareigojimą nesiimti veiksmų.
- (67) Kaip privaloma pagal oficialią procedūrą, Institucija išnagrinėjo Norvegijos valdžios institucijų ir trečiųjų šalių pateiktas pastabas.

3. Pagalbos suderinamumas

3.1. Pagalbos priemonės vertinimas pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalį kartu su Regioninės pagalbos gairėmis

- (68) Pagal nukrypti leidžiančią nuostatą EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punkte EEE susitarimo veikimui neprieštaraujančia gali būti laikoma:
- „pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų regionų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui“.
- (69) Vertinant pagalbos suderinamumą, kaip jau minėta, tai yra pagalba veiklai. Teikiant pagalbą veiklai įmonė nepatiria išlaidų, kurias ji įprastai turėtų padengti pati valdydama ar vykdydama įprastą veiklą ⁽⁴⁵⁾. Teikti pagalbą veiklai paprastai draudžiama.
- (70) Regioninės pagalbos gairėse nustatyta:
- „Remiantis EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies a ir c punktais, pagalba, skirta EEE palankių sąlygų neturinčių regionų ekonominei plėtrai skatinti, gali būti laikoma suderinama su EEE susitarimo nuostatomis. Tokia valstybės pagalba vadinama nacionaline regionine pagalba. Nacionalinė regioninė pagalba yra didelėms bendrovėms suteikta investicinė pagalba arba tam tikromis ribotomis aplinkybėmis pagalba veiklai, kai abiejų rūšių pagalba yra skirta konkrečioms regionams, siekiant pašalinti regioninius skirtumus“ (pabraukta mūsų) ⁽⁴⁶⁾.
- (71) Gairėse taip pat nustatyta, kad:
- „Nukrypstant nuo pirmesnio punkto, pagalba veiklai, kuri nėra nei laipsniškai mažinama, nei ribojama pagal laiką, gali būti leidžiama tik rečiausiai apgyvendintuose regionuose tiek, kiek ji skirta užkirsti kelią užsitęsusiame gyventojų skaičiaus mažėjimui šiuose regionuose arba jį sušvelninti ⁽⁴⁷⁾. Rečiausiai apgyvendinti regionai yra NUTS II lygio regionai (Norvegija) arba NUTS IV lygio regionai (Islandija), kuriuose gyventojų tankis yra 8 gyventojai viename kvadratiname kilometre arba mažiau, ir apima su jais besiribojančias mažesnes teritorijas, atitinkančias tokio paties gyventojų tankio kriterijų“ (pabraukta mūsų) ⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴³⁾ Regioninės pagalbos gairių 81 dalis.

⁽⁴⁴⁾ Dok. Nr. 632837 ir 322824.

⁽⁴⁵⁾ Žr. 2008 m. balandžio 15 d. Sprendimo *SIDE prieš Komisiją*, T-348/04, Rink. p. II-625, 99 punktą, 2009 m. sausio 14 d. Sprendimo *Kronoply GmbH prieš Komisiją*, T-162/06, Rink. p. II-1, 75 punktą.

⁽⁴⁶⁾ Regioninės pagalbos gairių 1 dalis.

⁽⁴⁷⁾ ELPA valstybės uždavinys yra įrodyti, kad pasiūlyta pagalba yra reikalinga ir tinkama užkirsti kelią užsitęsusiame gyventojų skaičiaus mažėjimui arba jį sušvelninti (žr. Regioninės pagalbos gairių 65 išnašą).

⁽⁴⁸⁾ Regioninės pagalbos gairių 69 dalis.

3.2. Pagalbą gali būti leidžiama teikti tik rečiausiai apgyvendintuose regionuose

3.2.1. Trys susijusios apskritys priskirtos rečiausiai apgyvendintiems regionams

- (72) Kaip nustatyta Regioninės pagalbos gairėse, teikti pagalbą veiklai, kuri nėra nei laipsniškai mažinama, nei ribojama pagal laiką, gali būti leidžiama tik rečiausiai apgyvendintuose regionuose, kiek ji skirta užkirsti kelią užsitęsusiui gyventojų skaičiaus mažėjimui šiuose regionuose arba jį sušvelninti. Rečiausiai apgyvendinti yra tie regionai, kurių gyventojų tankis yra 8 ar mažiau gyventojų kvadratiniam kilometre ⁽⁴⁹⁾.
- (73) Trijų susijusių apskričių gyventojų tankis yra 4,2 gyventojų kvadratiniam kilometre. Taigi jos tenkina Regioninės pagalbos gairėse nustatytas sąlygas, kad joms skirtos pagalbos veiklai priemonės suderinamumą būtų galima vertinti lanksčiau.

3.2.2. Tiesioginiai šios schemos pagalbos gavėjai nebūtinai įsikūrę rečiausiai apgyvendintuose regionuose: pagalbos priemonės ryšys su Šiaurės Norvegijos regiono plėtra

- (74) Pagalbos išmokos bus skiriamos kelionių organizatoriams, kurie gali būti įsikūrę ir už Norvegijos bei EEE ribų. Todėl tiesioginiai pagalbos gavėjai nebūtinai bus įsikūrę rečiausiai apgyvendintuose regionuose.
- (75) Sprendime pradėti procedūrą Institucija suabejojo, ar schema, pagal kurią numatoma skirti pagalbą gavėjų, galinčių būti ir ne rečiausiai apgyvendintuose regionuose, veiklos sąnaudoms padengti, gali būti laikoma suderinama su Regioninės pagalbos gairėmis. Institucija abejojo, ar tai, kad schema netiesiogiai paveiks regiono įmones, reiškia pakankamai tvirtą ryšį su to regiono plėtra.
- (76) Norvegijos valdžios institucijų teigimu, kelionių organizatoriui teikiamos pagalbos ryšys su Šiaurės Norvegijos regiono plėtra yra pakankamas dėl šių priežasčių:
- schema bus skirta tik užsakoviesiems skrydžiams į Šiaurės Norvegiją;
 - pagal šią schemą pagalba galės būti teikiama tik organizuotoms turistinėms kelionėms kartu su „vietos susitarimu“, ir
 - pagalbos lėšos iš Užsakomųjų skrydžių fondo bus išmokėtos kelionių organizatoriams jau po skrydžių į tikslinę teritoriją.
- (77) Institucija pažymi, kad pagalba kelionių organizatoriui bus teikiama tik su sąlyga, jog jis organizuos užsakomųjų skrydžių seriją į kurią nors regioninį Šiaurės Norvegijos oro uostą. Pagalba nebus teikiama turistų kelionėms užsakomaisiais skrydžiais ne į šį regioną. Akivaizdu, kad teritorija, kuriai ši pagalbos schema skirta, yra Šiaurės Norvegija – viena rečiausiai apgyvendintų Norvegijos sričių. Institucija taip pat atkreipė dėmesį į sąlygą, kad schema taikoma tik toms organizuotoms turistinėms kelionėms, dėl kurių sudarytas koks nors „vietos susitarimas“ šiame regione. Tai reiškia, kad schema gali daryti tiesioginį poveikį regionui, pritraukdama turistų, kurie be jos nebūtų čia atvykę. „Vietos susitarimas“ turėtų užtikrinti, kad atstogauti į Šiaurės Norvegiją atvykę turistai apsistotų tame regione. Šio pagal schemą privalomo „vietos susitarimo“ vertė – ne mažiau 800 NOK kiekvienam turistui. Pagalbos lėšos iš Užsakomųjų skrydžių fondo bus išmokėtos užbaigus užsakomųjų skrydžių seriją ir dokumentais patvirtinus, kad tenkinami pagalbos kriterijai. Vienas iš kriterijų yra tai, kad prie paraiškos turi prisidėti bent vienas turizmo paslaugų tikslinėje vietovėje teikėjas. Pagalba nebus teikiama „tik skrydžių projektams“. Trijose apskrityse įsikūrusiems paslaugų teikėjams schema bus netiesiogiai naudinga tuo, kad į regioną atvyks daugiau turistų, taigi padidės jų paslaugų paklausa. I dalies 2.2 skirsnio lentelėse dėl turistų išlaidų parodyta, kad turistų daugėjimas turės tiesioginį ekonominį poveikį regiono turizmo sektoriui. Institucijos nuomone, galima tikėtis, kad svarbiausią ekonominį pagalbos schemos poveikį patirs toji teritorija, kuriai ji skirta.

⁽⁴⁹⁾ Regioninės pagalbos gairių 22 dalies a punktas.

- (78) Institucija taip pat pažymi, kad Europos Komisija leido teikti regioninę pagalbą gavėjams, įsikūrusiems ir ne pačiuose regioninės pagalbos teikimo kriterijus atitinkančiuose regionuose. Pavyzdžiui, sprendimu dėl Italijos (Sicilijos) Komisija nustatė, kad dotacijos, kuriomis padengiamos sąnaudos, patiriamos skatinant turistų keliones užsakomaisiais skrydžiais, yra suderinamos su SESV 107 straipsnio 3 dalies a punktu. Dotacijas gali gauti kelionių organizatoriai, užsakę orlaivius turistams skraidinti į Siciliją. Taip pat suderinamos yra dotacijos, kuriomis padengiamos Italijos ir užsienio kelionių agentūrų organizuojamų kelionių į Siciliją sąnaudos, kai toks turistų vežimas yra organizuotos turistinės kelionės dalis ir kai turistai keliauja traukiniu arba jūra ⁽⁵⁰⁾.
- (79) Tuo remdamasi Institucija daro išvadą, kad nors tiesioginis pagalbos gavėjas gali būti įsikūręs ir ne Šiaurės Norvegijoje, schema yra pakankamai susieta su regionu, kuriame tikimasi pasiekti norimą pagalbos poveikį.

3.3. Pagalba turi būti reikalinga ir tinkama užkirsti kelią užsitęsusiam gyventojų mažėjimui arba jį sušvelninti

- (80) Atitinkamos ELPA valstybės uždavinys yra įrodyti, kad pagalba yra būtina ir tinkama užkirsti kelią užsitęsusiam gyventojų skaičiaus mažėjimui arba jį sušvelninti ⁽⁵¹⁾.
- (81) Kad priemonė, apie kurią pranešta, galėtų būti laikoma *reikalinga*, Norvegijos valdžios institucijos turi įrodyti, jog siekiant tikslo užkirsti kelią užsitęsusiam gyventojų mažėjimui arba jį sušvelninti būtina valstybės intervencija.
- (82) Norvegijos valdžios institucijos pranešė Institucijai, kad viena rečiausiai gyvenamų Europos teritorijų Šiaurės Norvegija visada buvo itin retai apgyvendinta, o gyventojų joje mažėjo ištisus dešimtmečius. Todėl, Norvegijos valdžios institucijų manymu, būtina tolesnėmis priemonėmis stabilizuoti šio regiono apgyvendinimą ir išvengti tolimesnio gyventojų mažėjimo. Pagalbos schema yra viena iš reikalingų priemonių šiam tikslui pasiekti. Norvegijos valdžios institucijos pripažįsta, kad vien įsteigtas Užsakomųjų skrydžių fondas gyventojų mažėjimo problemos neišspręs, tačiau mano, kad jis kaip bendros politikos elementas padės didinti regiono ekonominį aktyvumą, išsaugoti ir kurti naujas darbo vietas. Svarbiausi veiksniai, pagal kuriuos žmonės renkasi gyvenamąją vietą, yra galimybės įsidarbinti ir numatomos pajamos.
- (83) Kad pagalbos schema būtų laikoma *tinkama*, Norvegijos valdžios institucijos privalo įrodyti, jog nėra kitų priemonių, akivaizdžiai tinkamesnių tikslui pasiekti – užkirsti kelią gyventojų mažėjimui rečiausiai apgyvendintuose regionuose arba jį sumažinti ⁽⁵²⁾.
- (84) Norvegijos valdžios institucijų teigimu, ši pagalbos schema yra priimtina kaip geriausia turima priemonė turizmui didinti, darbo vietoms turizmo pramonėje kurti, taigi ir regiono gyventojų mažėjimui stabdyti. Institucijų nuomone, vien tik tradicinė investicinė pagalba ne visada yra pati tinkamiausia priemonė sprendžiant specifines regiono problemas. Darbo vietos yra be galo svarbios siekiant, kad gyventojų nemažėtų. Turizmas yra augantis, imlus darbei ir kartu nuo vietinės darbo jėgos priklausomas sektorius. Siekiant Šiaurės Norvegijos turizmo pramonės plėtos, viena iš problemų yra turizmo sektoriaus pelningumo dydis ir sezoniskumas. Dėl Užsakomųjų skrydžių fondo veiklos turėtų padidėti turizmas ir ne sezono metu, todėl darbo vietos išliktų per visus metus. Norvegijos valdžios institucijos tvirtina, jog pasirinkus tokią pagalbos priemonę, kad būtų teikiama tik nedidelė pagalba vietinėms regiono įmonėms, skrydžių į atitinkamus oro uostus nedaugėtų (taigi ir turizmas regione nedidėtų) ir gyventojų mažėjimo nebūtų išvengta. Institucijų nuomone, Užsakomųjų skrydžių fondas yra potencialiai sėkmingiausia priemonė, kurios iškraipantis poveikis būtų minimalus. Todėl, jos mano, kad ši pagalbos schema yra tinkama.
- (85) Sprendime pradėti procedūrą Institucija išreiškė abejones dėl priemonės, apie kurią pranešta, ypač dėl to, ar šios schemos tikslų neįmanoma pasiekti kitais būdais, neteikiant pagalbos veiklai kelionių organizatoriams, kurie organizuoja poilsines keliones su užsakomaisiais (nereguliais) skrydžiais (pavyzdžiui, organizuoti keliones su reguliariais skrydžiais).

⁽⁵⁰⁾ 1998 m. birželio 3 d. Sprendimas 1999/99/EB dėl Sicilijos regioninio įstatymo Nr. 25/93 dėl priemonių užimtumui skatinti (OL L 32, 1999 2 5, p. 18).

⁽⁵¹⁾ Žr. Regioninės pagalbos gairių 65 išnašą.

⁽⁵²⁾ Žr., pavyzdžiui, 2006 m. liepos 19 d. Institucijos sprendimą Nr. 228/06/COL dėl regioniniu principu diferencijuotomis socialinio draudimo įmokomis teikiamos valstybės pagalbos, apie kurią pranešta: „Remdamasi Norvegijos valdžios institucijų suteikta informacija, Institucija mano, kad nėra kitų ne pagalbos veiklai priemonių, kurios būtų akivaizdžiai tinkamesnės tikslui pasiekti – užkirsti kelią gyventojų mažėjimui rečiausiai apgyvendintuose regionuose arba jį sumažinti“ (p. 23).

- (86) Institucijos manymu, Norvegijos valdžios institucijos išskleidė kai kurias jos abejones dėl šio klausimo ir įrodė, kad valstybės intervencija yra reikalinga ir kad ši schema yra būtina priemonė siekiant išvengti gyventojų mažėjimo Šiaurės Norvegijos regione. Be to, Institucijos manymu, Užsakomųjų skrydžių fondą galima laikyti priemone, padidinsiančia turizmą regione ir kartu užimtumą šiame viename rečiausiai apgyvendintų Norvegijos regionų. Tokiai išvadai pritaria trečiosios šalys iš įvairių šio regiono turizmo sektoriaus įmonių, palankiai atsiliepusios apie šią schemą. Vis dėlto Institucija abejoja dėl schemos tinkamumo ir poveikio regiono plėtrai ir gyventojų mažėjimo jame prevencijai. Nėra akivaizdu, kad tų tikslų neįmanoma pasiekti kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, organizuojant turistines keliones su reguliariaisiais skrydžiais.
- (87) Vertindama Institucija atsižvelgė į Regioninės pagalbos gaires, kuriose nustatyta:
- „Kai išskirtiniais atvejais numatoma suteikti individualią *ad hoc* pagalbą atskirai įmonei arba tik vienai veiklos sričiai skirtą pagalbą, valstybės narės atsako už tai, kad būtų įrodyta, jog projektas yra naudingas nuosekliai regioninės plėtros strategijai“ (pabraukta mūsų) ⁽⁵³⁾.
- (88) Šiaurės Norvegija yra viena iš prioritetinių regioninės plėtros sričių, o Norvegijos Vyriausybė siekia tikslo užkirsti kelią gyventojų mažėjimui ir skatinti apsigyventi šiame regione. Parama turizmo pramonei laikoma vienu svarbiausių šio regiono plėtrai veiksnių; Norvegijos valdžios institucijos tvirtina, kad suteikti daugiau galimybių įsidarbinti yra itin svarbu, kad būtų pasiektas tikslas užkirsti kelią regiono gyventojų mažėjimui arba jį sušvelninti.
- (89) Transporto ekonomikos institutas įvertino, kad 2007 m. iš užsienio atskridę turistai išleido po 7 480 NOK pirkiniams, už kuriuos buvo sumokėta iš anksto, ir 6 730 NOK pirkiniams vietoje. Vertinama, kad 2012 m. į Šiaurės Norvegiją atvykę keliautojai išleis po 9 000 NOK vienam asmeniui ⁽⁵⁴⁾.
- (90) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Institucija mano, kad turizmo pramonė galėtų būti svarbi regiono plėtrai. Potencialus pagalbos schemos ekonominis poveikis Šiaurės Norvegijai, didėjant turizmui šiame regione ir jam tampant geriau žinomu tarptautiniu turistų maršrutu, galėtų padėti stabilizuoti ir galbūt padidinti gyventojų skaičių.
- (91) Nepaisant to, nors reguliarieji ir neregulieji skrydžiai gali būti dvi atskiros rinkos ⁽⁵⁵⁾, o siekiant didinti turizmą regione tiesioginiai reguliarieji skrydžiai į Šiaurės Norvegiją gali būti mažiau perspektyvus pasirinkimas (ypač ne sezono metu), Institucija toliau mano, kad nėra visiškai aišku, kodėl reguliarieji vidaus skrydžiai negali būti įtraukti į organizuojamas atostogų keliones, pavyzdžiui, kai kelionių organizatoriai susitaria dėl „*organizuotų kelionių į abi puses*“. Institucija pažymi, kad Norvegijos decentralizuota oro uostų sistema yra gerai išvystyta, nes skrydžiai yra svarbus susisiekimo būdas, ypač EEE pakraščio regionuose, kaip antai Šiaurės Norvegijoje. Norvegijos valdžios institucijos iš tiesų yra nustačiusios kelis vidaus oro eismo maršrutus, už kuriuos gali būti kompensuojama kaip už viešąją paslaugą ir už kuriuos valstybė moka kompensaciją pasirinktam oro vežėjui, kad šis eksploatuotų tokius maršrutus, kurie kitaip nebūtų komerciškai sėkmingi. Institucijos nuomone, nėra visiškai aišku, kodėl nustatyto schemos tikslo – padėti skatinti šio vieno iš rečiausiai apgyvendintų Norvegijos regionų plėtrą teikiant pagalbą užsakomiesiems skrydžiams iš užsienio į Norvegiją, kad padaugėtų turistų ne sezono metu ir būtų galima išsaugoti darbo vietas per ištisus metus – neįmanoma taip pat bent iš dalies pasiekti reguliariaisiais skrydžiais.
- (92) Todėl, Institucijos manymu, tebėra abejotina, ar siekiant iškeltų tikslų ši schema yra geriausia priemonė, kurios iškraipantis poveikis būtų minimalus. Institucija ypač mano, kad schema galėtų iškreipiančiai paveikti reguliariųjų skrydžių rinką.

⁽⁵³⁾ Regioninės pagalbos gairių 10 dalis

⁽⁵⁴⁾ Žr. 23 išnašoje pateiktą nuorodą į TØI ataskaitą Nr. 941/2008 ir pranešimo p. 11 (dok. Nr. 632837).

⁽⁵⁵⁾ Europos Komisija savo sprendimais dėl susijungimo yra nustačiusi, kad reguliarieji ir neregulieji skrydžiai nėra ta pati rinka. Žr., pavyzdžiui, bylą Nr. COMP/M.5141 – KLM/Martinair, per kurią Komisija laikė vietų orlaiviuose teikimo kelionių organizatoriams rinką (t. y. „didmeninę rinką“) atskira nuo reguliariojo oro susisiekimo paslaugų teikimo galutiniais vartotojams rinkos. Komisija pažymėjo, kad „vietų orlaiviuose pardavimo kelionių organizatoriams rinka yra pirminė, palyginti su rinka, kurioje vietos parduodamos pavieniems asmenims. Todėl konkurencinės sąlygos šioje rinkoje yra visiškai kitokios, nes kelionių organizatorių reikalavimai yra kitokie negu pavienių klientų (pavyzdžiui, vietos orlaiviuose perkamos dideliais kiekiais, deramasi dėl nuolaidų, atsižvelgiama į klientų poreikius dėl skrydžių laiko ir t. t.)“ (OL C 51, 2009 3 4, p. 4).

- (93) Todėl Institucija mano, kad šią schemą būtų priimtina taikyti tik ribotą laikotarpį, padedant sukurti perspektyvią turizmo pramonę šiame rečiausiai apgyvendintame Norvegijos regione. Atrodo, kad šiam tikslui pasiekti būtų per daug dešimties metų laikotarpio, kurį Norvegijos valdžios institucijos norėtų taikyti šią schemą. Institucija mano, kad schemą reikėtų taikyti tik „pradiniu“ trejų metų laikotarpiu, per kurį bus galima vertinti jos tinkamumą. Todėl pasibaigus šiam laikotarpiui Norvegijos valdžios institucijos turėtų įvertinti schemos poveikį, atsižvelgdamos tiek į jos naudą, tiek į bet kokią žalą konkurencijai.

3.4. Pagalba turi būti proporcinga schemos tikslui

- (94) Pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktą tam tikrų regionų ekonomikos sričių plėtrai skatinti skirtą pagalbą galima laikyti suderinama su šiuo Susitarimu, „jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui“. Kad schema būtų suderinama su bendrąja rinka, ji turi būti proporcinga tikslui, kurio ja siekiama.
- (95) Norvegijos valdžios institucijų nuomone, ši schema sukurta tokia, kad pagal ją būtų teikiama tik būtina pagalba. Didžiausia (25 %) parama iš Užsakomųjų skrydžių fondo bus teikiama tik kai vietų užimtumas orlaivyje bus 60 % ar dar mažesnis. Pagalbos intensyvumas bus laipsniškai mažinamas iki 0, kai vidutinis vietų užimtumas pasieks 80 % ⁽⁵⁶⁾
- (96) Norvegijos valdžios institucijos teigia, kad taikoma schema sumažins kelionių organizatorių patiriamą riziką ir vietų užimtumas viršys 60 %, todėl pagalbos intensyvumas neturėtų siekti 25 % užsakomojo skrydžio sąnaudų.
- (97) Institucija mano, kad svarbiausia schemos funkcija yra garantuoti kelionių organizatoriams, kad jiems nereikės atšaukti skrydžių, jeigu būtų užimta per mažai vietų orlaivyje. Didžiausia parama sudaro 25 % užsakomojo skrydžio sąnaudų. Papildomos užsakomųjų skrydžių sąnaudos, patiriamos, kai vietų užimtumas nesiekia 60 %, kompensuojamos nebus. Bendra per metus iš Užsakomųjų skrydžių fondo skiriama pagalbos suma neturėtų siekti 10 mln. NOK per metus. Institucija mano, kad tokia gana nedidelė pagalbos suma yra proporcinga. Tokia maža suma neturėtų pernelyg neigiamai paveikti prekybos.
- (98) Taigi šią schemą galima skirti nuo Europos Komisijos sprendimo dėl Graikijos priemonių kelionių organizatoriams schemos ⁽⁵⁷⁾. Pagal pastarąją schemą kelionių organizatoriai turėjo gauti po 40 EUR už kiekvieną turistą. Institucija suprato, kad ši schema neapsiribojo tik kompensacijomis už papildomas transporto išlaidas, patirtas vežant turistus į Graikiją ⁽⁵⁸⁾. Tuo ji skiriasi nuo Užsakomųjų skrydžių fondo, kurio tikslas – paskatinti kelionių organizatorius priimti sutartinius išpareigojimus turistams dar neužsakius bilietų, skiriant jiems kompensacijas už nepadengtas transporto išlaidas skraidinant turistus į Šiaurės Norvegiją.
- (99) Institucija, kaip jau minėta, taip pat pažymi, kad šios schemos pagalbos gavėjai gali būti įsikūrę Norvegijoje arba užsienyje ir dėl užsakomųjų skrydžių gali sudaryti sutartis su Norvegijos arba užsienio oro vežėjais. Vienodos situacijos pagal schemą vienodai vertinamos. Todėl Institucija nelaiko šios schemos diskriminacine.
- (100) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Institucija mano, kad pagalba yra proporcinga schemos tikslui.

⁽⁵⁶⁾ Žr. schemos aprašymą I dalies 2.5 skirsnyje.

⁽⁵⁷⁾ 2002 m. lapkričio 27 d. Sprendimas 2003/262/EB dėl Graikijos priemonių kelionių organizatoriams schemos (OL L 103, 2003 4 24, p. 63).

⁽⁵⁸⁾ Tuo atveju Europos Komisija taip pat nusprendė, kad Graikijos valdžios institucijos nesuteikė Komisijai informacijos, reikalingos tokios pagalbos tinkamumui įvertinti remiantis jos nauda regioninei plėtrai (žr. sprendimo 22 punktą).

4. Schemos galiojimo trukmė

- (101) Institucija savo 2012 m. birželio 27 d. Sprendime Nr. 246/12/COL suabejojo, ar schemą būtų galima patvirtinti ilgesniam kaip iki 2013 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui. Iš gautų pastabų sprendžiama, kad siekiant padaryti reikšmingą poveikį regiono plėtrai, ilgesnis laikotarpis yra būtinas. Turint omenyje Institucijos sprendime Nr. 246/12/COL išreikštas abejones dėl schemos poveikio regiono plėtrai ir gyventojų mažėjimo jame prevencijai, trejų (3) metų laikotarpis yra tinkamesnis. Visais atvejais pagalbos veiklai poreikį ir jos dydį reikėtų reguliariai pakartotinai vertinti siekiant užtikrinti, kad ji turėtų ilgalaikės reikšmės tam regionui ⁽⁵⁹⁾. Per šį ilgesnį laikotarpį bus lengviau vertinti ilgalaikį schemos poveikį.
- (102) Todėl po trejų (3) metų Norvegija turėtų pateikti ataskaitą, kurioje būtų įvertintas schemos poveikis regiono turizmo plėtrai ir gyventojų mažėjimo jame prevencijai, taip pat poveikis konkurencijai, kad Institucija galėtų įvertinti schemos būtinumą ir tinkamumą.

5. Išvada

- (103) Institucija mano, kad visos EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos tenkinamos, todėl Užsakomųjų skrydžių fondo schema yra valstybės pagalba.
- (104) Remdamasi atliktu vertinimu Institucija mano, kad Užsakomųjų skrydžių fondo schema yra suderinama su EEE susitarimu pagal nukrypti leidžiančią nuostatą, pateiktą EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punkte.
- (105) Tačiau Institucija suabejojo dėl šios schemos tinkamumo ir jos poveikio regiono plėtrai bei gyventojų mažėjimo jame prevencijai. Abejonių kilo ypač dėl to, ar schemos tikslų neįmanoma pasiekti kitokiomis priemonėmis. Todėl Institucija padarė išvadą, kad schemą galima patvirtinti trejų metų laikotarpiui nuo šio sprendimo priėmimo dienos. Be to, Norvegijos valdžios institucijos įpareigojamos parengti ir pateikti schemos įvertinimą ir pagrįsti dokumentais jos poveikį regiono turizmo plėtrai ir gyventojų mažėjimo jame prevencijai, taip pat poveikį konkurencijai. Šį vertinimą turės atlikti nepriklausomas ekspertas ir jį reikės pateikti Institucijai.
- (106) Norvegijos valdžios institucijoms primenama, kad jos privalo pagal 3 protokolo II dalies 21 straipsnį kartu su Sprendimu dėl įgyvendinimo nuostatų 5 ir 6 straipsniais ⁽⁶⁰⁾ kasmet teikti schemos įgyvendinimo ataskaitą.
- (107) Norvegijos valdžios institucijoms taip pat primenama, kad apie visus planus keisti šią schemą būtina pranešti Institucijai,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pagalbos Šiaurės Norvegijos užsakomųjų skrydžių fondui schema, apie kurią pranešė Norvegijos valdžios institucijos, yra valstybės pagalba pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalį.

2 straipsnis

Pagalbos schema yra suderinama su EEE susitarimu pagal jo 61 straipsnio 3 dalies c punktą su sąlyga, kad ji bus įgyvendinama trejus metus (3) nuo šio sprendimo priėmimo dienos. Šiam trejų (3) metų laikotarpiui pasibaigus Norvegija pateiks Institucijai ataskaitą, kurioje įvertins schemos poveikį regiono turizmo raidai ir gyventojų mažėjimo jame prevencijai, taip pat jos poveikį konkurencijai.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Norvegijos Karalystei.

⁽⁵⁹⁾ Regioninės pagalbos gairių 71 dalis.

⁽⁶⁰⁾ Paskelbta <http://www.eftasurv.int/media/decisions/195-04-COL.pdf>.

4 straipsnis

Šis sprendimas autentiškas tik anglų kalba.

Priimta Briuselyje 2013 m. liepos 10 d.

ELPA priežiūros institucijos vardu

Oda Helen SLETNES

Pirmininkė

Sverrir Haukur GUNNLAUGSSON

Kolegijos narys

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT